

**รายงานเศรษฐกิจและการเงิน
ประจำปี 2543**

**สายนโยบายการเงิน
มกราคม 2544**

สารบัญ

ส่วนที่ 1	สรุปภาวะเศรษฐกิจ	
	1.1 บทสรุปผู้บริหาร	1.1.1
ส่วนที่ 2	ภาวะเศรษฐกิจ	
	2.1 การผลิตภาคเกษตร	2.1.1
	2.2 การผลิตภาคอุตสาหกรรม	2.2.1
	2.3 ภาคเหมืองแร่	2.3.1
	2.4 ภาคบริการ	2.4.1
	2.5 ภาคการค้า การคมนาคมขนส่ง และโทรคมนาคม	2.5.1
	2.6 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน	2.6.1
	2.7 การลงทุนภาคเอกชน	2.7.1
	2.8 ภาวะแรงงาน	2.8.1
	2.9 ระดับราคา	2.9.1
	2.10 ภาคต่างประเทศ : ภาวะเศรษฐกิจโลก	2.10.1
	2.11 การค้าต่างประเทศ และดุลการชำระเงิน	2.11.1
	2.12 หนี้ต่างประเทศ	2.12.1
	2.13 ภาวะการคลัง	2.13.1
	2.14 ภาวะการเงิน	2.14.1
	2.15 ภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศ	2.15.1
ส่วนที่ 3	มาตรการเศรษฐกิจ	
	3.1 มาตรการการคลัง	3.1.1
	3.2 มาตรการการเงิน	3.2.1
	3.3 มาตรการตลาดทุน	3.3.1
	3.4 มาตรการอสังหาริมทรัพย์	3.4.1
	3.5 มาตรการราคา	3.5.1
	3.6 มาตรการเกษตร	3.6.1
	3.7 มาตรการอุตสาหกรรม	3.7.1
	3.8 มาตรการการค้า	3.8.1
	3.9 มาตรการแรงงาน	3.9.1

ส่วนที่ 1 : สรุปภาวะเศรษฐกิจ

บทสรุปผู้บริหาร

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2543 และแนวโน้มปี 2544

เศรษฐกิจไทยปี 2543 ยังคงอยู่ในช่วงฟื้นตัว คาดว่าจะขยายตัวระหว่างร้อยละ 4.0-4.5 ซึ่งไม่แตกต่างจากปี 2542 มากนัก โดยการขยายตัวชะลอลงในช่วงครึ่งหลังของปี ตามการบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนรวม ขณะที่ภาครัฐระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น เพราะต้องการควบคุมการก่อหนี้ภาครัฐไม่ให้สูงเกินไป อุปสงค์ภายในประเทศซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จึงขยายตัวไม่สูง สำหรับอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปีต่อไป คาดว่ายังคงใกล้เคียงกับปี 2543

การผลิตขยายตัวในอัตราคงที่ ดัชนี ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวอย่างมาก ในช่วงต้นปีเริ่มชะลอลง เนื่องจากมูลค่าสินค้าออกเริ่มทรงตัว โดยขยายตัวในอัตราร้อยละ 19.6 คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 67.9 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. หรือเฉลี่ยเดือนละ 5.7 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. ในจำนวนนี้ มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม มีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 85 ของมูลค่าการส่งออกรวม ดังนั้น การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกในระยะต่อไปจึงอาจถูกจำกัดบทบาทลง หมวดสินค้าที่การผลิตขยายตัวได้ยังคงเป็นสินค้าในกลุ่มเดียวกับปีก่อน ได้แก่ หมวดยานยนต์ หมวดอิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ไฟฟ้า และหมวดเครื่องประดับ เป็นต้น

ความต้องการในประเทศเพิ่มขึ้นค่อนข้างช้า คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.0-5.0 โดยการบริโภคภาคเอกชนขยายตัวในอัตราร้อยละ 4.0-4.5 โดยมีแนวโน้มทรงตัวในช่วงครึ่งหลังของปี สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่ทรงตัว ส่วนการลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 12.0-15.0 โดยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีมีแนวโน้มชะลอลง ตามการชะลอตัวของการนำเข้าสินค้าทุน

รัฐบาลลดบทบาทอย่างค่อยเป็นค่อยไป ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ การขาดดุลงบประมาณลดลง โดยในปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลขาดดุลเงินสด 115.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 2.4 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ และในปีงบประมาณ 2544 ได้กำหนดให้งบประมาณขาดดุล 105 พันล้านบาท สำหรับปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้น 748.1 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากปีงบประมาณก่อน รายได้ที่เพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ รายได้จากอากรนำเข้าด้านรายจ่ายมีจำนวนทั้งสิ้น 850.6 พันล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.5 สาเหตุส่วนหนึ่งที่รัฐบาลต้องระมัดระวังการใช้จ่ายมาจากหนี้ภาครัฐบาลที่เพิ่มขึ้นมาก ณ สิ้นเดือนกันยายน หนี้ภาครัฐ (รวมรัฐวิสาหกิจ) มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 55.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ดุลการค้าเกินดุลลดลง เมื่อเทียบกับปีก่อน การส่งออกขยายตัวในอัตราร้อยละ 19.6 ขณะที่การนำเข้าขยายตัวในอัตราร้อยละ 31.3 หมวดสินค้าที่ส่งออกได้ดียังคงเป็นสินค้าหมวดคอมพิวเตอร์ ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ วงจรรวม และเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการส่งออกสินค้าดังกล่าว มีทิศทางชะลอลงตามความต้องการในตลาดโลกที่ลดลง ส่วนการนำเข้าเร่งตัวขึ้นมาก แม้ว่าจะมีการชะลอลงบ้างในช่วงสิ้นปี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมัน

ดุลการชำระเงินเปลี่ยนเป็นขาดดุลจากที่เคยเกินดุล โดยขาดดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ. แม้ว่าการชำระคืนเงินกู้ของภาคเอกชนมีแนวโน้มลดลง แต่ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลน้อยกว่าปีก่อน ทำให้รายรับในรูปเงินตราต่างประเทศน้อยกว่าความต้องการชำระหนี้ต่างประเทศ

ส่วนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2543 มีจำนวน 32.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบเท่า 6.3 เดือนของมูลค่าสินค้าเข้า

หนี้ต่างประเทศลดลงต่อเนื่องและปรับเป็นหนี้ระยะยาวมากขึ้น ภาคเอกชนมีการชำระคืนหนี้ต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศภาคเอกชน ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายนลดลงเหลือ 47.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือร้อยละ 58 ของหนี้ต่างประเทศรวม ประกอบกับธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชำระเงินกู้ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวน 193 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีนี้ ส่งผลให้ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศรวมลดลงเหลือ 81.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

สภาพคล่องตลาดการเงินยังอยู่ในระดับสูง อัตราดอกเบี้ยตลาดสินเชื่อยังคงตัวในระดับต่ำ ณ สิ้นปี 2543 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง เท่ากับร้อยละ 7.75 ต่อปีและอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน เท่ากับร้อยละ 3.0 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำไม่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อโดยรวมมากนัก เนื่องจากแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจยังไม่สูงทำให้ความต้องการสินเชื่อไม่มาก ประกอบกับธุรกิจบางแห่ง โดยเฉพาะธุรกิจขนาดใหญ่สามารถระดมทุนโดยตรงในประเทศ ณ สิ้นปี 2543 ยอดสินเชื่อคงค้างในระบบธนาคารพาณิชย์ (รวมการตัดสินใจและการโอนสินทรัพย์ต่อคุณภาพไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์) ขยายตัวร้อยละ 0.6 และภาคเอกชนที่มีใช้สถาบันการเงินมีการออกตราสารหนี้ทั้งสิ้น 97.9 พันล้านบาท ขณะที่ยอดเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ขยายตัวร้อยละ 5.3

หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบสถาบันการเงินลดลงมากจากการโอนสินทรัพย์ไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีมูลค่าเท่ากับ 1,113 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.7 ของยอดสินเชื่อรวม โดยลดลง 981.41 พันล้านบาทจากสิ้นปีก่อน

อัตราเงินเฟ้อยังอยู่ในเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายการเงินกำหนด แม้ว่าราคาน้ำมันเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปีแต่ ไม่ได้สร้างแรงกดดันต่อราคาสินค้ามากนัก เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของดัชนีราคาผู้บริโภคยังคงลดลง เป็นที่น่าสังเกตว่า ดัชนีราคาผู้บริโภคมีแนวโน้มชะลอตัวลง ในช่วงไตรมาสที่สี่และตลอดปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐานที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้พิจารณาดำเนินนโยบายการเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 เพราะความต้องการภายในประเทศยังมีไม่มาก

อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนลงช่วงสิ้นปี ในช่วงครึ่งปีแรก อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 38.16 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ขณะที่ช่วงครึ่งหลังของปีเฉลี่ยเท่ากับ 42.17 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ตามการอ่อนตัวของค่าเงินในภูมิภาค และความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศ

แนวโน้มเศรษฐกิจปี 2544

เศรษฐกิจจะขยายตัวร้อยละ 3.0-4.5 ปัจจัยสำคัญคือเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าที่สำคัญ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาที่มีแนวโน้มชะลอตัวลง อีกทั้งการดำเนินนโยบายของรัฐบาลยังจะคงไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในช่วงแรกของปี

การส่งออกมีอัตราการขยายตัวที่ชะลอลง การส่งออกในรูปดอลลาร์ สรอ. ประมาณว่าจะขยายตัวร้อยละ 7.0-11.0 สำหรับการนำเข้าจะขยายตัวในอัตราร้อยละ 13.0-17.0 อย่างไรก็ตาม ในปี 2544 ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดยังคงเกินดุล

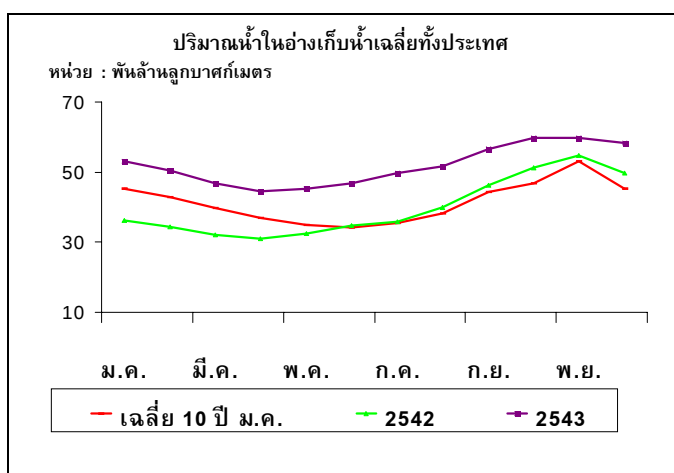
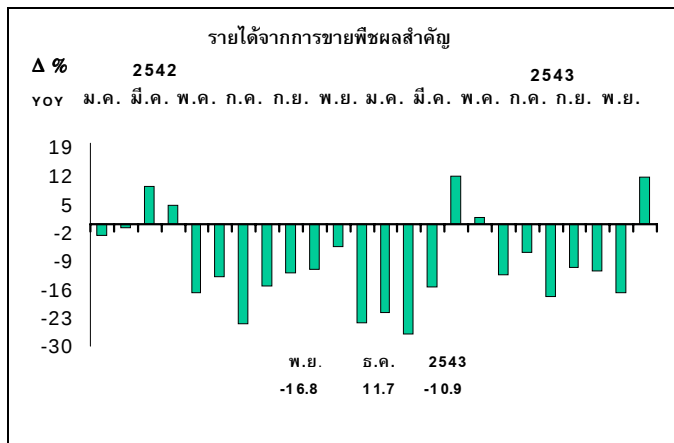
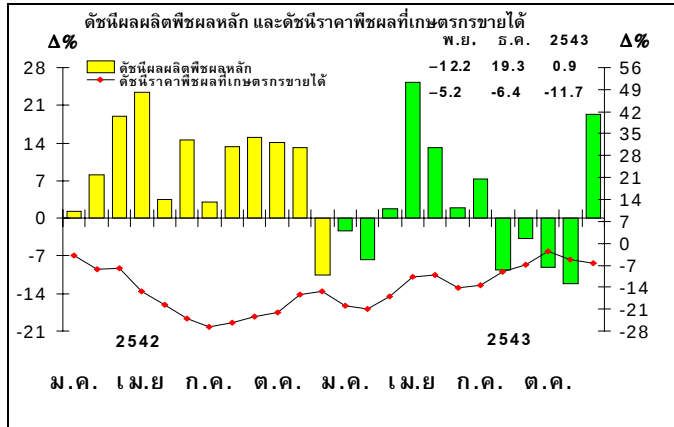
งบประมาณคาดว่าจะขาดดุลในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับปี 2543 คิดเป็นร้อยละ 2.8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ดัชนีราคาขึ้นพื้นฐานยังคงเพิ่มขึ้นต่ำกว่าเป้าหมาย โดยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5-2.5 และภาวะการเงินยังคงมีสภาพคล่องอยู่

ส่วนที่ 2 ภาวะเศรษฐกิจ

2.1 ภาคเกษตร

สินค้าเกษตร : ผลผลิตเข้าตลาดเพิ่มขึ้น

ที่มา :

1. ดัชนีผลผลิตพืชผลหลักคำนวณจากข้อมูลผลผลิตพืชผลสำคัญของกระทรวงการเกษตร
2. ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสำคัญ ข้อมูลจากกรมชลประทาน
3. อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้จากการขายพืชผลสำคัญ คำนวณจากดัชนีผลผลิตพืชผลหลักและดัชนีราคาพืชผล

- **การผลิตพืชผล** เดือนธันวาคม เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.3 ผลผลิตที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยาง พืชตระกูลถั่ว ผัก และผลไม้ สำหรับราคาพืชผลในเดือนธันวาคมปรับตัวลดลงจากเดือนก่อน และช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.8 และ 6.4 ตามลำดับ พืชผลที่ราคาตกลงมากได้แก่ ข้าว (-4.4%) มันสำปะหลัง (-13.0%) และผลไม้ (-24.2%) เนื่องจากเป็นช่วงฤดูการเก็บเกี่ยวพืชผล ทำให้ผลผลิตเข้าสู่ตลาดมาก
- ปี 2543 ผลผลิตพืชผลเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนเล็กน้อยที่ร้อยละ 0.9 ขณะที่ราคาพืชผลลดลงต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี 2542 โดยราคาพืชผลในปี 2543 ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.7 ตามราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกที่ตกต่ำลงเป็นสำคัญ
- **การผลิตสัตว์น้ำ** ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำในเดือนพฤศจิกายน ลดลงถึงร้อยละ 17.0 ซึ่งเป็นผลจากราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับสภาพฝนตกหนักในภาคใต้ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นต่ำลงมาก โดยเฉพาะที่ทำเรือสงขลาและปัตตานี ขณะที่ผลผลิตกุ้งกุลาดำยังคงอยู่ในเกณฑ์ดี
- **ปริมาณน้ำในเขื่อนสำคัญ** ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 อยู่ที่ 58,315 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 88.0 ของความจุรวม หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.2 และ 6.5 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ย 10 ปีย้อนหลัง และช่วงเดียวกันปีก่อน เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมามีฝนตกต่อเนื่องในหลายพื้นที่
- **รายได้จากการขายพืชผลที่สำคัญของเกษตรกร** ในเดือนธันวาคม เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11.7 ซึ่งเป็นผลจากการที่ผลผลิตพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3 ขณะที่ราคาพืชผลที่เกษตรกรขายได้ลดลงร้อยละ 6.4
- ทั้งปี 2543 รายได้จากการขายพืชผลเกษตรที่สำคัญของเกษตรกรลดลงร้อยละ 10.9 เป็นผลจากราคาพืชผลที่ลดลงเป็นสำคัญ

- **ราคาสินค้าเกษตร** ในปี 2543 ดัชนีราคาสินค้าเกษตรรวม ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.4 เนื่องจากปริมาณผลผลิตอยู่ในเกณฑ์สูง ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลกลดลงต่อเนื่อง

ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ (หน่วย : บาท/ตัน)

	2542	2542		2543		2543		
	ทั้งปี	H1	H2	H1	H2	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.-ธ.ค.
ดัชนีราคา								
รวม	198.4	207.4	189.5	182.2	181.4	182.0	177.4	181.8
(2527 =100)								
Δ %	-13.9	-10.9	-17.0	-12.1	-4.3	-2.6	-4.0	-8.4
ดัชนีราคาพืชผล	197.3	208.9	185.8	176.3	172.3	173.4	166.8	174.3
Δ %	-17.6	-13.4	-21.8	-15.6	7.3	-5.2	-6.4	-11.7
ข้าวเปลือก	8,459	5,685	5,232	4,794	5,081	4,790	4,469	4,937
Δ %	-18.2	-15.7	-20.6	-15.7	-2.9	-5.3	-4.5	-9.6
ยางพารา	17,930	17,540	18,320	21,010	21,960	22,090	21,900	21,480
Δ %	-22.6	-29.6	-14.3	19.8	19.9	-0.6	12.9	19.8
ข้าวโพด	4,214	4,137	4,291	4,740	3,787	3,940	3,920	4,263
Δ %	-7.8	-18.1	5.1	14.6	-11.8	-7.3	-14.0	1.2
มันสำปะหลัง	770	850	690	640	610	640	670	620
Δ %	-44.5	-43.6	-45.6	-24.6	-12.2	-13.0	-13.0	-19.0
ดัชนีราคาปศุสัตว์	166.6	171.6	161.6	151.0	155.5	154.4	151.8	153.3
Δ %	6.3	13.7	-0.5	-12.0	-3.8	-0.4	-5.4	-8.0
ดัชนีราคาสัตว์น้ำ	245.5	244.2	246.9	257.6	269.2	270.3	275.6	263.4
Δ %	-16.2	-23.3	-7.8	5.5	9.0	6.6	7.6	7.3
ดัชนีราคาป่าไม้	285.7	289.3	282.1	296.3	297.9	298.4	298.4	297.1
Δ %	-8.2	-7.8	-8.6	2.4	5.6	5.0	5.0	4.0

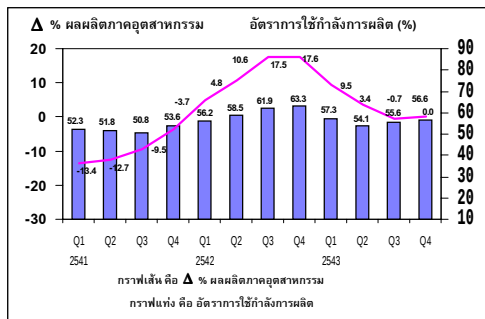
Δ % อัตราเพิ่มจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา : ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ คำนวณจากข้อมูลราคา
สินค้าเกษตรของกระทรวงเกษตรฯ, กรมการค้าภายใน กระทรวง
พาณิชย์ และองค์การสะพานปลา

2.2 การผลิตภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรม : ในปี 2543 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อน โดยสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออกยังขยายตัวสูงตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ และการค้าของโลก ขณะที่ผลผลิตอุตสาหกรรมในหมวดเครื่องดื่ม ยาสูบ และ ปิโตรเลียมลดลง เนื่องจากความต้องการในประเทศชะลอลง กอปรกับผู้ผลิตสุราที่ได้รับสัมปทานยังผลิตน้อยมากในปี

ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2543 ขยายตัวร้อยละ 3 ชะลอลงจากร้อยละ 12.5 ในปีก่อน

แต่หากไม่รวมผลผลิตสุราเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการใช้จ่ายการผลิต ที่ลดลงจากระดับร้อยละ 60 ในปีก่อน มาอยู่ที่ร้อยละ 56.1 ในปี 2543 (หากไม่รวมผลผลิตสุรา อยู่ระดับร้อยละ 59.8) อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมที่มีการใช้จ่ายการผลิตเต็มหรือเกือบเต็มที่ในปีนี้ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า ยางรถยนต์ เยื่อกระดาษ และผลิตภัณฑ์กระดาษ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัว ได้แก่ ปริมาณการค้า และ เศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวสูงขึ้น ซึ่งเอื้อต่อการผลิตเพื่อส่งออก ประกอบกับผลการปรับโครงสร้างหนี้ประสบความสำเร็จเป็นลำดับ และผู้ประกอบการจำนวนมากได้ปรับกลยุทธ์โดยเน้นการผลิตเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และ เครื่องใช้ไฟฟ้า เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง และวัสดุก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม ความต้องการภายในประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวไม่มาก แม้ว่าทางการจะดำเนินมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ และมาตรการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน

อุตสาหกรรมที่การผลิตขยายตัวดีในปี 2543 ได้แก่

- **หมวดอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า** ขยายตัวจากปีก่อนสูงถึงร้อยละ 31.6 ตามการส่งออกแผงวงจรไฟฟ้า และ เครื่องรับโทรทัศน์ เนื่องจากมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ออกสู่ตลาดโดยเฉพาะโทรทัศน์จอแบน ทำให้การใช้จ่ายการผลิตของหมวดนี้ปรับตัวสูงขึ้น มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 63.9

- **หมวดอัญมณีและเครื่องประดับ** ขยายตัวร้อยละ 28.5 โดยเฉพาะการผลิตเครื่องประดับที่ทำด้วยเงิน ซึ่งส่วนใหญ่ส่งออกไปยังตลาดญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อิสราเอล และเบลเยียม ประกอบกับการได้ออกมาตรการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ สำหรับอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ 11 รายการ รวมทั้งปรับปรุงการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับทองคำ ซึ่งช่วยลดการเสียภาษีซ้ำซ้อน และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ

- **หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง** ขยายตัวร้อยละ 25.6 เนื่องจากมีการเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ของบริษัท เจนเนอรัล มอเตอร์ส (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท บีเอ็มดับเบิลยู แมนูแฟกเจอร์ (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท ออโต้ อัลลายแอนซ์ (ประเทศไทย) จำกัด อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของการผลิตในหมวดนี้ได้ชะลอลงมากในช่วงครึ่งหลังของปี ตามความต้องการภายในประเทศที่ชะลอลงจากภาวะน้ำท่วม และราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นมาก

ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตของหมวดนี้ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำคือ ร้อยละ 42.2

โดยเป็นผลจากการส่งออกอาหารทะเลแช่แข็งและสับปะรดกระป๋องที่ลดลง ในขณะที่การผลิต

● หมวดผลิตภัณฑ์อื่น ๆ

เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.5 ตามการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางแท่ง ปิโตรเคมี เยื่อกระดาษ และคอมเพรสเซอร์ โดยอัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับสูงร้อยละ 70

ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม *				
(อัตราเปลี่ยนแปลง : ร้อยละ)				
	2541	2542	2543	
อาหาร	-5.0	16.0	1.2	
เครื่องดื่ม	2.1	22.4	-42.3	
ยาสูบ	-20.3	-9.9	-1.3	
สิ่งทอ	2.9	-1.2	3.2	
ปิโตรเลียม	-6.4	2.1	-1.0	
วัสดุก่อสร้าง	-38.2	12.3	0.0	
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	-31.6	12.3	16.2	
ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่ง	-54.1	79.1	25.6	
อิเล็กทรอนิกส์และ				
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-13.8	12.0	31.6	
อัญมณีและเครื่องประดับ	33.6	14.4	28.5	
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	2.0	12.4	14.5	
รวม	-10.0	12.5	3.0	
(ไม่รวมสุรา)	-10.5	10.5	10.7	
หมายเหตุ * คิดเป็นร้อยละ 62.4 ของการผลิตภาคอุตสาหกรรม				

อัตราการใช้กำลังการผลิต *				
(หน่วย : ร้อยละ)				
	2541	2542	2543	
อาหาร	33.3	42.4	43.8	
เครื่องดื่ม	77.2	101.9	37.3	
ยาสูบ	60.4	54.4	53.7	
วัสดุก่อสร้าง	44.6	49.8	50.1	
ผลิตภัณฑ์เหล็ก	35.6	39.1	45.6	
ยานยนต์และ	23.4	35.6	42.2	
อุปกรณ์ขนส่ง				
ปิโตรเลียม	84.0	85.7	84.9	
อิเล็กทรอนิกส์และ				
เครื่องใช้ไฟฟ้า	47.5	52.2	63.9	
ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ	62.5	64.6	70.0	
เฉลี่ย	52.1	60.0	56.1	
(ไม่รวมสุรา)	49.5	55.0	59.8	
หมายเหตุ * ครอบคลุมรายการสินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.5 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม				

● หมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก

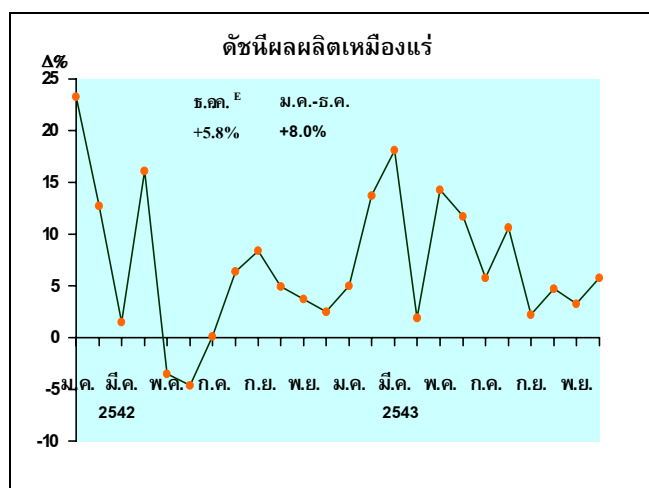
ขยายตัวร้อยละ 16.2 ตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมยานยนต์ ประกอบกับการส่งออกท่อเหล็กไปยังตลาดสหรัฐฯ และยุโรป และผลิตภัณฑ์เหล็กแผ่นรีดร้อนและรีดเย็นไปยังญี่ปุ่น สามารถขยายตลาดได้เพิ่มขึ้น การใช้กำลังการผลิตของผลิตภัณฑ์ในหมวดนี้ จึงปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อน โดยอยู่ในระดับร้อยละ 45.6

สำหรับหมวดที่ผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ได้แก่ หมวดอาหาร เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1.2

ของหมวดสิ่งทอเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 ซึ่งปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับที่ลดลงร้อยละ 1.2 ในปีก่อน ตามการผลิตเส้นใยสังเคราะห์ และเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็นสำคัญ

สำหรับหมวดวัสดุก่อสร้างผลผลิตทรงตัวเท่าปีก่อน แม้ว่าความต้องการภายในประเทศชะลอตัวลง แต่สามารถส่งออกไปยังสหรัฐฯ ฮองกง อินเดีย บังคลาเทศ และศรีลังกา ได้เพิ่มขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมที่ผลิตลดลงได้แก่ **หมวดเครื่องดื่ม** ซึ่งเป็นไปตามการลดลงของผลผลิตสุรา เนื่องจากผู้ผลิตที่ได้รับสัมปทานได้เก็บสต็อกไว้มากในปีก่อน ในขณะที่การผลิตเครื่องดื่มประเภทอื่นๆ ยังขยายตัว **หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม** ผลิตลดลงเนื่องจากโรงกลั่นไทยอยล์เกิดเหตุเพลิงไหม้ในช่วงสิ้นปีก่อน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการผลิต ได้เต็มที่ในช่วงต้นปีนี้ ประกอบกับการใช้น้ำมันในประเทศได้ลดลงเพราะราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมาก

2.3 ภาคเหมืองแร่ : ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

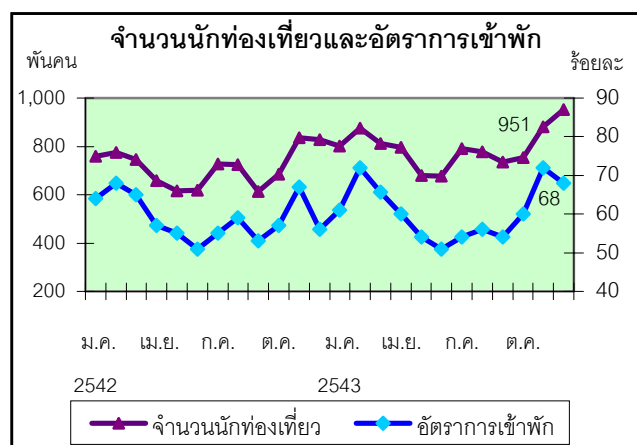
ภาคเหมืองแร่ เดือนธันวาคม เพิ่มขึ้นตามการขุดเจาะน้ำมันดิบ เป็นสำคัญ รวมทั้งหินปูนเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์ ปรับตัวดีขึ้นตามการผลิตปูนซีเมนต์เพื่อส่งออก แม้ว่าผลผลิตแร่อื่นๆ ลดลง อาทิ ก๊าซธรรมชาติ เนื่องจากความต้องการใช้ในประเทศลดลง โดยหันไปใช้จากพม่ามากขึ้น

ปี 2543 ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของผลผลิตน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ อีกทั้งแร่ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น ยิปซัม บอลเคลย์ สังกะสี เป็นต้น ก็ขยายตัวเช่นเดียวกัน

การผลิต	2542 ทั้งปี	2543					
		ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค. ^E	ม.ค.-ธ.ค.
ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่	151.6	176.8	162.1	171.3	161.4	163.3	163.6
Δ %	5.4	10.6	2.2	4.7	3.3	5.8	8.0
ก๊าซธรรมชาติ	9.5	1.1	-3.7	-0.9	-6.1	-2.9	5.0
ลิกไนต์	-9.5	5.3	5.1	0.8	1.0	0.4	-3.1
หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	29.2	-12.5	-10.5	-34.9	-20.9	-2.8	-10.8
น้ำมันดิบ	16.3	107.2	63.8	59.6	36.8	45.7	73.4
ดีบุก	66.9	-51.3	-31.4	-14.6	-23.2	-28.7	-31.2

ที่มา : ดัชนีผลผลิตเหมืองแร่คำนวณจากข้อมูลผลผลิตเหมืองแร่ของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม

2.4 ภาคบริการ : นักท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่อง

การบริการท่องเที่ยว เดือนธันวาคม จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.9 ส่งผลให้อัตราการเข้าพักเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 68 (เทียบกับร้อยละ 55 ในช่วงเดียวกันปีก่อน) เนื่องจากการ จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วงสิ้นปี กอปรกับระยะเดียวกันปีก่อน จำนวนนักท่องเที่ยวชะลอลงมากจากปัญหา Y2K ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวในปีนี้มีอัตราการขยายตัวในระดับสูง

ปี 2543 ภาพรวมการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน โดยคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 ส่งผลให้อัตราการเข้าพักทั้งปี เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 60.3 (เทียบกับร้อยละ 58.2 ในปีก่อน) อันเป็นผลจากการทำตลาดเชิงรุก และมุ่งเน้นไปยังกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น ผนวกกับการเพิ่มเที่ยวบินของหลายสายการบิน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยว

ภาคบริการ	2542 ทั้งปี	2543					
		ก.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย. ^p	ธ.ค. ^p	ม.ค.-ธ.ค.
1. จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วราชอาณาจักร (พันคน)	8,580.0	790.5	735.1	753.3	880.0	951.0	9,527.0
อัตราเพิ่มเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน	10.5	9.0	19.9	9.8	5.8	14.9	11.0
2. อัตราการเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	58.0	54.0	54.0	60.0	72.0	68.0	60.3

ที่มา :

1. จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วราชอาณาจักร จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
2. อัตราการเข้าพัก จากการสำรวจจากโรงแรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ ประมาณ 165 แห่ง (เขตกรุงเทพฯ 45 แห่ง ต่างจังหวัด 120 แห่ง)

2.5 ภาคการค้า (ค้าส่งและค้าปลีก) ในช่วง

9 เดือนแรกของปี 2543 ผลกระทบที่มวลรวม

ในประเทศ (GDP) สาขาการค้าขายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.5 และคาดว่าทั้งปีจะขยายตัวประมาณร้อยละ 4 สำหรับภาคค้าปลีกมีการขยายตัวค่อนข้างสูงจากธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ โดยเฉพาะไฮเปอร์มาร์เก็ตและร้านสะดวกซื้อ ขณะที่ธุรกิจค้าปลีกแบบดั้งเดิมหรือร้านค้าปลีกรายย่อยยังคงชะงักอย่างต่อเนื่องจากการสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดให้กับธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ เช่นเดียวกับผู้ประกอบการค้าส่งที่ได้รับผลกระทบจากการเติบโตของธุรกิจค้าส่งประเภท Cash & Carry เช่น แม็คโคร ส่งผลให้ GDP ของสาขาการค้าขายตัวจากปีก่อนเพียงเล็กน้อย

ภาคการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคม

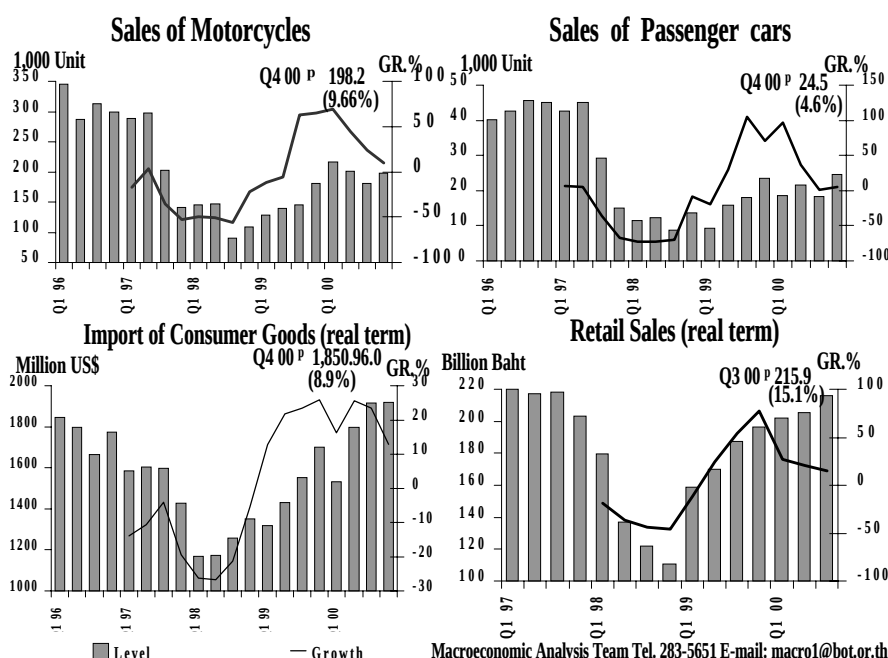
ในปี 2543 ขยายตัวต่อเนื่องตามภาคโทรคมนาคม

ซึ่งผู้บริโภคมีความนิยมในการใช้โทรศัพท์พกพาส่วนบุคคล : PCT โทรศัพท์ทางไกลราคาประหยัด และ Internet กอปรกับผู้ประกอบการใช้กลยุทธ์ลดค่าบริการรายเดือน ลดราคาตัวเครื่อง ขณะที่การคมนาคมขนส่งมีปัญหามาตราคาน้ำมันที่สูงขึ้นมาก จึงคาดว่า ภาคการคมนาคมขนส่งและโทรคมนาคมในปี 2543 จะขยายตัวใกล้เคียงปี 2542 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 6.4

2.6 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนปี 2543 : คาดว่าจะขยายตัวใกล้เคียงกับปีก่อนหน้า

เครื่องชี้การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนปี 2543 ขยายตัวในเกณฑ์สูง แสดงถึงการฟื้นตัวของภาคเอกชนเมื่อเทียบกับปี 2542 ได้แก่ ยอดจำหน่ายรถยนต์จักรยานยนต์ ยอดจำหน่ายรถยนต์นั่งส่วนบุคคล การนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภค และยอดค้าปลีก อย่างไรก็ตาม การเร่งตัวของเครื่องชี้ต่างๆ เริ่มมีทิศทางชะลอตัวลงในช่วงครึ่งหลังของปี ทำให้ในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2543 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนตามราคาคงที่ ขยายตัวจากช่วงระยะเวลาเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.0 จากเครื่องชี้การอุปโภคและบริโภคภาคเอกชน

และดัชนีการบริโภคภาคเอกชนในไตรมาสสุดท้ายที่ค่อนข้างทรงตัวใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนทำให้คาดว่าจะการอุปโภคบริโภคภาคเอกชนตามราคาคงที่ ทั้งปี 2543 จะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0-5.0 อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับ 2 ปีก่อนหน้า หลังจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน สาเหตุที่การบริโภคยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่เนื่องจากภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานยังไม่แน่นอน อีกทั้งรายได้ของเกษตรกรอยู่ในระดับต่ำโดยลดลงร้อยละ 10.9 ตามราคาสินค้าเกษตรที่ลดลงร้อยละ 8.4 จากปีก่อน

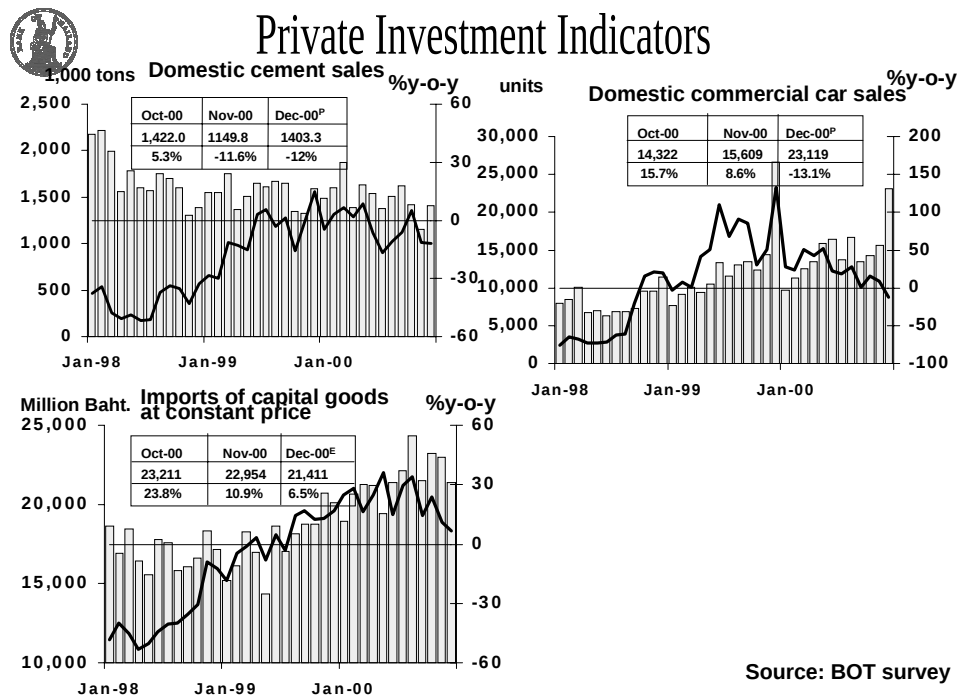
2.7 การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง : การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในปี 2543 ตามการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์เป็นสำคัญ

การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมในปี 2543 คาดว่าขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าตามเครื่องจักรการลงทุนภาคเอกชน โดยคาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 12.0-15.0 ตามการขยายตัวของการลงทุนด้านเครื่องจักรและอุปกรณ์เป็นสำคัญ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- การลงทุนด้านเครื่องจักรมีการขยายตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าทุน (ณ ราคาคงที่) ขยายตัวร้อยละ 21.3 เนื่องจากมีความต้องการเพิ่มกำลังการผลิตในบางสาขา โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกที่ขยายตัวในระดับสูง เช่น สินค้าในหมวดอิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ประเภทแผงวงจรไฟฟ้า และโทรทัศน์

- นอกจากนี้ ยอดจำหน่ายรถยนต์เพื่อการพาณิชย์ ขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อนหน้าร้อยละ 18.1 แม้จะชะลอลงมาก ในช่วงครึ่งหลังของปีเนื่องจากราคาน้ำมันที่มีราคาสูงขึ้นมาก (ในช่วงครึ่งปีหลังยอดจำหน่ายขยายตัวร้อยละ 6.1 เทียบกับครึ่งปีแรกร้อยละ 36.4)

- ขณะที่ยอดจำหน่ายซีเมนต์ในประเทศลดลงจากปีก่อนหน้าร้อยละ 3.7 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 9.4 ในปี 2542 สะท้อนการลงทุนด้านการก่อสร้างที่ยังคงชะงัก เนื่องจากอุปทานยังคงมีอยู่มาก โดยเฉพาะอาคารพาณิชย์ ประกอบกับ แนวโน้มเศรษฐกิจที่ยังมีลักษณะทรงตัว

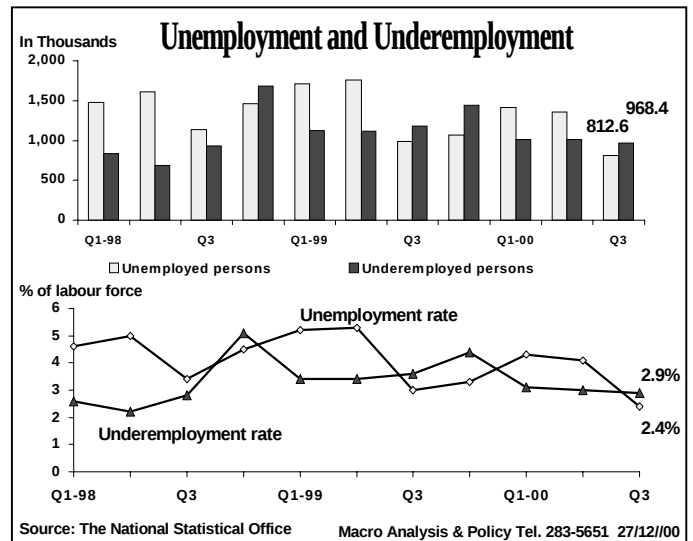
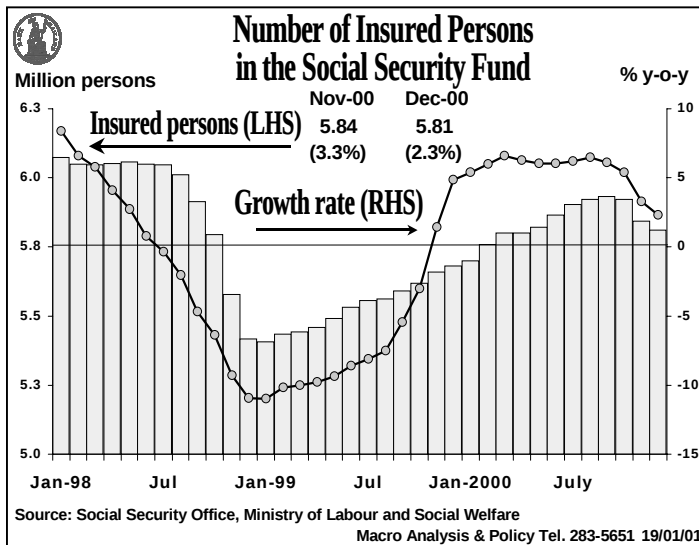
Macro Analysis & Policy Tel. 283-5651 29/01/2001

2.8 ภาวะแรงงาน : อัตราการว่างงานปรับตัวลดลง

- จากการเร่งดำเนินการมาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงานอย่างต่อเนื่อง และภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้จำนวนผู้ว่างงานเฉลี่ยในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2543 ลดลงจาก 1.5 ล้านคนในระยะเวลาเดียวกันปีก่อนเป็น 1.2 ล้านคนหรือคิดเป็นอัตราการว่างงานร้อยละ 3.6 (เทียบกับร้อยละ 4.5 จากระยะเดียวกันปีก่อน) นอกจากนี้ จำนวนผู้ทำงานต่ำระดับ (ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม) ปรับลดลงเป็นร้อยละ 3.0 ของกำลังแรงงานรวมจากร้อยละ 3.5 ในระยะเวลาเดียวกันปีก่อน
- ภาวะการจ้างงานปรับตัวดีขึ้นเป็นลำดับในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีโดยขยายตัวร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน เป็นการขยายตัวในการจ้างงานสาขาการก่อสร้าง อุตสาหกรรม สาธารณูปโภค พาณิชยกรรม

และภาคบริการ ขณะที่การจ้างงานในภาคเกษตรใกล้เคียงกับระยะเดียวกันปีก่อน

- สำหรับเครื่องชี้ภาวะการจ้างงาน มีทิศทางสอดคล้องกับการจ้างงานที่ปรับตัวขึ้น โดย ณ เดือนธันวาคม 2543 มีผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมประมาณ 5.81 ล้านคนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปีก่อน แม้ว่าจะมีการปรับตัวลดลงต่อเนื่องในช่วง 3 เดือนสุดท้ายของปี ทั้งนี้ เนื่องจากยังคงมีแรงงานถูกเลิกจ้างจากการปิดกิจการของสถานประกอบการ การแจ้งข้อมูลย้อนหลังของสถานประกอบการ และการปรับปรุงข้อมูลในระบบทะเบียนของสำนักงานประกันสังคมเพื่อลดความซ้ำซ้อน

2.9 ระดับราคา

ระดับราคา : ในปี 2543 อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (%yoy) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.6 ตามการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันและ การอ่อนตัวของค่าเงินบาท ส่วนอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังทรงตัวอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 0.7 และ ยังอยู่ภายใต้เป้าหมายของนโยบายการเงินร้อยละ 0-3.5

ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปในปี 2543 เพิ่มขึ้น
จากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.6 โดยเป็นผลจาก การเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าหมวดอื่นๆ ที่มีอาหาร ร้อยละ 3.2 ในขณะที่ราคาหมวดอาหารและเครื่องดื่ม ลดลงร้อยละ 1.1 สำหรับดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน) ในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.7

สาเหตุสำคัญในการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อ ในปี 2543 เป็นผลจาก

1.1 การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของราคาน้ำมันดิบ ในตลาดโลกตั้งแต่ต้นปีจนถึงเดือนพฤศจิกายน 2543 ซึ่งเป็นราคาสูงสุดในรอบ 10 ปี และส่งผลให้ราคา น้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้น โดยราคา น้ำมันเบนซิน 95 และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 30.6 และ 44.3 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับระยะ เดียวกันปีก่อน นอกจากนี้ค่ากระแสไฟฟ้าได้ปรับ เพิ่มขึ้นตามต้นทุนราคาเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิต

1.2 การอ่อนตัวต่อเนื่องของค่าเงินบาท โดยค่าเงิน อ่อนตัวลงจากเฉลี่ย 37.84 บาท/ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2542 เป็น 40.16 บาท/ดอลลาร์ สรอ. ในปี 2543 ส่งผลให้ราคา สินค้านำเข้าในรูปเงินบาทปรับสูงขึ้น

1.3 การปรับขึ้นค่าตรวจรักษาและค่าห้องพักคนไข้ โรงพยาบาลในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน 2543 อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อในช่วงเวลาดังกล่าว ยังปรับตัวสูงขึ้นไม่มากนัก สาเหตุสำคัญเนื่องจากราคา สินค้าหมวดอาหารและเครื่องดื่มลดลงจากระยะ เดียวกันปีก่อนต่อเนื่องตลอดปี ตามปริมาณผลผลิต เกษตรบางประเภทที่ออกสู่ตลาดมากขึ้น อาทิ ผัก ผลไม้ ไข่ ไก่สด และหมูเนื้อแดง เนื่องจากสภาพ อากาศที่เอื้ออำนวย นอกจากนี้ ยังมีการปรับลดราคา อาหารที่ซื้อจากตลาดบางชนิดอย่างต่อเนื่องในปี 2543 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปยังอยู่ในระดับที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ พื้นฐานต่อเนื่อง สาเหตุสำคัญเนื่องจากการปรับ เพิ่มขึ้นต่อเนื่องของราคาน้ำมัน นอกจากนั้นแล้วสังเกต ได้ว่าในช่วงปีที่ผ่านม้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานค่อนข้าง

ตารางแสดงความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมัน ค่าไฟฟ้าและอัตราแลกเปลี่ยน

	2542	2543	2543			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
น้ำมันดิบดูไบ (ดอลลาร์ สรอ./บาร์เรล)	17.20	26.16	24.39	25.04	27.69	27.51
น้ำมันเบนซิน 95 (บาท/ลิตร)	11.98	15.64	14.63	14.94	16.43	16.53
น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (บาท/ลิตร)	8.96	12.93	11.71	11.87	13.66	14.47
ค่าไฟฟ้า (บาท/ยูนิท)	1.88	2.07	2.02	2.07	2.07	2.08
อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์ สรอ.)	37.84	40.16	37.65	38.66	40.99	43.34

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ทรงตัว ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้น ส่งผลทางอ้อมต่อการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าหมวดอื่นเพียงเล็กน้อย ส่วนหนึ่งเนื่องจากการใช้จ่ายในประเทศยังฟื้นตัวไม่เต็มที่ ทำให้อัตราการใช้จ่ายกำลังการผลิตยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

สำหรับดัชนีราคาผู้ผลิตในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.8 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าในหมวดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยเฉพาะสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์เคมี และโยสักรเคราะห์ และยานพาหนะและอุปกรณ์ ตามราคา

น้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้น และค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้นทุนสินค้าบางประเภทปรับเพิ่มขึ้นสำหรับประเทศในภูมิภาค ในปี 2543 ประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 1-2 ใกล้เคียงกับไทย ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไต้หวัน ในขณะที่เกาหลีใต้ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์มีอัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ 2-5 ส่วนจีนมีอัตราเงินเฟ้อใกล้เคียงกับและฮ่องกง มีอัตราเงินเฟ้อติดลบ เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภคของทุกประเทศ สังเกตได้ว่าอัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2543 ตามภาวะราคาน้ำมันในตลาดโลก

ดัชนีราคาผู้บริโภค (อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2542	2543	2543			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	0.3	1.6	0.9	1.7	2.2	1.6
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	-0.9	-1.1	-1.7	-1.5	-0.5	-0.7
หมวดอื่น ๆ ที่มีใช้อาหาร	1.0	3.2	2.5	3.6	3.7	3.0
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	1.8	0.7	0.2	1.0	0.8	0.8

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ดัชนีราคาผู้ผลิต (อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

	2542	2543	2543			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้ผลิต	-4.7	3.8	2.0	3.7	5.5	4.5
ผลผลิตเกษตรกรรม	-15.3	-0.4	-7.5	-2.6	4.4	5.3
ผลิตภัณฑ์แร่และเชื้อเพลิง	-3.4	4.3	1.9	0.7	5.6	8.9
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	-3.0	4.6	3.5	4.7	5.6	4.4

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

**ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศในภูมิภาค
(อัตราเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)**

	2542	2543	2543			
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4 ^p
อินโดนีเซีย	20.5	3.8 ^p	-0.5	1.2	5.8	8.8
ฟิลิปปินส์	6.7	4.4	3.0	3.9	4.5	5.8
มาเลเซีย	2.8	1.6	1.5	1.4	1.5	1.8
สิงคโปร์	0.0	1.3	1.1	0.8	1.5	2.0
ไทย	0.3	1.6	0.9	1.6	2.2	1.6
จีน	-1.4	0.4 ^p	0.1	0.1	0.3	0.9
ฮ่องกง	-4.0	-3.7	-5.1	-4.5	-2.8	-2.2
ไต้หวัน	0.2	1.3	0.9	1.4	1.1	1.6
เกาหลีใต้	0.8	2.3	1.5	1.4	3.2	2.9

P = Preliminary

ที่มา : ธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ และ CEIC

2.10 ภาคต่างประเทศ : ภาวะเศรษฐกิจโลก

จากการประมาณการของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อเดือนตุลาคม 2543 คาดว่าเศรษฐกิจโลก จะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.4 ในปี 2542 เป็นร้อยละ 4.7 ในปี 2543 เป็นผลจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของทุกกลุ่มประเทศ โดยเฉพาะการขยายตัวต่อเนื่องของสหรัฐอเมริกา และยุโรป และการฟื้นตัวของภูมิภาคเอเชีย ละตินอเมริกา และตะวันออกกลาง อย่างไรก็ตาม ในปี 2543 เศรษฐกิจสหรัฐฯ จะชะลอตัวลงเร็วกว่าที่คาด

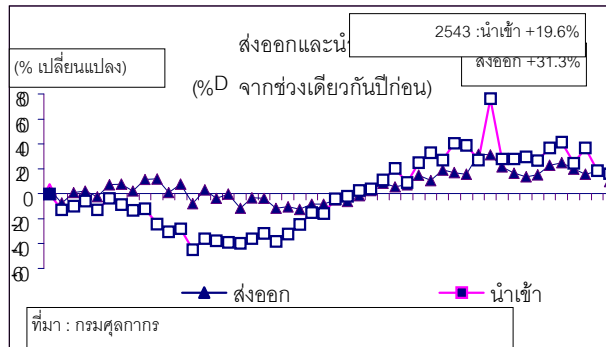
ปริมาณการค้าโลก คาดว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นมากจากปีก่อน โดยมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 10.0 ในปี 2543 เทียบกับร้อยละ 5.1 ในปี 2542 เป็นผลจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่ประสบวิกฤตการณ์ทางการเงิน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของประเทศพัฒนาแล้ว

อัตราเงินเฟ้อ ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วคาดว่าจะยังคงอยู่ในระดับต่ำโดยขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2543 โดยญี่ปุ่นมีอัตราเงินเฟ้อติดลบร้อยละ 0.2 หลังจากที่ ติดลบร้อยละ 0.3 ในปีก่อน ส่วนอัตราเงินเฟ้อของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาคาดว่าจะลดลงจากร้อยละ 6.6 ในปี 2542 เหลือร้อยละ 6.2 ในปี 2543 ซึ่งเป็นผลจากการลดลงของอัตราเงินเฟ้อของประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคตะวันออกกลางเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคาสินค้าขึ้นป้อนในตลาดโลกจะปรับตัวสูงขึ้นตามอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ส่วนราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นมากจากปีก่อน เนื่องจากอุปสงค์เพิ่มขึ้นและการควบคุมปริมาณการผลิตของกลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมันเป็นสินค้าออก (OPEC) แต่ก็เริ่มชะลอตัวลงในปี เนื่องจากอุปสงค์ต่อราคาน้ำมันเริ่มลดลงตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯที่เป็นผู้ใช้้ำมันรายใหญ่ของโลก

อัตราดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินดอลลาร์ สรอ. ปรับตัวสูงขึ้นในปี 2543 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกาได้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยรวม 3 ครั้งในเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม และพฤษภาคม เป็นร้อยละ 5.75, 6.0 และ 6.5 ตามลำดับ เพื่อควบคุมการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม สำหรับสหภาพยุโรปที่ใช้อัตราแลกเปลี่ยนและนโยบายการเงินร่วมกันมีอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินยูโรสูงขึ้นอยู่ในระดับร้อยละ 4.6 ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปสกุลเงินเยนยังอยู่ในระดับต่ำเพียงร้อยละ 0.3 เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

อัตราการว่างงาน ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วคาดว่าจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 6.3 ในปีก่อน เหลือร้อยละ 5.9 แต่อัตราการว่างงานในญี่ปุ่นจะสูงขึ้นจากร้อยละ 4.7 ในปีก่อนเป็นร้อยละ 5.0 ในขณะที่อัตราการว่างงานของสหรัฐอเมริกาจะลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 4.2 ในปีก่อนเหลือร้อยละ 4.1

2.11 การค้าต่างประเทศ และดุลการชำระเงิน

ล้านดอลลาร์ สรอ.	2543		ม.ค. - ธ.ค. ^{1/}	
	พ.ย.	ธ.ค. ^{1/}	2542	2543
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี	6,051	5,753	56,800	67,942
% Δ จากช่วงเดียวกันปีก่อน	18.0	9.6	7.4	19.6
สินค้าเข้า ซี.ไอ.เอฟ	5,581	5,340	47,529	62,423
% Δ จากช่วงเดียวกันปีก่อน	18.8	16.3	16.9	31.3
ดุลการค้า	470	413	9,271	5,519
ดุลบริการบริการ	400	488	3,194	3,751
ดุลบัญชีเดินสะพัด	870	901	12,465	9,270
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	-927	n.a.	-7,907	n.a.
เอกชน	-330	n.a.	-13,836	n.a.
-ธนาคาร	-661	n.a.	-10,617	n.a.
-ธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	331	n.a.	-3,219	n.a.
ทางการ	-404	n.a.	1,909	n.a.
รปท.	-193	n.a.	4,020	n.a.
คลาดเคลื่อนสุทธิ	3	n.a.	26	n.a.
ดุลการชำระเงิน ^{2/}	-54	181	4,584	-1,959

1/ เบื้องต้น

2/ ข้อมูลจริง

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฐานะทุนสำรองทางการ				
พันล้านดอลลาร์ สรอ.	2542	2543		
	ธ.ค.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุนสำรองทางการ ^{1/}	34.8	32.2	32.3	32.7
เงินกู้ภายใต้โครงการ IMF	15.1	14.8	14.6	14.5
รปท.	12.8	12.3	12.1	12.0
ทางการ	2.3	2.5	2.5	2.5
ฐานะสุทธิ Forward	-4.8	-2.1	-2.1	-2.1

1/ mark to market ตั้งแต่ เม.ย. 2543

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การขยายตัวดีต่อเนื่องของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทย ทำให้มูลค่าการส่งออกและการนำเข้าของไทยในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 19.6 และ 31.3 ตามลำดับ โดยปริมาณเพิ่มขึ้นมาก ในขณะที่อัตราการคาลดลงจากปีก่อน เนื่องจากราคาส่งออกยังคงอยู่ในระดับต่ำ ขณะที่ราคานำเข้าเพิ่มขึ้นมาก ตามราคาน้ำมันเป็นสำคัญ ผลของการนำเข้าที่เร่งตัวต่อเนื่อง ทำให้การเกินดุลการค้าลดลงเหลือ 5.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. รวมกับดุลบริการและบริจาดที่เกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็น 3.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ดุลบัญชีเดินสะพัดจึงเกินดุลลดลงจากปีก่อนเหลือ 9.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นร้อยละ 7.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ส่วนเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิคาดว่าจะขาดดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แม้ว่าการชำระหนี้สินนี้เงินกู้ต่างประเทศตามกำหนดและก่อนกำหนดจะลดลงก็ตาม ทั้งนี้ เนื่องจากเงินทุนไหลเข้ากรณีเพิ่มทุนธนาคารพาณิชย์ลดลง และการขาดดุลของเงินทุนภาครัฐบาล (รวมธนาคารแห่งประเทศไทย) ในปี 2543 ดุลการชำระเงินขาดดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่เกินดุล 4.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน เงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2543 อยู่ที่ระดับ 32.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

2.12 หนี้ต่างประเทศ

หนี้ต่างประเทศลดลงมากตามการชำระคืนหนี้ของทั้งภาคเอกชนและภาคทางการ

● เมื่อเทียบกับเดือนตุลาคม

หนี้ต่างประเทศรวม ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2543 ลดลง 1.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการชำระคืนเงินกู้ของทั้งภาคเอกชนและทางการ

หนี้ภาคทางการ ลดลง 0.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มชำระคืนเงินกู้งวดแรกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศจำนวน 0.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วน หนี้ภาครัฐบาล ระยะยาว ลดลง 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากการชำระคืนเงินกู้ ADB โดยการ refinance ด้วยการออก Euro Commercial Paper ระยะสั้น ส่งผลให้หนี้ระยะสั้นภาครัฐบาลเพิ่มขึ้น 78 ล้านดอลลาร์ สรอ. จากเดือนก่อนหน้า แม้ว่าจะมีการซื้อพันธบัตรรัฐบาลระยะสั้น ที่ออกในต่างประเทศ กลับคืนเป็นจำนวนมาก

หนี้ภาคเอกชน ลดลงประมาณ 0.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยหนี้ภาคธนาคาร ลดลง 0.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นการลดลงของหนี้ระยะสั้นของ ธนาคารพาณิชย์ ที่ การชำระคืนยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจากเดือนก่อน ส่วน การชำระคืนของกิจการวิเทศธนกิจชะลอลงต่อเนื่อง สำหรับหนี้ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร ลดลง 0.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

● เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542

ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2543 ลดลง 14.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการชำระคืนหนี้ภาคเอกชน ส่วนหนี้ภาคทางการลดลงจากการชำระคืนหนี้ และผลของค่าเงินเยนที่อ่อนตัว

หนี้ภาคเอกชน ลดลงถึง 12.4 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในจำนวนนี้เป็นการลดลงของ หนี้ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร ถึง 7.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่วนใหญ่เป็นการชำระคืนหนี้ระยะยาว โดยเฉพาะในช่วงต้นปีซึ่งมีการระดมเงินโดยการออกตราสารหนี้ในประเทศมาก สำหรับ หนี้ภาคธนาคาร ลดลง 5.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ตามการลดลงของหนี้ระยะสั้นของกิจการวิเทศธนกิจ

หนี้ภาคทางการ ลดลง 1.9 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็นผลของค่าเงินเยนที่อ่อนตัวลงและการชำระคืนเงินกู้ โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายน

โครงสร้างหนี้ต่างประเทศ : สัดส่วนหนี้ระยะยาวต่อระยะสั้นปรับตัวขึ้นอยู่ในระดับ 82 : 18 และ สัดส่วนหนี้ภาคเอกชนต่อภาคทางการ เป็น 58 : 42 เทียบกับ ณ สิ้นปีก่อน ที่มีสัดส่วน 79 : 21 และสัดส่วน 62 : 38 ตามลำดับ

ยอดคงค้างหนี้ต่างประเทศ							
ล้านดอลลาร์สหรัฐ.	2542		2543				
	มิ.ย.	ธ.ค.	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ต.ค.	พ.ย.
1. ภาคทางการ	33,423	36,024	36,209	35,310	35,095	34,800	34,127
1.1 ธปท. (ระยะยาว)	11,903	12,817	12,730	12,586	12,411	12,332	12,097
1.2 ภาครัฐบาล	21,520	23,207	23,479	22,724	22,684	22,468	22,030
ระยะยาว	21,390	23,077	23,349	22,630	22,684	22,459	21,943
ระยะสั้น	130	130	130	94	-	9	87
2. ภาคเอกชน	66,161	59,624	55,812	52,356	48,630	47,839	47,215
ระยะยาว	42,687	39,795	37,942	35,357	33,436	33,137	32,761
ระยะสั้น	23,474	19,829	17,870	16,999	15,194	14,702	14,454
2.1 ภาคธนาคาร	22,002	17,702	16,668	15,765	13,712	13,108	12,561
ระยะยาว	9,037	8,236	8,001	7,600	7,486	7,350	7,265
ระยะสั้น	12,965	9,466	8,666	8,165	6,226	5,758	5,296
2.1.1 ธนาคารพาณิชย์	5,413	4,596	4,897	5,061	4,607	4,242	3,862
ระยะยาว	3,361	2,967	3,038	2,919	2,844	2,838	2,726
ระยะสั้น	2,052	1,629	1,859	2,142	1,763	1,404	1,136
2.1.2 วิเทศธนกิจ	16,589	13,106	11,771	10,704	9,105	8,866	8,699
ระยะยาว	5,676	5,269	4,964	4,681	4,642	4,512	4,539
ระยะสั้น	10,913	7,837	6,807	6,023	4,463	4,354	4,160
2.2 ภาคธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคาร	44,159	41,922	39,144	36,591	34,918	34,731	34,654
ระยะยาว	33,650	31,559	29,940	27,757	25,950	25,787	25,496
ระยะสั้น	10,509	10,363	9,204	8,834	8,968	8,944	9,158
รวม (1+2)	99,584	95,648	92,021	87,666	83,725	82,639	81,342
ระยะยาว	75,980	75,689	74,021	70,573	68,531	67,928	66,801
ระยะสั้น	23,604	19,959	18,000	17,093	15,194	14,711	14,541
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ระยะยาว	76.3	79.1	80.4	80.5	81.9	82.2	82.1
ระยะสั้น	23.7	20.9	19.6	19.5	18.1	17.8	17.9
สัดส่วน (%)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
เอกชน	66.4	62.3	60.7	59.7	58.1	57.9	58.0
ทางการ	33.6	37.7	39.3	40.3	41.9	42.1	42.0

2.13 ภาวะการคลัง

การดำเนินนโยบายการคลังในปีงบประมาณ 2543 มุ่งกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจภายใต้ข้อจำกัดของการดำเนินนโยบายการเงิน โดยการจัดทำงบประมาณขาดดุล 110 พันล้านบาท ผลการดำเนินงานตลอดปีงบประมาณปรากฏว่ารัฐบาลขาดดุลเงินสด 115.9 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 18.5 พันล้านบาท ประกอบกับงบลงทุนของรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ลดลง ส่งผลให้แรงกระตุ้นจากภาครัฐ (Public Sector) ซึ่งสะท้อนจากการขาดดุลน้อยลงจากปีงบประมาณก่อน โดยทั้งปีงบประมาณ 2543 ภาครัฐขาดดุล 197.6 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.1 ของ GDP ลดลงจากปีงบประมาณก่อนที่ขาดดุล 258.0 พันล้านบาท หรือร้อยละ 5.5 ของ GDP

ฐานะการคลัง

รัฐบาล

ด้านรายได้ รายได้นำส่งคลังมีจำนวน 748.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 จากปีงบประมาณก่อน เนื่องจากการขยายตัวของภาษีเงินได้นิติบุคคลถึงร้อยละ 35.6 ส่วนหนึ่งจากเศรษฐกิจที่ขยายตัวดีขึ้นในปี 2542 เปรียบเทียบกับที่หดตัวมากในปี 2541 และธุรกิจบางภาค อาทิ การส่งออกและพาณิชย์กรรม มีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ มีการจัดเก็บได้สูงขึ้นทั้งภาษีจากการนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม (แม้จะมีการปรับลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 7 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2542) อย่างไรก็ตาม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดายังคงหดตัวเนื่องจาก ดอกเบี้ยเงินฝากที่ลดลงต่ำมาก และรายได้ภาษีธุรกิจเฉพาะลดลงมาก เนื่องจากผลของมาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่ลดต่ำลง

ด้านรายจ่าย รายจ่ายจากงบประมาณเบิกจ่ายได้ 850.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 3.5 เป็นผลจากการเร่งตัวของการเบิกจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบันที่เพิ่มขึ้น

ร้อยละ 8.4 โดยมีอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 88.0 ขณะที่รายจ่ายจากงบประมาณปีก่อนลดลงร้อยละ 22.2 จากวงเงินงบประมาณปีก่อนๆ เหลือจ่ายน้อยลง รายจ่ายที่เพิ่มขึ้นเป็นรายจ่ายประจำที่มีใช้เงินเดือนและค่าจ้าง ได้แก่ รายจ่ายดอกเบี้ยและรายจ่ายซื้อสินค้าและบริการ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.4 และ 5.7 ตามลำดับ ขณะที่รายจ่ายลงทุนได้ปรับลดจากปีงบประมาณก่อนมาก คิดเป็นร้อยละ 12.5 เนื่องจากการจำกัดวงเงินงบประมาณ และวงเงินงบประมาณปีก่อนที่ลดลง สำหรับรายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศเบิกจ่ายได้ลดลง โดยเฉพาะรายจ่ายจากมาตรการเพิ่มค่าใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ (โครงการเงินกู้มีयाชาว) เนื่องจากเป็นช่วงท้ายของโครงการทำให้ตลอดปีงบประมาณเบิกจ่ายได้ทั้งสิ้น 16.9 พันล้านบาท เทียบกับที่เบิกจ่ายได้ 33.3 พันล้านบาทในปีงบประมาณก่อน ส่งผลให้การขาดดุลของรัฐบาลลดลงจากปีงบประมาณก่อนที่ขาดดุลร้อยละ 3.6 ของ GDP เหลือร้อยละ 2.9 ของ GDP

การชดเชยการขาดดุล

รัฐบาลชดเชยการขาดดุลเงินสดจำนวน 115.9 พันล้านบาท ด้วยการกู้ยืมในประเทศเป็นส่วนใหญ่จำนวน 107.9 พันล้านบาท จำแนกเป็นพันธบัตร 40.0 พันล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 20.0 พันล้านบาท และเพิ่มวงเงินตั๋วเงินคลังคงค้าง 47.9 พันล้านบาท นอกจากนี้ มีการนำเงินกู้ต่างประเทศฝากบัญชีเงินคลัง 33.1 พันล้านบาท ในด้านการชำระคืนต้นเงินกู้มีทั้งสิ้น 25.9 พันล้านบาท โดยเป็นพันธบัตร 4.1 พันล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 15.0 พันล้านบาท (เป็นการไถ่ถอนตั๋วสัญญาใช้เงินก่อนกำหนดของรุ่นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงคือร้อยละ 12 ต่อปี โดยตั๋วสัญญาใช้เงินดังกล่าวเป็นตั๋วฯ ในปีงบประมาณ 2530 และ 2531 ที่ได้ต่ออายุมาแล้วและจะครบกำหนดในปีงบประมาณ 2544 และ 2546) และเงินกู้ต่างประเทศ 6.8 พันล้านบาท โดยนำเงินคลังออกใช้จำนวน 7.6 พันล้านบาท

รัฐวิสาหกิจ

ในปีงบประมาณ 2543 รัฐวิสาหกิจมีรายจ่ายลงทุนทั้งสิ้น 177.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 8.0 เนื่องจากมีรัฐวิสาหกิจหลายแห่งเบิกจ่ายได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ได้แก่ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยมีความล่าช้าของโครงการร่วมทุน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีความล่าช้าของโครงการระบบขนส่งไฟฟ้า สนามบินสุวรรณภูมิมีความล่าช้าของการก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร และรถไฟฟ้ามหานครมีความล่าช้าในการจัดกรรมสิทธิ์ที่ดิน ในขณะที่ Retained Income ของรัฐวิสาหกิจในปี 2543 เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณก่อน 19.1 พันล้านบาท เป็น 120.2 พันล้านบาท ส่วนหนึ่งเนื่องจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นส่งผลให้รัฐวิสาหกิจขาดดุลลดลงเหลือร้อยละ 1.2 ของ GDP เมื่อเทียบกับปีก่อนที่ขาดดุลร้อยละ 2.0 ของ GDP

หนี้สาธารณะคงค้าง

ณ สิ้นปีงบประมาณ 2543 รัฐบาลมีหนี้สาธารณะประมาณ 2,804.2 พันล้านบาท หรือร้อยละ 55.7 ของ GDP เพิ่มขึ้นสุทธิเล็กน้อยเทียบกับยอด ณ สิ้นปี 2542 ที่ร้อยละ 54.3 ของ GDP ในจำนวนนี้ เป็นหนี้โดยตรงของรัฐบาล 1,113.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 22.1 ของ GDP

และการผูกพัน ได้แก่ หนี้ของรัฐวิสาหกิจ (ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน) ทั้งที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน 908.9 พันล้านบาท หรือร้อยละ 18.1 ของ GDP และยอดหนี้สินของกองทุนฟื้นฟูฯ จำนวน 781.4 พันล้านบาท หรือ ร้อยละ 15.5 ของ GDP

แนวนโยบายปี 2544

นโยบายการคลังปีงบประมาณ 2544 ยังคงมีความจำเป็นต้องกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่นโยบายการเงินยังขาดความคล่องตัว อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการรักษาวินัยการคลังและเพื่อให้ฐานะการคลังมีความมั่นคงในระยะยาวและเพื่อควบคุมการก่อหนี้สาธารณะ รัฐบาลควรควบคุมมิให้ขนาดการขาดดุลสูงกว่าปีงบประมาณก่อน นอกจากนี้การสร้างวินัยการคลังโดยการควบคุมรายจ่ายประจำที่มีใช้ดอกเบี้ย อาจจะต้องดำเนินการต่อไป เพื่อให้รัฐบาลสามารถจัดทำงบประมาณรายจ่ายที่เน้นรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเอื้อต่อการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและการเติบโตของเศรษฐกิจในระยะปานกลาง

ฐานะการคลัง

(หน่วย : พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ		
	2541	2542	2543
รายได้	727.4	709.9	748.1
(อัตราเพิ่ม)	-13.8	-2.4	5.4
รายจ่าย ^{1/}	835.6	821.6	850.6
(อัตราเพิ่ม)	-11.5	-1.7	3.5
ปีงบประมาณปีปัจจุบัน	666.4	690.8	748.8
ปีงบประมาณก่อนๆ	160.1	128.4	100.0
ดุลในงบประมาณ	-108.2	-111.6	-102.5
ดุลนอกงบประมาณ	-7.1	-22.8	-13.4
รายจ่ายมิยาชาวา	0	33.3	16.9
ดุลเงินสด	-115.3	-134.4	-115.9
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	2.5	3.0	2.4
รายจ่ายจากเงินกู้ต่างประเทศ ^{2/}	58.2	21.6	21.1
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	1.2	0.5	0.5
ดุลรัฐวิสาหกิจ	59.8	91.6	57.0
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	1.3	2.0	1.2
ดุลภาครัฐ	225.8	258.0	197.6
(%) ผลิตภัณฑ์ในประเทศ	5.0	5.5	4.1

1/ ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้

2/ ไม่รวมเงินกู้มิยาชาวา

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายได้รัฐบาล

(หน่วย : พันล้านบาท)

	ปีงบประมาณ			อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		
	2541	2542	2543	2541	2542	2543
รายได้ทั้งหมด	727.4	709.9	748.1	-13.8	-2.4	5.4
ภาษี	649.4	620.1	661.4	-14.4	-4.5	6.7
- ฐานรายได้	214.9	213.7	235.4	-22.2	-0.6	10.2
บุคคลธรรมดา	118.9	101.2	87.4	6.6	-14.8	-13.7
นิติบุคคล	90.8	101.3	137.4	-43.1	11.6	35.6
ปิโตรเลียม	5.3	11.1	10.6	-0.1	111.7	-4.6
- ฐานการบริโภค	349.1	316.4	300.9	-0.1	-9.4	0.4
มูลค่าเพิ่มและการค้า	162.7	132.1	137.9	17.0	-18.8	4.4
ธุรกิจเฉพาะ	34.0	20.8	16.6	3.1	-39.0	-20.1
สรรพสามิต	152.4	163.6	163.1	-14.2	7.3	-0.3
- ฐานการค้าระหว่างประเทศ	65.7	66.4	84.4	-36.4	1.0	27.2
- ภาษีอื่น	19.7	23.4	24.1	-33.5	19.9	1.8
รายได้อื่นๆ	77.9	89.8	86.7	-8.8	15.2	-3.5

ที่มา : กรมบัญชีกลาง

รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะเศรษฐกิจ

(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543
รายจ่ายรวม	835.6	821.6	850.6
รายจ่ายประจำ	534.9	587.4	645.8
(Δ %)	(2.1)	(9.8)	(9.9)
เงินเดือนและค่าจ้าง	280.3	297.4	303.7
ซื้อสินค้าและบริการ	160.4	144.7	153.0
ดอกเบี้ยจ่าย	8.7	44.7	58.3
รายจ่ายลงทุน	300.7	234.2	204.8
(Δ %)	(-28.5)	(-22.1)	(-12.5)

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายจ่ายรัฐบาล จำแนกตามลักษณะงาน

(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543
การบริหารทั่วไป	91.2	90.3	95.4
(Δ %)	(-9.0)	(-1.0)	(5.6)
การป้องกันประเทศ	88.3	76.4	73.6
(Δ %)	(-15.3)	(-13.5)	(-3.7)
การบริการชุมชนและสังคม	369.4	368.6	378.4
(Δ %)	(1.0)	(-0.2)	(2.6)
การศึกษา	212.2	215.3	218.6
การสาธารณสุข	68.3	64.3	62.9
การสังคมสงเคราะห์	38.6	38.9	51.0
การเศรษฐกิจ	226.8	197.2	194.9
(Δ %)	(-28.3)	(-13.1)	(-1.1)
อื่นๆ	59.9	89.1	108.3
(Δ %)	(3.5)	(48.8)	(21.6)
รวม	835.6	821.6	850.6
(Δ %)	(-11.5)	(-1.7)	(3.5)

ที่มา : สายฐานข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดุลรัฐวิสาหกิจ
(หน่วย : พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ	2541	2542	2543 ^P
รายจ่ายลงทุน	198.9	192.7	177.2
% Δ	6.9	-3.1	-8.0
Retained Income	139.1	101.1	120.2
% Δ	9.8	-27.3	18.9
ดุลรัฐวิสาหกิจ	59.8	91.6	57.0
% Δ	0.7	53.2	-37.8

^{P/} ตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หนี้สาธารณะคงค้าง
(หน่วย : พันล้านบาท)

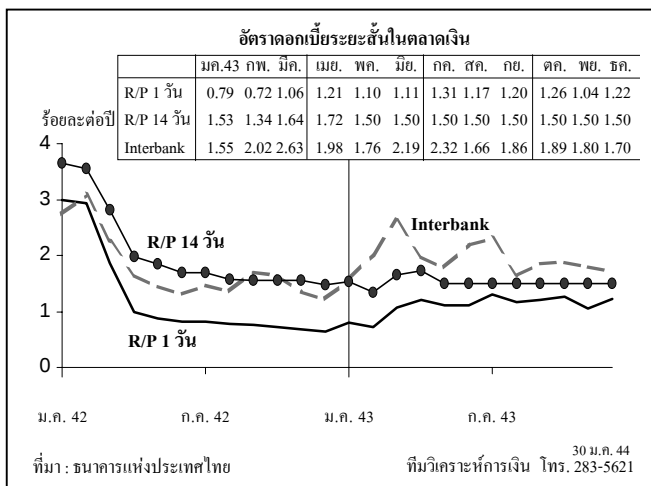
ปีงบประมาณ	ธ.ค. 40	ธ.ค. 41	ธ.ค. 42	ก.ย. 43
1. หนี้รัฐบาลกู้โดยตรง	328.13	695.22	988.87	1,113.9
(% ของ GDP)	(6.9)	(15.0)	(21.0)	(22.14)
1.1 หนี้ต่างประเทศ	296.46	268.49	346.59	395.2
1.2 หนี้ในประเทศ	31.67	426.73	642.28	718.7
2. หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ไม่เป็นสถาบันการเงิน	680.11	645.8	787.16	908.9
(% ของ GDP)	(14.4)	(13.9)	(16.7)	(18.07)
2.1 หนี้ที่รัฐบาลค้ำประกัน	575.07	559.12	688.6	775.7
หนี้ต่างประเทศ	370.36	328.53	401.93	422.6
หนี้ในประเทศ	204.71	230.59	286.67	353.1
2.2 หนี้ที่รัฐบาลไม่ค้ำประกัน	105.04	86.68	98.56	133.2
หนี้ต่างประเทศ	67.32	50.56	49.62	48.5
หนี้ในประเทศ	37.72	36.12	48.94	84.7
3. หนี้สินของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	893.11	986.72	777.43	781.4
(% ของ GDP)	(18.9)	(21.3)	(16.5)	(15.53)
รวม	1,901.35	2,327.74	2,553.46	2,804.2
(% ของ GDP)	(40.2)	(50.2)	(54.3)	(55.74)

ที่มา : สำนักบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง
และสายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาวะการเงิน

1. สภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย

- สภาพคล่องของระบบการเงินในปี 2543 ยังคงมีมาก ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 4 แห่ง ปรับลดลงในช่วงไตรมาสที่ 3

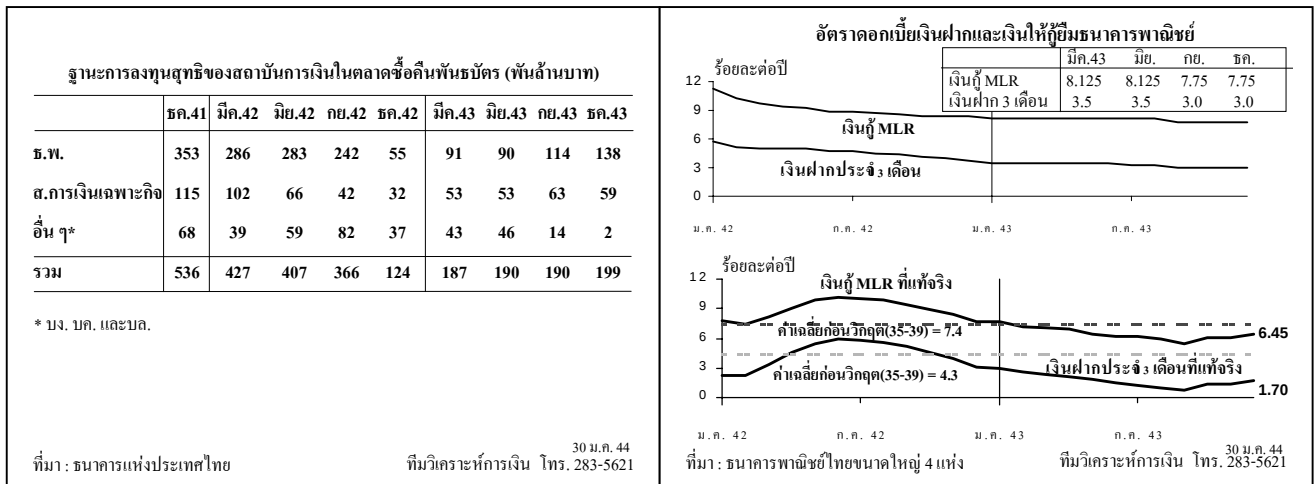
สภาพคล่องของระบบการเงินโดยรวม ในปี 2543 ยังคงมีมาก อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสแรก สภาพคล่องตึงตัวขึ้นจากปลายปี 2542 จากการที่ภาคเอกชนมีความต้องการถือเงินสดอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการนำเงินฝากบางส่วนไปลงทุนในตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก นอกจากนี้ สถาบันการเงินมีความต้องการเงินบาทเพื่อส่งมอบให้แก่บริษัท.ตามภาระ Swap ที่ครบกำหนด และเพื่อซื้อหลักทรัพย์เพิ่มเติม รวมทั้งต้องเตรียมสภาพคล่องสำหรับระบบการชำระเงินแบบ Real Time Gross Settlement (RTGS) ส่วนในช่วงปลายไตรมาสแรก ภาคธุรกิจเอกชนญี่ปุ่นนำส่งกำไรให้แก่บริษัทแม่ เนื่องจากเป็นช่วงปิดบัญชีประจำปี

สำหรับในไตรมาสที่ 2 สภาพคล่องปรับเปลี่ยนขึ้นตามลำดับ หลังช่วงเทศกาลสงกรานต์ แต่ได้ตึงตัวขึ้นระยะสั้นๆ ช่วงปลายเดือนพฤษภาคม จากการที่ธุรกิจเอกชนนำส่งภาษีรายได้นิติบุคคลให้กับภาครัฐ และช่วงปลายเดือนมิถุนายน เนื่องจากสถาบันการเงินนำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเพื่อการฟื้นฟู

ในไตรมาสที่ 3 และ 4 สภาพคล่องเงินบาทโดยรวมอยู่ในเกณฑ์สูง อย่างไรก็ตาม มีการตึงตัวชั่วคราวในบางช่วง คือ ในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤศจิกายน สภาพคล่องเงินบาทในตลาดต่างประเทศตึงตัวขึ้นมาก ทำให้สถาบันการเงินในต่างประเทศบางแห่งไม่สามารถหาเงินบาทมาชำระให้กับสถาบันการเงินในประเทศได้ทัน จึงเกิดปัญหาในระบบการชำระเงินของไทย ทำให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินในประเทศปรับสูงขึ้น ทั้งนี้ ธปท.ได้ผ่อนคลายนโยบายการปล่อยเงินบาทให้กับ Non-resident โดยไม่มีธุรกรรมรองรับเป็นการชั่วคราว ส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยตลาดเงินปรับลดลงมาสู่ระดับปกติในช่วงปลายเดือน นอกจากนี้ ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม สภาพคล่องในระบบการเงินตึงตัวขึ้น เนื่องจากสถาบันการเงินเตรียมสภาพคล่องสำรองไว้สำหรับการเบิกถอนของประชาชนในช่วงเทศกาลปีใหม่ และต้องนำส่งเงินสมทบกองทุนเพื่อการฟื้นฟู

โดยรวมแล้ว สภาพคล่องของระบบการเงินในปี 2543 ยังคงมีมาก ยกเว้นในบางช่วงที่เงินตึงตัวขึ้นชั่วคราวดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ โดยมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงระยะเวลานั้นๆ เมื่อสภาพคล่องของระบบตึงตัวขึ้นชั่วคราวดังที่กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ย Overnight Interbank เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.07 1.98 1.95 และ 1.80 ต่อปี ในช่วงไตรมาสแรก ไตรมาสที่ 2 ไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 ตามลำดับ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรอายุ 1 วันเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.86 1.14 1.23 และ 1.17 ต่อปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

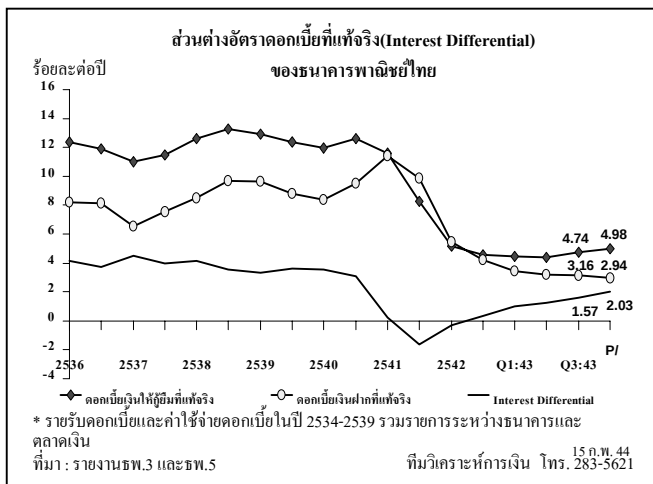
การลงทุนของสถาบันการเงินในตลาดซื้อคืน

พันธบัตร ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ยังคงเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ของตลาด โดยธนาคารพาณิชย์มีฐานะการลงทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจาก 55 พันล้านบาท เมื่อสิ้นปีก่อน เป็น 194 พันล้านบาท เมื่อสิ้นเดือนพฤศจิกายน สะท้อนให้เห็นถึงสภาพคล่องส่วนเกินของระบบธนาคารพาณิชย์ในช่วงเวลาดังกล่าว ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ลดการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตรในช่วงสิ้นเดือนธันวาคม 2543 เนื่องจากต้องเตรียมสภาพคล่องสำรองไว้สำหรับเทศกาลปีใหม่ สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีฐานะการลงทุนสุทธิเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 53 พันล้านบาทในปี 2543 ส่วนฐานะการลงทุนของบริษัทเงินทุนเริ่มมีแนวโน้มลดลงในช่วงไตรมาสที่ 3 จากที่มีฐานะการลงทุนสุทธิ 46 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 เป็น 14 และ 2 พันล้านบาท ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 และ 4 ตามลำดับ เนื่องจากกลุ่ม 56 บริษัทเงินทุนที่ถูกปิดดำเนินการลดการลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตร

อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ อัตราดอกเบี้ย

เงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยทรงตัวอยู่ที่ร้อยละ 3.50 และ 8.125 ต่อปีตามลำดับ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2543 ต่อมาธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่เริ่มปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนลงร้อยละ 0.25 ต่อปีในเดือนกรกฎาคม และได้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ลงร้อยละ 0.25 และ 0.25-0.50 ต่อปีตามลำดับ ในเดือนกันยายน ทำให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 3.00 และ 7.75 ต่อปี ณ สิ้นเดือนกันยายน อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยทรงตัวอยู่ในระดับดังกล่าวจนถึงสิ้นปี 2543

อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ที่แท้จริง อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ช่วงต้นปี 2543 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของอัตราเงินเฟ้อ และการปรับลดอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนกันยายน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงของ 4 ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 0.70 และ 5.45 ต่อปีตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ที่แท้จริงเริ่มปรับเพิ่มขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคมจากการที่อัตราเงินเฟ้อปรับลดลง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนที่แท้จริงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.70 ต่อปี และอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ที่แท้จริงเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 6.45 ต่อปี ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543

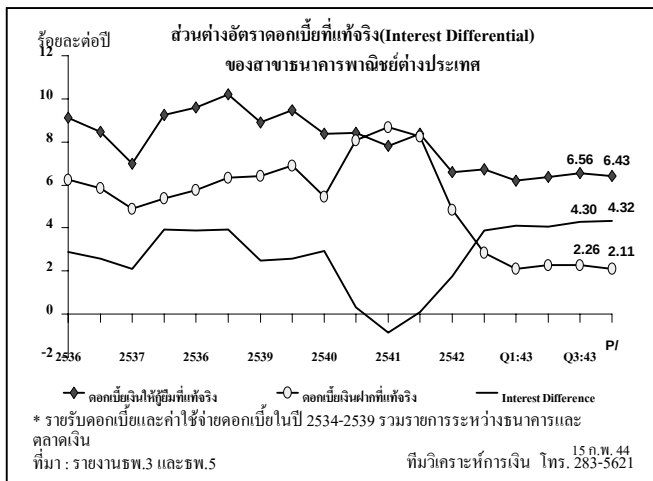

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Differential)

ของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เมื่อคำนวณจากรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อและรายจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริงของธนาคารพาณิชย์ไทย รวมทั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์(AMC) ที่อยู่ในเครือ^{1/} พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2543 จากร้อยละ 0.37 ต่อปี ณ สิ้นปี 2542 เป็นร้อยละ 1.02 1.23 1.57 และ 2.03 ต่อปี ในไตรมาสที่ 1 2 3 และ 4 ตามลำดับ ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ไทยมีต้นทุนเงินฝากลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงครึ่งปีหลัง ทำให้อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อเงินฝากเฉลี่ยลดลง ประกอบกับมีผลประกอบการดีขึ้น และมีการตัดหนี้สูญ รวมทั้งการโอนสินเชื่อด้วยคุณภาพไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ ส่งผลให้อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินเชื่อเฉลี่ยเพิ่มขึ้น

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest Differential)

ของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ อยู่ในระดับร้อยละ 4.10 4.08 4.30 และ 4.32 ต่อปีในไตรมาสที่ 1 2 3 และ 4 ตามลำดับ โดยอัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินเชื่อเฉลี่ยค่อนข้างทรงตัวอยู่ในระดับเดียวกันตลอดปี 2543 ขณะที่อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อเงินฝากเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลงในไตรมาสที่ 3 และ 4

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและสาขา

ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ พบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยมีต้นทุนในการระดมเงินฝากสูงกว่าสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยที่รับจริงจากสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยอยู่ในระดับต่ำกว่า เนื่องจากปัญหาสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ทั้งสองปัจจัยได้ส่งผลให้สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ไทย

^{1/} ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง = อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อที่แท้จริง - อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง

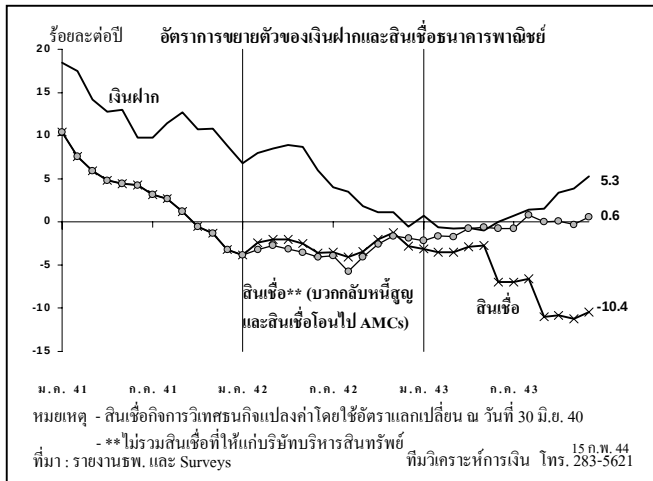
อัตราดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อที่แท้จริง = ดอกเบี้ยรับจากเงินให้สินเชื่อ / เงินให้สินเชื่อเฉลี่ย

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่แท้จริง = ดอกเบี้ยจ่ายเงินฝาก / เงินฝากเฉลี่ย

ทั้งนี้ รายการดังกล่าวข้างต้นจะไม่รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน

2. เงินฝากและสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

- เงินฝากธนาคารพาณิชย์มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นมากในปี 2543
- สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์ลดลง จากการตัดหนี้สูญและการโอนสินเชื่อไปบริษัทบริหารสินทรัพย์

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ในปี 2543 มียอดคงค้างเพิ่มขึ้นจากช่วงสิ้นปี 2542 โดยในช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสที่ 2 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น จากการที่เงินสดที่ภาคธุรกิจเอกชนและประชาชนเบิกถอนไว้ในช่วง Y2K ได้ทยอยไหลกลับเข้าสู่ระบบ แม้ว่าจะมีการเบิกถอนเงินฝาก เพื่อนำไปลงทุนในตราสารหนี้ที่มีการออกจำหน่ายเป็นจำนวนมากในช่วงเดือนมีนาคม ซึ่งผู้ออกตราสารหนี้ได้นำเงินไปชำระคืนเงินกู้ในประเทศและต่างประเทศ ส่วนในไตรมาสที่ 3 และ 4 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ส่วนหนึ่งเนื่องจาก ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินและบัตรเงินฝากในโครงการแลกเปลี่ยนตัวของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู ที่มีตัวเงินครบกำหนด นำเงินที่ได้รับส่วนหนึ่งมาฝากไว้ที่ระบบธนาคารพาณิชย์ ประกอบกับธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มการระดมทุนระยะยาวมากขึ้น โดยเสนออัตราผลตอบแทนที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ในปี 2543 ภาคธุรกิจเอกชนชะลอการชำระคืนหนี้ต่างประเทศลงเมื่อเทียบกับปี 2542 ส่งผลให้เงินฝากธนาคารพาณิชย์โน้มสูงขึ้น โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 เงินฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น 241.0 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.3 เมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อน

สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์ (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) มีแนวโน้มลดลงส่วนหนึ่งเนื่องจาก ภาคเอกชนระดมทุนโดยการออกตราสารหนี้ และนำเงินมาชำระคืนเงินกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์บางส่วน และภาคธุรกิจเอกชนชำระคืนสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อใหม่ และที่สำคัญคือธนาคารพาณิชย์มีการตัดหนี้สูญจำนวนประมาณ 272 พันล้านบาท และโอนสินเชื่อไปยังบริษัทบริหารสินทรัพย์จำนวนประมาณ 550 พันล้านบาท โดยมีการให้สินเชื่อแก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ สุทธิจำนวนประมาณ 314 พันล้านบาทในช่วงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 สินเชื่อรวมธนาคารพาณิชย์(คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) มียอดคงค้าง 4567.4 พันล้านบาท ลดลง 528.7 พันล้านบาท เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 10.4 ต่อปี โดยสินเชื่อที่ไม่ใช่กิจการวิเทศธนกิจมียอดคงค้าง 4337.2 พันล้านบาท ลดลง 424.0 พันล้านบาท หรือคิดเป็นการลดลงร้อยละ 8.9 ต่อปี และสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจมียอดคงค้าง 230.4 พันล้านบาท ลดลง 104.5 พันล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 31.2 ต่อปี

สำหรับ สินเชื่อรวม (คำนวณสินเชื่อกิจการวิเทศธนกิจด้วยอัตราแลกเปลี่ยนคงที่) ที่บวกกลับการตัดหนี้สูญและสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ปรับตัวขึ้นในปี 2543 เมื่อเทียบกับปี 2542 อย่างไรก็ดีตามสินเชื่อบริษัทบริหารสินทรัพย์ยังคงหดตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี โดยมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลัง ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 สินเชื่อบริษัทบริหารสินทรัพย์และสินเชื่อที่โอนไปบริษัทบริหารสินทรัพย์ แต่ไม่รวมสินเชื่อที่ให้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ต่อปี

3. แหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจเอกชนที่ได้รับจากตลาดการเงิน

- ภาคธุรกิจเอกชนมีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่จากการออกตราสารหนี้และตราสารทุน ขณะที่สินเชื่อจากสถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้น

แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินของภาคเอกชนที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-FI Private Sector)									
(พันล้านบาท)	H1:99	H2:99	Q1:00	Q2:00	Q3:00	Q4:00	1999	2000	
1. สินเชื่อสถาบันการเงิน	-92.9	-63.6	-31.1	-10.4	28.1	26.7p	-156.6	13.4 p	
1.1 ธนาคารพาณิชย์	-96.3	-44.7	-50.1	-7.8	5.0	44.0	-141.1	-8.9	
1.2 บริษัทเงินทุน + สถาบันการเงิน เฉพาะกิจ	3.4	-18.9	19.0	-2.6	23.1	-17.2	-15.5	22.3	
2. ตราสารทุน	28.5	17.6	19.3	11.2	8.4	20.0	46.1	59.0	
3. ตราสารหนี้ ภายในประเทศ	35.1	90.7	52.6	7.6	8.7	28.9	125.8	97.9	
รวม	-29.2	44.5	40.8	8.5	45.3	75.7	15.4	170.2	

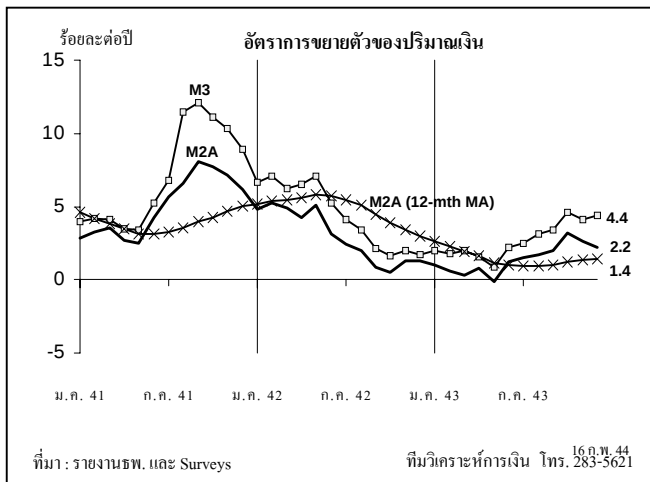
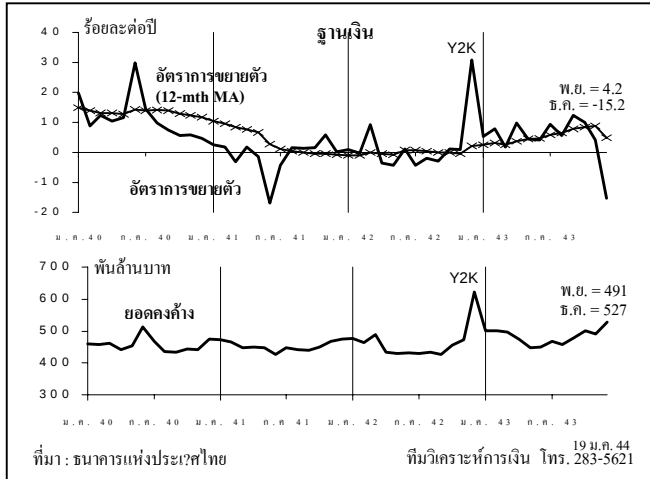
สินเชื่อ ธพ. - บวกกลับหนี้สูญ และเงินซื้อตั๋วไป AMC's
 - ไม่รวมเงินซื้อที่ให้แก่ AMC's และสถาบันการเงินอื่นๆ

ที่มา : รายงานธพ. และ Surveys 16 ก.พ. 44
 ทีมวิเคราะห์การเงิน โทร. 283-5621

ในปี 2543 สินเชื่อสถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้นมาก จากปีก่อนที่ลดลงถึง 156.6 พันล้านบาท กลับมาเพิ่มขึ้น 13.4 พันล้านบาทในปี 2543 ขณะที่การออกตราสารทุน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย และการออกตราสารหนี้ลดลง โดยรวมแล้ว สินเชื่อสถาบันการเงินที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นสาเหตุให้ แหล่งเงินทุนจากตลาดการเงินที่ให้แกภาคเอกชนที่ไม่ใช่สถาบันการเงินปรับตัวดีขึ้น จากที่เพิ่มขึ้นเพียง 15.4 พันล้านบาทในปี 2542 มาเป็นเพิ่มขึ้น 170.2 พันล้านบาทในปี 2543

4. ฐานเงินและปริมาณเงิน

- ฐานเงินในปี 2543 มียอดคงค้างเฉลี่ย 483 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเฉลี่ย 463 พันล้านบาทในปีก่อนหน้า
- เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 ปริมาณเงิน M2A และ M3 ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2543

ฐานเงิน หลังจากพื้นฐานเงินเพิ่มสูงขึ้นถึง 622 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2542 ในช่วง Y2K ต่อมาฐานเงินได้ โนมลดลงมาอยู่ที่ระดับ 450 พันล้านบาท ณ สิ้นเดือน มิถุนายน 2543 เนื่องจากความต้องการเงินสดของประชาชน ลดลง จึงนำกลับมาฝากไว้ที่ระบบธนาคารพาณิชย์ โดยปัจจัย ด้านอุปทานที่ทำให้ฐานเงินลดลงในช่วงครึ่งปีแรก คือ

- 1) สินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิ ลดลง โดยรพท.ทยอยส่งมอบ เงินตราต่างประเทศตามสัญญา Swap ที่ครบกำหนด ซึ่งรพท. ได้ใช้ธุรกรรม Swap เป็นช่องทางในการเสริมสภาพคล่องให้กับระบบการเงินในช่วง Y2K
- 2) สินเชื่อสุทธิที่ให้กับภาครัฐ ลดลง ตามปริมาณพันธบัตรภาครัฐที่ครบกำหนดไถ่ถอน และตามปริมาณเงินฝากรัฐบาลที่รพท. ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการ จัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลในช่วงปลายเดือนพฤษภาคม และจากการที่รัฐบาลได้รับเงินจากการประมูลขายพันธบัตรและ

ตั๋วเงินคลัง 3) สินเชื่อสุทธิที่ให้กับสถาบันการเงิน ลดลง จากการที่รพท.ลดการให้กู้ยืมผ่านตลาดซื้อคืนพันธบัตร หลังจากที่ได้ปล่อยสภาพคล่องเข้าสู่ระบบเป็นจำนวนมาก ในช่วง Y2K

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2543 ฐานเงินโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับ 2 ไตรมาสแรก ตามปัจจัยฤดูกาล โดยยอด คงค้างของฐานเงิน ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 และ ไตรมาสที่ 4 เท่ากับ 479 และ 527 พันล้านบาทตามลำดับ ทั้งนี้ ปัจจัย ด้านอุปทานที่สำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของฐานเงิน ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของสินเชื่อสุทธิที่ให้กับสถาบันการเงิน โดย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ จ่ายคืน เงินฝากให้กับผู้ฝากเงินของสถาบันการเงินที่ถูกปิด ดำเนินการตามโครงการแลกเปลี่ยนตัว และกองทุนเพื่อการ ฟื้นฟูฯ มีการจ่ายเงินตามภาระอวาล์ที่มีกับสถาบันการเงิน บางแห่ง นอกจากนี้ รพท.เพิ่มการให้กู้ยืมผ่านตลาดซื้อคืน พันธบัตร เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องให้กับระบบการเงิน ในบางช่วงเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัปดาห์สุดท้ายของ เดือนธันวาคม 2543

ปริมาณเงิน M2A เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2542 มีแนวโน้ม ลดลงในช่วง 7 เดือนแรก โดยเงินสดในมือประชาชนโน้มลง ภายหลังช่วง Y2K และเงินฝากสถาบันการเงินในรูปตัวสัญญา ใช้เงินลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ในช่วงเดือนสิงหาคม – ธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M2A ปรับเพิ่มขึ้นตามลำดับ ตามการเพิ่มขึ้นของเงินฝากธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ โดย ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M2A มียอดคงค้าง 5296.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 114.4 พันล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับสิ้นปีก่อน

สำหรับ ปริมาณเงิน M3 มียอดคงค้างลดลงในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2543 เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2542 แต่ได้ปรับ เพิ่มขึ้นในช่วงต่อมา ตามการเพิ่มขึ้นของเงินฝากที่ระบบ สถาบันการเงิน ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2543 ปริมาณเงิน M3 มียอดคงค้าง 5972.6 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 253.9 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกัน ของปีก่อน

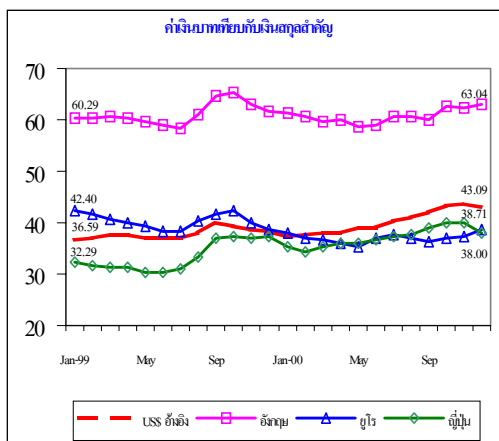
ทีมวิเคราะห์การเงิน

19 กุมภาพันธ์ 2544

2.15 ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศและราคาทองคำ

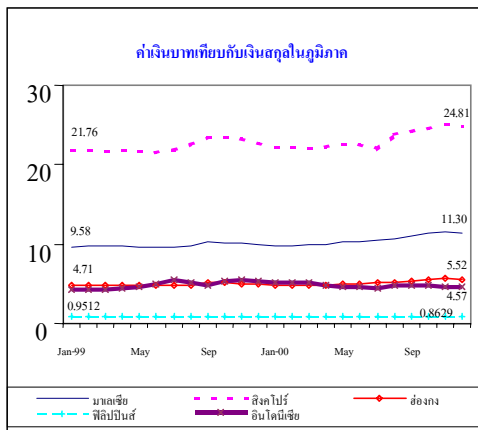
ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศ

ค่าเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนลงในปี 2543 โดยมีค่าเฉลี่ยรายเดือน (อัตราอ้างอิง) อ่อนลงจาก 37.35 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนมกราคม ไปเป็น 43.73 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนพฤศจิกายน แล้วแข็งค่าขึ้นเป็น 43.09 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนธันวาคมค่าเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 40.16 บาท

ต่อดอลลาร์ สรอ. เทียบกับ 37.84 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในปี 2542 ในช่วงครึ่งปีแรก ค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพ โดยมีแนวโน้มอ่อนลงเล็กน้อย เนื่องจากปัญหาการปรับโครงสร้างภาคการเงินของไทย ปัญหาการเจรจาระหว่างเจ้าหน้าที่และลูกหนี้ของบริษัท TPI ในต้นเดือนมีนาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อ sentiment ของค่าเงินบาท การที่ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ไทยปรับตัวลดลง โดยที่ MSCI (Morgan Stanley Capital International) ได้ปรับลดน้ำหนักการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยในเดือนมีนาคม ตลอดจนการอ่อนตัวเป็นระยะของค่าเงินสกุลสำคัญในภูมิภาคในช่วงกลางปี ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ประกาศการเหนี่ยวนำต่างประเทศจากการสำรวจใหม่ทำให้ตัวเลขหนี้ต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นประมาณ 20 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งมีผลต่อความต้องการเงินตราต่างประเทศ โดยเอกชนไทยได้เร่งซื้อดอลลาร์ สรอ. เพื่อชำระหนี้และตลาดเชื่อว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะไม่เข้าแทรกแซงค่าเงินบาทจึงอาจปรับตัวอ่อนลงได้อีก ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อค่าเงินบาท ได้แก่ การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ ต่อเนื่องกันถึง 6 ครั้ง นับตั้งแต่ ปี 2542 ประกอบกับการอ่อนค่าของ

สกุลเงินในภูมิภาค โดยเฉพาะรูเปียอินโดนีเซีย และเปโซฟิลิปปินส์ ในไตรมาสที่สาม ค่าเงินบาทปรับตัวอ่อนลงอย่างรวดเร็วในเดือนกันยายน เมื่อธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้ลง ทำให้เอกชนไทยแปลงหนี้ต่างประเทศเป็นหนี้สกุลเงินบาทเพื่อลดต้นทุน ประกอบกับการที่ MSCI ปรับเพิ่มน้ำหนักการลงทุนให้กับสหรัฐฯ โดยลดน้ำหนักการลงทุนในญี่ปุ่นและยุโรปและได้ตัดหลักทรัพย์ไทยออก 8 หลักทรัพย์ โดยเพิ่มหลักทรัพย์ใหม่เพียง 1 หลักทรัพย์ ส่งผลต่อ sentiment ในตลาดหลักทรัพย์และค่าเงินบาท นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยลบจากความไม่แน่นอนทางการเมืองราคาน้ำมันที่สูงขึ้น การอ่อนตัวของค่าเงินในภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะค่าเงินเปโซ-ฟิลิปปินส์ ในไตรมาสที่สี่ ค่าเงินบาทยังคงอ่อนลงต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยมาจากปัญหาการเมืองในประเทศและการอ่อนลงของค่าเงินในภูมิภาคอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง โดยค่าเงินเปโซฟิลิปปินส์ได้อ่อนลงเป็นประวัติการณ์ถึงระดับ 51 เปโซต่อดอลลาร์ สรอ. ในปลายเดือนตุลาคม เนื่องจากปัญหาการเมือง อย่างไรก็ตาม ค่าเงินบาทได้ปรับตัวแข็งขึ้นในเดือนธันวาคม เนื่องจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ชะลอลงมาก ส่งผลต่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ทำให้ค่าเงินบาทแข็งขึ้นระดับหนึ่ง ประกอบกับมีแรงขายดอลลาร์ สรอ. /บาท ของ US Fund และสถาบันการเงินในต่างประเทศ เพื่อตัดขาดทุนหลังจากที่เงินบาทมีค่าแข็งขึ้นมาก รวมทั้งเพื่อปิดฐานะการ long dollar ในช่วงสิ้นปี อย่างไรก็ตาม ปัจจัยที่จำกัดการแข็งขึ้นของค่าเงินบาทยังคงมาจาก ความต้องการซื้อดอลลาร์ สรอ. /บาท ของภาคเอกชนในประเทศเพื่อชำระหนี้ และการรอผลการเลือกตั้งรัฐบาลใหม่ที่จะมีขึ้นในวันที่ 6 มกราคม 2544 โดยสรุปค่าเงินบาทได้ปรับตัวอ่อนลงอย่างต่อเนื่องในช่วง 11 เดือนแรกของปีแล้วแข็งขึ้นเมื่อสิ้นปี เนื่องจากผลกระทบจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างไรก็ตาม การอ่อนตัวของค่าเงินบาทเป็นไปในระดับที่น้อยกว่าการอ่อนตัวของค่าเงินบางสกุลในภูมิภาค เช่น เปโซฟิลิปปินส์ และรูเปียอินโดนีเซีย

ดอลลาร์ สรอ.

ในปี 2543 ค่าเงินดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยทั้งปี มีค่าแข็งขึ้นร้อยละ 13.52 และ 0.07 เมื่อเทียบกับ เงินยูโรและปอนด์สเตอร์ลิงตามลำดับแต่อ่อนลง ร้อยละ 5.58 เทียบกับเยนญี่ปุ่น โดยมีค่าเฉลี่ยในปีนี้เป็น 0.923 ดอลลาร์ สรอ. ต่อยูโร 1.51 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปอนด์สเตอร์ลิง และ 107.8 เยนญี่ปุ่น ต่อดอลลาร์ สรอ.

ปัจจัยบวกต่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ในครึ่งปีแรก ได้แก่ พื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังแข็งแกร่ง โดยมีการประกาศทบทวนตัวเลข GDP ของสหรัฐฯ ประจำไตรมาสที่ 4 ปี 2542 เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 6.9 ต่อปี เป็นร้อยละ 7.3 ต่อปี หรือขยายตัวทั้งปี 2542 คิดเป็นร้อยละ 4.6 และในไตรมาสที่ 2 ของปี 2543 เศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.2 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าที่ตลาดคาดไว้ ทั้งนี้ ธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้ปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยถึง 6 ครั้ง นับตั้งแต่ปี 2542 เพื่อลดความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ โดยครั้งสุดท้ายได้ปรับเพิ่ม Fed Fund rate และ Discount rate ขึ้นร้อยละ 0.5 เป็นร้อยละ 6.5 และร้อยละ 6.0 ตามลำดับ เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 และยื่นอัตราดอกเบี้ยไว้ที่ระดับดังกล่าวจนถึงสิ้นปี อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของสหรัฐฯ ได้ลดลงอย่างมาก ในไตรมาสที่ 3 โดยตัวเลขประมาณการ GDP สำหรับไตรมาสที่ 3 ได้ถูกปรับลดลงจากเดิมร้อยละ 2.4 เป็นร้อยละ 2.2 นอกจากนี้ ตัวเลขทางเศรษฐกิจต่างๆ เริ่มแสดงการชะลอตัวและดัชนีตลาดหลักทรัพย์ Nasdaq ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยที่

consumer confidence เดือนพฤศจิกายนลดลงต่ำที่สุดในรอบ 13 เดือน ซึ่งธนาคารกลางสหรัฐฯ ได้เน้นถึงความเสี่ยงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจมากกว่าความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อเป็นครั้งแรกในรอบ 2 ปี ทำให้ตลาดคาดว่าอาจมีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงในช่วงต้นปีหน้า เพื่อป้องกันการชะลอตัวของเศรษฐกิจ

ยูโร

ค่าเงินยูโรได้อ่อนลงต่อเนื่อง แต่การแทรกแซงโดยธนาคารกลางยุโรป (ECB) ได้ทำให้ค่าเงินยูโรแข็งขึ้นในช่วงกลางปีและปลายปี โดย ECB ได้ประกาศปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย Refinancing rate ถึง 5 ครั้ง ในปี 2543 โดยเพิ่มจากร้อยละ 3 ในช่วงต้นปี เป็นร้อยละ 4.75 ในเดือนตุลาคม โดยคณะกรรมการธนาคารกลางยุโรปได้ให้เหตุผลว่า เนื่องมาจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นและค่าเงินยูโรที่อ่อนลงได้เริ่มสร้างแรงกดดันด้านเงินเฟ้อในกลุ่มประเทศสมาชิก อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว มิได้สนับสนุนค่าเงินยูโรมากนักเนื่องจากตลาดได้คาดการณ์ (price in) ไว้ล่วงหน้าแล้ว ปัจจัยกดดันค่าเงินยูโร ได้แก่ ความไม่เป็นเอกภาพของประเทศสมาชิก และตัวเลขทางเศรษฐกิจของเยอรมนีที่มีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง ทำให้ตลาดคาดว่า การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของ Eurozone จะชะลอลง

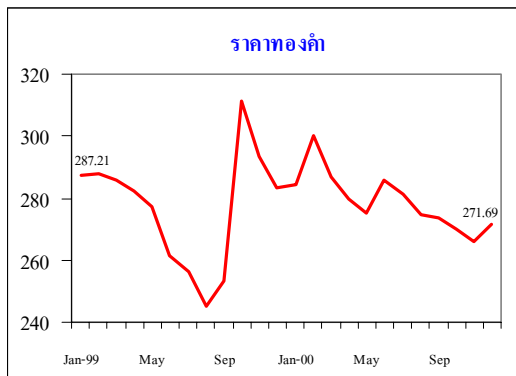
ปอนด์สเตอร์ลิง

ค่าเงินปอนด์สเตอร์ลิงมีแนวโน้มอ่อนลงตามค่าเงินยูโร เนื่องจากเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ทางการค้าอย่างใกล้ชิด อย่างไรก็ตาม การอ่อนตัวของค่าเงินปอนด์เป็นไปอัตราที่น้อยกว่าการอ่อนตัวของค่าเงินยูโรส่วนหนึ่งเนื่องจากวงจรเศรษฐกิจ (Business Cycle) ที่ต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อระดับอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศที่ต่างกัน

เยนญี่ปุ่น

ค่าเงินเยนผันผวนที่ระดับ 105-109 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2543 อย่างไรก็ตาม แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจ

สหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกสำคัญแห่งหนึ่งของญี่ปุ่น และการที่เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังไม่มีทิศทางการฟื้นตัวที่ชัดเจน ทำให้ค่าเงินเยนอ่อนลงต่อเนื่องในช่วงไตรมาสที่ 4 โดยค่าเงินเยนอ่อนลงมากในเดือนธันวาคมส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความนิยมของประชาชนต่อรัฐบาลที่ลดลง แม้ว่านาย Mori นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นสามารถผ่านการลงคะแนนเสียงญัตติไม่ไว้วางใจในช่วงกลางเดือนธันวาคม รวมถึงแรงกดดันจากดัชนีตลาดหลักทรัพย์นิเคอิที่ลดลงอย่างมากตามการลดลงของดัชนีตลาดหลักทรัพย์ในสหรัฐฯ ในช่วงปลายปี โดยเงินเยนญี่ปุ่นอ่อนตัวต่อเนื่องไปปิดที่ระดับ 115 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในวันทำการสุดท้ายของปี ทำให้ค่าเฉลี่ยในเดือนธันวาคมอ่อนลงเป็น 112.2 เยนต่อดอลลาร์ สรอ.

ราคาทองคำ

ในปี 2543 ราคาทองคำในตลาดลอนดอนเฉลี่ยสูงขึ้นร้อยละ 0.78 จาก 277.04 ดอลลาร์ สรอ. ต่อทรอยออนซ์ ในปี 2542 เป็น 279.20 ดอลลาร์ ต่อทรอยออนซ์ โดยในระหว่างปี 2543 ราคาทองคำมีความผันผวน และได้โน้มตัวต่ำลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากการคาดการณ์ในเรื่องของปริมาณทองคำที่จะเพิ่มขึ้นจากการขายทองคำของธนาคารกลางต่างๆ ในยุโรป จึงเกิดการขายในตลาดล่วงหน้าตลอดจนมีการปิดฐานะทองคำก่อนวันส่งมอบซึ่งทำให้ราคาทองคำผันผวนในตลาดซื้อขายทองคำทันที ในขณะที่อุปสงค์ทองคำไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก นอกจากนี้ การแข็งค่าของดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับค่าเงินยูโรและค่าเงินในภูมิภาคเอเชียทำให้ผู้ผลิตขายทองคำออกมาสู่ตลาดมากขึ้น ในขณะที่ผู้ซื้อในยุโรปได้ลดปริมาณการนำเข้าทองคำ เนื่องจากทองคำมีราคาแพงขึ้นจากผลของความตึงเครียดในภูมิภาคตะวันออกกลาง ซึ่งส่งผลต่อราคาน้ำมันดิบ

ส่วนที่ 3 สรุปนโยบายและมาตรการเศรษฐกิจที่สำคัญ

3.1 มาตรการการคลัง

ในปี 2543 รัฐบาลได้ออกมาตรการต่างๆ ทั้งมาตรการต่อเนื่องและมาตรการเสริมความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจ เพื่อรักษาระดับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นตาข่ายรองรับความปลอดภัย (Safety Net) แก่ระบบเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดสำคัญ ดังนี้

ก. มาตรการที่มีผลต่อภาคเศรษฐกิจจริง

1. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ

ประกอบด้วย

- ขยายเวลาการลดอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 7 ต่อไปอีก 6 เดือน จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2544

- ยกเว้นและลดหย่อนภาษีเงินได้ที่ได้จากการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเกษียณอายุ (RMF) สำหรับผู้ที่มีเงินได้จากการจ้างงานหรือการประกอบอาชีพ การลงทุนผ่านกองทุนดังกล่าวอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยปีละครั้ง และไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของรายได้ทั้งปี และจะขาดการลงทุนได้ไม่เกิน 1 ปี

- การกำหนดเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ 2544 เท่ากับร้อยละ 90 ของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีคิดเป็นจำนวน 819.0 พันล้านบาท

- การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการประกอบอาชีพของเกษตรกร และผู้มีรายได้น้อยโดยรัฐบาลสนับสนุนเงินทุนให้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (2,000 ล้านบาท) กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (2,000 ล้านบาท) และโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน (2,925 ล้านบาท)

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและสมาชิกสถาบันเกษตรกรที่ประสบภัยภาคใต้

โดยรัฐบาลจัดสรรเงินให้ ธกส. จำนวน 982 ล้านบาท เพื่อชดเชยที่ต้องงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้จากเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเป็นเวลา 2 ปี นับแต่ปีที่ประสบภัย

2. มาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

- ขยายขอบข่ายและระยะเวลาในการลดค่าธรรมเนียมการโอนเหลือร้อยละ 0.01 โดยให้ครอบคลุมถึงการโอนที่ดินที่ไม่มีสิ่งก่อสร้าง ทั้งนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2544

- เพิ่มค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัยในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเดิม 10,000 เป็น 50,000 บาทต่อปี โดยสิทธิประโยชน์ดังกล่าวครอบคลุมถึงอาคารที่อยู่อาศัยมากกว่า 1 หลัง หรือจะเป็นกรณีกู้มา refinance หนี้เก่าก็ได้ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543

- ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้าหรือหากำไรจากเดิมร้อยละ 3.3 เหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 31 ธันวาคม 2544

- ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแก่ผู้มีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้ออกรับ ซึ่งได้ถูกหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย และภาษีธุรกิจเฉพาะไว้แล้ว เมื่อถึงกำหนดยื่นรายการเสียภาษีเงินได้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำเงินได้ดังกล่าวมาคำนวณเป็นเงินได้ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อระบบธุรกิจการค้าอสังหาริมทรัพย์

3. มาตรการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน

- มาตรการภาษี โดยการลดอัตราภาษีขาเข้าสำหรับวัตถุดิบขั้นปฐม ปัจจัยการผลิตชั้นกลาง สินค้าทุนและสินค้าอื่นๆ จำนวน 542 และ 73 รายการ

(4 กรกฎาคม 2543 และ 31 ตุลาคม 2543)
ตามลำดับ

- มาตรการปรับโครงสร้างการเงิน
สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
โดยจัดหาเงินทุนเพื่อปรับโครงสร้างสถาบันการเงิน
เฉพาะกิจ (ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์
การเกษตรและบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย) จากธนาคารพัฒนาเอเชีย วงเงิน 4.5
ล้านดอลลาร์ สรอ. และความช่วยเหลือแบบให้เปล่า
จากธนาคารพัฒนาเอเชีย วงเงิน 3 ล้านดอลลาร์
สรอ. เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของบริษัทเงินทุน
อุตสาหกรรมขนาดย่อมและบริษัทประกันสินเชื่อ
อุตสาหกรรมขนาดย่อม นอกจากนี้ ได้จัดทำแผน
การให้สินเชื่อและการค้าประกันสินเชื่อแก่ SMEs
ในปี 2544 รวมทั้งขยายบทบาทและระยะเวลาใน
การดำเนินงานของศูนย์ให้คำปรึกษาทางการเงิน
แก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และประชาชน
(ศงป.) ต่อไปอีก 2 ปี ถึงวันที่ 30 กันยายน 2546
โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนเงินงบประมาณ

- การขยายเวลาเบิกจ่ายเงิน
งบประมาณปี 2541 ได้ไม่เกินสิ้นปีงบประมาณ
2544 กรณีที่มีหนี้ผูกพันงบประมาณที่ได้รับการ
ช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพ
ก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพงานอื่นกับทางราชการ
ที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงระบบอัตรา
แลกเปลี่ยนเงินตรา

4. การเปิดตลาดสินค้านำเข้าตาม ข้อผูกพันกับองค์การการค้าโลก

- ยกเว้นอากร ลดและเพิ่มอัตราอากร
ศุลกากร เพื่อให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรสำหรับ
สินค้าเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลก 23 รายการ
แก่ราชอาณาจักรกัมพูชา

- ลดอัตราอากรให้กากั่วเหลืองที่
นำเข้าจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกจาก
ร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 5 มีผลบังคับใช้วันที่ 1
มกราคม – 31 ธันวาคม 2544 และเรียกเก็บอากร
พิเศษสำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่นำเข้าจากประเทศ
ที่ไม่ใช่สมาชิกองค์การการค้าโลก

5. การส่งเสริมการส่งออก

- ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการ
นำเข้าหรือการขายทองคำ ทองคำขาว ทองขาว
เงิน และพาราไเทียม เฉพาะที่ยังมิได้ประกอบขึ้นเป็น
ทองรูปพรรณเพื่อการส่งออก

- ยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับสินค้า
ที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการผลิต
สินค้าเพื่อการส่งออก

6. การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้สถาบัน
พัฒนาองค์กรชุมชนและกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการ
ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการโดยปกติ
เยี่ยงธนาคารพาณิชย์ และยกเว้นอากรแสตมป์
แก่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การดำเนินกิจกรรม
ที่มีลักษณะต้องเสียอากรแสตมป์

7. การยกเว้นภาษีสรรพสามิตสำหรับ
น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกันที่ผู้ประกอบ
อุตสาหกรรมได้จำหน่ายไปยังเรือจำหน่ายน้ำมัน
กลางทะเล (Tanker) ในเขตต่อเนื่อง (12 – 24
ไมล์ทะเล) เพื่อจำหน่ายแก่ชาวประมง

8. การยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับน้ำมัน
เชื้อเพลิงที่ชาวประมงซื้อในเขตต่อเนื่องและน้ำมัน
ที่เหลืออยู่ในถังใช้การปกติของยานพาหนะที่นำมา
จากนอกราชอาณาจักรนั้นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน
ของชาวประมง

ข. มาตรการรัฐวิสาหกิจ

1. อนุมัติแผนแปรรูปบริษัทการบินไทย
จำกัด (มหาชน) (บกท.) และแนวทางการดำเนิน
การจำหน่ายหุ้น

2. การกำหนดหลักการและแนวทาง
เพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำส่งกำไรจากการจำหน่ายหุ้น
เข้าเป็นรายได้แผ่นดินเพื่อช่วยเหลือพนักงานที่ได้รับ
ผลกระทบจากการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ โดยการ
กำหนดอัตราการนำส่งกำไรจะพิจารณาจากฐานะ
การเงินและภาระการลงทุนขยายงานและเงินสด
ที่มีเพื่อใช้ในการลงทุน (Retained Income) ของ
แต่ละรัฐวิสาหกิจ

3. การแปลงทุนขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) เป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัท จำกัด 4 บริษัท คือ บริษัทรวมทุน (Holding Company) บริษัทองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทการสื่อสารแห่งประเทศไทย โทรคมนาคม จำกัด และบริษัทการสื่อสารแห่งประเทศไทยไปรษณีย์ จำกัด

4. การปรับโครงสร้างการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) โดยแยกกิจการของ รฟท. ออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วน รฟท. ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ และส่วนที่จะจัดตั้งเป็นบริษัทอีก 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนการเดินรถ ส่วนซ่อมบำรุงล้อเลื่อนรถไฟ และส่วนทรัพย์สิน นอกจากนี้มีการจัดตั้งองค์กรกำกับดูแลอิสระเพื่อควบคุมดูแลการประกอบกิจการรถไฟ

5. ทบทวนแผนแปรรูปบริษัท ไทยเดินเรือทะเล จำกัด (บทด.) เกี่ยวกับการเตรียมยุบเลิกกิจการของ บทด. ถ้าหากไม่สามารถหาผู้สนใจซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้ให้ บทด. สามารถขยายการดำเนินธุรกิจได้อีก 1 ปี จนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 เนื่องจากเห็นว่า การดำเนินการแปรรูปโดยการจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มทุน บทด. ควรจะดำเนินการในภาวะที่เศรษฐกิจฟื้นตัวแล้ว เพื่อให้ภาคเอกชนมีศักยภาพและความพร้อมในการลงทุน

6. ผ่อนผันระยะเวลาการแปรรูปบริษัท อินเทอร์เน็ต ประเทศไทย จำกัด ที่ให้ดำเนินการเพิ่มทุนโดยให้เอกชนมาถือหุ้นเพื่อแปรรูปให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี ออกไปจนกว่ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมจะมีผลบังคับใช้

ค. มาตรการกอบกู้หนี้และบริหารหนี้

1. การอนุมัติให้รัฐวิสาหกิจกู้เงินในประเทศ เพื่อทดแทนเงินกู้ต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2542 และเพื่อใช้เป็นเงินบาทสมทบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2542 (เพิ่มเติม) รวมทั้งสิ้น 14,383 ล้านบาท ได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2. การอนุมัติให้รัฐวิสาหกิจ 5 แห่ง ได้แก่ การรถไฟแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การประปา นครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กู้เงินจากแหล่งเงินกู้ในประเทศ วงเงินรวมทั้งสิ้น 17,010 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินบาท สมทบโครงการเงินกู้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2543

3. การปรับโครงสร้างหนี้พันธบัตรรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงินที่ถึงกำหนดชำระคืนวันที่ 31 สิงหาคม จำนวน 20,000 ล้านบาท โดยวิธี Re-open พันธบัตรรุ่นเดิมรวม 2 รุ่น ในวงเงิน 19,836 ล้านบาท และนำเงินจากกองทุนเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟู จำนวน 164 ล้านบาท มาชำระคืนเงินกู้ระยะสั้น (Bridge Loan) จากธนาคารออมสิน ที่นำไปไถ่ถอนพันธบัตรเดิมที่ถึงกำหนดชำระคืน

4. การปรับปรุงแผนกอบกู้หนี้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2543 (ครั้งที่ 1) โดยมีวงเงินเทียบเท่าไม่เกิน 5,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. ประกอบด้วยโครงการหลัก 21 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 2,295.18 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยไม่มีโครงการสำรอง นอกจากนี้ได้มีการปรับโครงการเงินกู้จากต่างประเทศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มาเป็นการกู้เงินในประเทศแทน จำนวน 6 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 101.9 ล้านดอลลาร์ สรอ.

5. แผนกอบกู้หนี้จากต่างประเทศประจำปีงบประมาณ 2544 โดยมีวงเงินเทียบเท่าไม่เกิน 2,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ประกอบด้วย โครงการรัฐบาลกู้โดยตรง 7 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 625.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการรัฐบาลค้ำประกัน 5 โครงการ วงเงินเทียบเท่า 1,140.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ พร้อมทั้งอนุมัติในหลักการให้รัฐวิสาหกิจที่มีภาระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศสามารถบริหารความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ยได้เองเฉพาะในส่วนที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ยกเว้นธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อค่าเงินบาทโดยตรง

6. การกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณประจำปี 2544 ภายในวงเงินไม่เกิน 105,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามอัตราตลาดและอายุตราสารไม่เกิน 20 ปี

7. การกู้เงินของบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อจัดหาเครื่องบินเพิ่มในระหว่างปีงบประมาณ 2544 – 2548 จำนวน 5 ลำ ในวงเงิน 31,544 ล้านบาท และให้ทำการ Refinance เงินกู้เดิมในช่วงระหว่าง 5 ปี เป็นวงเงิน 11,063 ล้านบาท

จ. มาตรการสถาบันการเงิน

1. การออกพันธบัตรรัฐบาลตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 1 ในปี พ.ศ. 2543 แก่ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 19,920 ล้านบาท

2. การออกพันธบัตรรัฐบาลตามโครงการช่วยเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ 2 ในปี พ.ศ. 2543 แก่บริษัทเงินทุน 319 ล้านบาท และธนาคารพาณิชย์ จำนวน 4,733 ล้านบาท

3. มาตรการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

- การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์แก่บริษัทบริหาร

สินทรัพย์สำหรับการโอนทรัพย์สินกลับคืนไปยังสถาบันการเงิน และให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนการจำนองอสังหาริมทรัพย์และห้องชุดในกรณีสถาบันการเงินรับโอนสินทรัพย์กลับคืนจากบริษัทบริหารสินทรัพย์เหลือร้อยละ 0.01 เป็นพิเศษ โดยมีระยะเวลาจนถึง 30 มิถุนายน 2545

- การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์แก่ลูกหนี้สถาบันการเงินสำหรับเงินได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้อื่น ซึ่งมีได้เป็นเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเพื่อนำเงินได้นั้นไปชำระหนี้ ให้แก่เจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงิน

- การขยายเวลาการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์แก่บริษัทมหาชน จำกัด หรือบริษัท จำกัด สำหรับมูลค่าของฐานภาษีรายรับหรือการกระทำตราสารในการโอนกิจการบางส่วนให้แก่กันออกไปอีก 1 ปี ให้ไปสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 พร้อมทั้งได้ขยายเวลาการลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ สำหรับกรณีปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยการโอนกิจการบางส่วนระหว่างกันออกไปอีก 1 ปี ให้ไปสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

3.2 มาตรการการเงิน

1. มาตรการด้านการพัฒนาโยบายการเงินและตลาดการเงิน

1.1 การรับซื้อพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับปรุงวิธีการให้เงินสภาพคล่องระหว่างวัน และให้ใช้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการรับซื้อพันธบัตรโดยมีสัญญาว่าผู้ขายจะซื้อคืนเพื่อเป็นเงินสภาพคล่องระหว่างวัน พ.ศ. 2543

(ประกาศลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543 โดยมีผลบังคับใช้ ตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2543)

1.2 การนำรายการชำระเงินบาทที่เกิดจากธุรกรรมการซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับธนาคารแห่งประเทศไทยเข้าระบบบาทเหน็ด

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอเปลี่ยนแปลงเวลาการส่งมอบเงินบาทของธนาคารพาณิชย์จากเวลาไม่เกิน 12.00 น. เป็นไม่เกิน 11.00 น. ตามหนังสือของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง ขอฟังปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ลงวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารคู่ค้าจะนำรายการชำระเงินบาทที่เกิดจากธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศเข้าระบบบาทเหน็ดแทนการใช้เช็ค

ทั้งนี้ ให้รวมถึงธุรกรรมที่ได้มีการตกลงกันมาก่อนหน้านี้ แต่จะมีการชำระเงินกันตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2543 เป็นต้นไปด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 7 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2543)

1.3 การแต่งตั้งสถาบันการเงินเป็น Primary Dealers

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศแต่งตั้งสถาบันการเงิน 9 แห่ง เป็น Primary Dealers

ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ 8 แห่ง และบริษัทหลักทรัพย์ 1 แห่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การประมวลตราสารหนี้ภาครัฐในตลาดแรกเป็นไปตามเป้าหมายและเพื่อเป็นคู่ค้าของธนาคารแห่งประเทศไทยในการซื้อขายตราสารหนี้ภาครัฐเพื่อการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจนทำหน้าที่เสริมสภาพคล่องในตลาดรองและช่วยพัฒนาตลาดรองให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการเสนออัตราผลตอบแทนรับซื้อ (two - way Quote) ให้ผู้ร่วมตลาดทราบอย่างต่อเนื่อง

(ประกาศข่าวรพท. ฉบับที่ 68/2543 ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2543)

1.4 แนวนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับการประกอบธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชน (Bilateral Repo) ของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นควรให้มีการพัฒนาตลาดซื้อคืนภาคเอกชน (Private Repo Market) เพิ่มเติมจากที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยในระยะแรก ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดขอบเขตการทำธุรกรรม เช่น ให้สถาบันการเงินทำธุรกรรมซื้อคืนภาคเอกชนเฉพาะในตราสารหนี้ภาครัฐประเภทเดียวกับตราสารที่ซื้อขายในตลาดซื้อคืนที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และให้ทำธุรกรรมซื้อคืนเฉพาะสกุลเงินบาทเป็นต้น ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มทำธุรกรรมซื้อขายพันธบัตร โดยมีสัญญาว่าจะขายคืนหรือซื้อคืนภาคเอกชน (Bilateral Repo) ระหว่างธนาคารกับไพรมารีดีลเลอร์ (Primary Dealers) แล้ว โดยในระยะแรกธนาคารยังคงดำเนินนโยบายการเงินผ่านทั้งตลาดซื้อคืนของธนาคารแห่งประเทศไทย และตลาดซื้อคืนภาคเอกชนควบคู่กันไป ส่วนในระยะต่อไปธนาคารจะทยอยถอนตัวออกจากตลาดซื้อคืนและดำเนินนโยบายการเงินผ่านตลาดซื้อคืนภาคเอกชนเป็นหลัก

(หนังสือเวียนลงวันที่ 25 ธันวาคม 2543 และประกาศข่าวรพท. ฉบับที่ 148/2543 และ 149/2543 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2543)

1.5 การประกาศใช้เป้าหมายอัตราดอกเบี้ยภายใต้กรอบนโยบายเงินเฟ้อ (Inflation Targeting)

คณะกรรมการนโยบายการเงินได้ประกาศเป้าหมายอัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Key Policy Rate) เป็นครั้งแรก ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 โดยใช้ อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืน 14 วัน เป็นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ในระดับที่อัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี

นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่รายงานแนวโน้มเงินเฟ้อ (Inflation Report) เป็นฉบับแรกในเดือนกรกฎาคม 2543 และฉบับที่ 2 ในเดือนตุลาคม 2543 โดยที่คณะกรรมการฯ ยังให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.5 ต่อปี เพื่อเอื้อต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

(ประกาศข่าวรพท.ฉบับที่ 65/2543 ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 ฉบับที่ 85/2543 ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 และฉบับที่ 116/2543 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2543).

2. มาตรการด้านการปรึกรวดเงินตราและการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท

2.1 การขายหลักทรัพย์เงินตราต่างประเทศต่อให้ลูกค้าในประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จะขายต่อหลักทรัพย์เงินตราต่างประเทศที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศ จะขายได้เฉพาะแก่ผู้ซื้อที่เป็นผู้ลงทุนประเภทสถาบัน และให้ชำระราคาเป็นเงินบาทเทียบเท่าเท่านั้น โดยที่ยอดขายแต่ละรายจะต้องไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ สรอ. และวงเงินรวมของหลักทรัพย์ที่นำมาขายต่อทุกรายรวมกันจะต้องไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. ต่อปี

(หนังสือเวียนลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2543)

2.2 การอนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ส่งเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุมัติในหลักการให้บริษัทหลักทรัพย์ เมอร์ริล ลินช์ ภัทร จำกัด ส่งเงินไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ในต่างประเทศในวงเงินรวมไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายใน 1 ปี โดย

ให้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ได้เฉพาะพันธบัตรของรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ธนาคารพาณิชย์ไทย และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศ

(ประกาศข่าวรพท.ฉบับที่ 26/2543 ลงวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543)

2.3 การระงับสิทธิการทำธุรกรรมของสถาบันการเงินที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรการป้องปรามการเก็งกำไรค่าเงินบาท

ตั้งแต่วันที่ 8 สิงหาคม 2543 เป็นต้นไป หากธนาคารแห่งประเทศไทยยังพบว่าสถาบันการเงินไม่ดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรการในการจำกัดการทำธุรกรรมทางการเงินที่เป็นการปล่อยสภาพคล่องเงินบาท หรือสร้างภาระผูกพันที่ต้องจ่ายเงินตราต่างประเทศในอนาคตให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ โดยไม่มีธุรกิจการค้าหรือการลงทุนรองรับสถาบันการเงินดังกล่าวจะถูกระงับสิทธิการทำธุรกรรมในตลาดซื้อคืน รวมทั้งอาจถูกระงับสิทธิอื่นๆ ในอนาคตด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 11 สิงหาคม 2543)

2.4 การปรับปรุงแบบรายงานการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

เพื่อให้การรายงานข้อมูลการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของสถาบันการเงินมีความถูกต้องชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารจึงได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศชนกิจ) ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุน สินเอเซีย จำกัด (มหาชน) ขอปรับปรุงแบบรายงาน ธ.ด.3 ธ.ด.4 และแบบรายงาน ธ.ด. 5 ด้วย เพื่อให้ตัวแทนรับอนุญาตดูแลให้ลูกค้าจัดทำรายงานให้ครบถ้วนโดยระบุรายละเอียดหรือ

วัตถุประสงค์ของการซื้อ ขาย ฝาก ถอนเงินตรา
ต่างประเทศให้ตรงกับเอกสารหลักฐาน

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 และวันที่ 17 ตุลาคม 2543
โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2543)

2.5 แนวทางปฏิบัติในการรับซื้อเงินตรา ต่างประเทศแลกเงินบาทจากผู้มีถิ่นที่อยู่ นอกประเทศที่มีกำหนดส่งมอบในวันเดียวกัน (Value same day)

เพื่อแก้ไขปัญหาตลาดเงินในประเทศตึงตัว
หลังจากที่เกิดปัญหาขาดแคลนเงินบาทในตลาด
Offshore ที่มีผลกระทบต่อระบบการชำระเงินภายใน
ประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียน
ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการส่งออกและ
นำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนสินเชิย จำกัด
(มหาชน) ถือปฏิบัติ ดังนี้

1) ธุรกิจที่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนว่า
ผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศมีธุรกิจการค้า การลงทุน
ในประเทศรองรับ (Underlying) ให้สถาบันการเงิน
ส่งหนังสือขออนุญาตไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย
โดยทางโทรสาร พร้อมทั้งแจ้งรายละเอียดของ
Underlying หลังจากได้รับอนุญาตแล้วให้ติดตาม
หลักฐานการจ่ายชำระเงินส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
ในวันเดียวกัน

2) สำหรับธุรกิจที่ไม่มี Underlying ให้
สถาบันการเงินรับซื้อเงินดอลลาร์สรอ.จากผู้มีถิ่นที่อยู่
นอกประเทศและนำมาขายต่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
ทั้งจำนวนในวันเดียวกันและอัตราแลกเปลี่ยน
อัตราเดียวกัน ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำกว่าอัตราตลาด
1.20 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ สถาบันการเงิน
ในประเทศต้องส่งรายงานการรับซื้อเงินดอลลาร์
สรอ. Value same day พร้อมหลักฐานการรับซื้อ
และเหตุผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทางโทรสาร
โดยการดำเนินการในข้อ 2 นี้ ให้มีผลระหว่างวันที่
27-29 พฤศจิกายน 2543 เท่านั้น

อนึ่ง สถาบันการเงินมีหน้าที่เร่งรัดให้ผู้มีถิ่น
ที่อยู่ต่างประเทศหาสภาพคล่องมาปิดบัญชี O/D
หรือจ่ายเงินบาทตามภาระที่มีอยู่กับสถาบันการเงิน
หากผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศไม่สามารถดำเนินการ
ตามกฎหมายปล่อยให้สภาพคล่องเกิน 50 ล้านบาท
และพิสูจน์ไม่ได้ว่ามี Underlying รองรับแล้ว สถาบัน
การเงินนั้นจะต้องถูกลงโทษตามมาตรการของ
ธนาคารแห่งประเทศไทยที่กำหนดไว้โดยไม่มีการ
ผ่อนผัน

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

2.6 การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 8)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียน
ให้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการส่งออกและ
นำเข้าแห่งประเทศไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม
แห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนสินเชิย จำกัด
เพื่อนำส่งประกาศของเจ้าพนักงานควบคุมการ
แลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และ
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 8)
โดยให้ยกเลิกความในข้อ 6 ของประกาศ เรื่อง
การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการ
แลกเปลี่ยนเงิน (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 30 เมษายน
2535 ที่ให้ตัวแทนรับอนุญาตขาย ให้แลกเปลี่ยน
ให้กู้ยืม แก่ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล
รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะ
จัดตั้งขึ้น หรือให้บุคคลดังกล่าวถอนเงินจากบัญชี
เงินฝากเงินตราต่างประเทศของตนได้ทุกกรณี และ
ได้แก้ไขความในข้อ 8 เพื่อให้สอดคล้องกับความ
ในข้อ 6 ด้วยโดยไม่อนุญาตให้ส่วนราชการ องค์การ
ของรัฐบาล ฯลฯ ตามที่กล่าวในข้อ 6 นำเงินตรา
ต่างประเทศฝากเข้าบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ
ของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ

(หนังสือเวียนลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2543 เพื่อ
นำส่งประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
ลงวันที่เดียวกัน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20
พฤศจิกายน 2543)

3. มาตรการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน

3.1 การกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ โดยสินทรัพย์ด้วยคุณภาพที่จำหน่ายจ่ายโอนนั้น นอกจากจะหมายถึง สินทรัพย์ของสถาบันการเงินที่ถูกจัดชั้นตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2542 แล้ว ยังให้หมายถึงสินทรัพย์จัดชั้นที่สถาบันการเงินได้จำหน่ายออกจากบัญชีแล้วและทรัพย์สินรอการขายที่อยู่ในข่ายต้องจัดชั้น เนื่องจากมีมูลค่าตลาดต่ำกว่าต้นทุนด้วย โดยที่บริษัทบริหารสินทรัพย์จะต้องยื่นแผนงานการรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบก่อนทุกครั้งและจะถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่รับซื้อหรือรับโอนมาจากสถาบันการเงินได้เป็นระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน 10 ปี

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่มีสถาบันการเงินถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 50 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้ว โดยให้จัดทำงบการเงินรวมกับสถาบันการเงินนั้น ตามมาตรฐานการบัญชี และต้องนำสินทรัพย์และการผูกพันของบริษัทบริหารสินทรัพย์รวมเข้ากับของสถาบันการเงินในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง รวมทั้งให้เปิดเผยจำนวนเงินให้สินเชื่อหรือเงินให้กู้ยืมที่ค้างชำระเกินกว่า 3 เดือนในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และให้ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทบริหารสินทรัพย์ด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 7 มกราคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 5 มกราคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 มกราคม 2543 และ 7 มกราคม 2543 สำหรับย่อหน้าแรกและย่อหน้าหลัง ตามลำดับ)

3.2 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียน เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์สำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ใหม่ โดยได้ปรับปรุงจากหลักเกณฑ์เดิม มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ปรับปรุงหนังสือเวียน เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ในประเด็น ความหมายของราคารายไตรมาสให้เป็นไปตามข้อกำหนดของแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินลงวันที่ 30 สิงหาคม 2543 ของสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

2) ตามข้อกำหนดของแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวข้างต้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สถาบันการเงินที่จัดตั้ง AMC แล้วเสร็จก่อนการปรับปรุงหลักเกณฑ์ใหม่ หรือภายหลังเกณฑ์ใหม่ประกาศใช้ ให้แสดงความประสงค์มายังธนาคารแห่งประเทศไทยว่าประสงค์จะโอนขายสินทรัพย์ในลักษณะขายขาดหรือไม่ เพื่อธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้กำหนดให้เป็นไปตามความประสงค์

3) ปรับปรุงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการกำหนดสินทรัพย์ด้วยคุณภาพ และหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องปฏิบัติโดยให้สถาบันการเงินโอนขายสินทรัพย์ให้แก่ AMC ได้โดยไม่ต้องรอให้ตัดยอด และ AMC สามารถนำโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับซื้อหรือรับโอนมาและที่ได้รับจากการชำระหนี้ซึ่งก่อสร้างค้างไว้ไปพัฒนาต่อให้เสร็จได้ แต่ไม่รวมถึงการนำที่ดินเปล่าไปพัฒนาต่อเป็นต้น

อนึ่ง ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนขอความร่วมมือจากบริษัทบริหารสินทรัพย์ เพื่อยินยอมให้ผู้ตรวจการธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้งตามกฎหมายการธนาคารพาณิชย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ธนาคารแห่ง

ประเทศไทยแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ เข้าตรวจสอบฐานะผลการดำเนินงาน ตลอดจนเอกสารหลักฐานต่างๆ ภายในอาคารสถานที่ทำการของบริษัทบริหารสินทรัพย์ได้ตามควร

(หนังสือเวียนลงวันที่ 6 ตุลาคม 2543 และหนังสือเวียนเพื่อนำส่ง เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติสำหรับบริษัทบริหารสินทรัพย์ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนดสินทรัพย์ ด้อยคุณภาพและหลักเกณฑ์ที่บริษัทบริหารสินทรัพย์ต้องถือปฏิบัติ ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

3.3 การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ฉบับที่ 2)

ทางการได้อนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบธุรกิจให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบลีสซิ่ง อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (ฉบับที่ 2) ซึ่งได้ขยายระยะเวลาในการอนุญาตออกไปอีก 2 ปี โดยให้สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 (เดิมสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับมติของคณะรัฐมนตรีที่ให้ความเห็นชอบในการขยายระยะเวลาการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร และค่าธรรมเนียมในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 6 มกราคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 29 ธันวาคม 2542 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543)

3.4 การเลิกบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอล จำกัด

ตามที่กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งแต่งตั้งสำนักงานปิตีเสวีเป็นผู้ชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอลตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2543 เป็นต้นไป ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศเพื่อแจ้งให้แก่ผู้ฝากเงิน เจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กับบริษัทเงินทุนไทยแคปิตอลให้ทราบว่ากองทุนเพื่อการฟื้นฟู จะจ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของบริษัท ตามข้อบังคับว่าด้วยการประกันผู้ฝากเงิน และเจ้าหนี้ของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2540

(ประกาศข่าว ธปท.ฉบับที่ 43/2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2543)

3.5 การขายหุ้นของบริษัทเงินทุนรัตนทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศข่าวธนาคารเพื่อแจ้งให้ทราบว่า คณะกรรมการจัดการกองทุนได้มีมติให้บริษัทเงินทุนเกียรตินาคินเป็นผู้ชนะการประมูลหุ้นในราคา 1,385 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าราคาตามบัญชีของบริษัทเงินทุนรัตนทุน ณ สิ้นปี 2542 อยู่ 153 ล้านบาท และได้ลงนามในสัญญาซื้อขายแล้วเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2543

(ประกาศข่าวธปท. ฉบับที่ 41/2543 ลงวันที่ 17 มีนาคม 2543)

3.6 อสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการชำระหนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้สถาบันการเงิน (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) ถือปฏิบัติในการดำเนินการลดยอดอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้รับมาก่อนวันที่ 1 มกราคม 2540 ให้หมดไป ตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในประกาศ โดยให้เสนอแผนการที่จะทยอยลดยอดอสังหาริมทรัพย์รอการขายเป็นเวลาไม่เกิน 5 ปี หากธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้หักทวงภายใน 30 วันนับจากวันที่ได้รับแผนให้ถือว่าธนาคารอนุญาตให้ตามแผนที่เสนอมา

(หนังสือเวียนลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2543)

3.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ SMEs ที่เป็น NPL ที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่สถาบันการเงิน (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) แจ้งให้ทราบว่า คณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้พิจารณาและเห็นชอบตามโครงการการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ SMEs ที่เป็น NPL ที่มีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ต้องเป็นลูกหนี้ SMEs (ที่มีขนาดสินทรัพย์ถาวรสุทธิไม่เกิน 200 ล้านบาท) ที่เป็น NPL ซึ่งมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจซึ่งได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดและได้ลงนามในสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้ว

2) สินเชื่อใหม่ที่ให้ จะเน้นเฉพาะเงินทุนหมุนเวียนในวงเงินไม่เกิน 20 ล้านบาท โดยคิดดอกเบี้ยในอัตรา MLR หรือ MOR โดยที่บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) จะค้ำประกันสินเชื่อใหม่ในสัดส่วนร้อยละ 75 และสถาบันการเงินจะเฉลี่ยความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 25

3) อายุโครงการไม่เกิน 2 ปีนับแต่วันที่ 7 เมษายน 2543 ถึงวันที่ 6 เมษายน 2545

อนึ่ง เมื่อสถาบันการเงินได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และให้ลูกหนี้ SMEs ลงนามในสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้เรียบร้อยแล้ว ให้สถาบันการเงินจัดชั้นลูกหนี้ SMEs นั้นเป็นลูกหนี้ชั้นปกติได้ทันที

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ 7 เมษายน 2543 – 6 เมษายน 2545)

3.8 การซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนเรื่องการซื้อหรือมีหุ้นในบริษัทจำกัดเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงิน (รวมสำนักงานวิเทศธนกิจ) ถือหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งเป็นลูกหนี้ได้เกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมดของบริษัท เฉพาะกรณีการได้หุ้นนั้นมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2) ให้บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อกรรมสิทธิ์ของบริษัททั้งหมด มีมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 60 ของเงิน

กองทุนได้ เฉพาะกรณีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ส่วนที่เกินนั้นเป็นหุ้นที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนธนาคารพาณิชย์ (รวมสำนักงานวิเทศธนกิจ) และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ให้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดทั้งหมดมีมูลค่ารวมกันเกินกว่าร้อยละ 20 ของเงินกองทุนได้ เฉพาะกรณีหุ้นส่วนที่เกินนั้นเป็นหุ้นที่ได้มาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

3) สถาบันการเงิน (รวมสำนักงานวิเทศธนกิจ) ที่มีหุ้นเกินจำนวนดังกล่าว ต้องลดสัดส่วนลงให้เหลือตามที่กฎหมายกำหนดในทันทีที่สามารถทำได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลขาดทุนแก่สถาบันการเงิน แต่ต้องไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2547

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 มีนาคม 2543 ให้แก่ธนาคารพาณิชย์และสำนักงานวิเทศธนกิจและหนังสือเวียนลงวันที่ 4 เมษายน 2543 ให้แก่บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์)

3.9 หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ โดยขยายคำนิยามของผู้ประเมินราคาอิสระ ให้หมายความรวมถึงที่ปรึกษาทางการเงินที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เฉพาะในกรณีที่ต้องประเมินราคาหุ้นที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือนอกศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และได้ขยายระยะเวลาที่กำหนดให้สถาบันการเงินต้องใช้ผู้ประเมินราคาอิสระในการประเมินราคาหลักประกันออกไปอีก 1 ปี

สำหรับสถาบันการเงินที่มีเงินกองทุนตั้งแต่ 8,000 ล้านบาทขึ้นไป ต้องประเมินราคาหลักประกันโดยใช้ผู้ประเมินราคาอิสระตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ ได้กำหนดให้บริษัทบริหารสินทรัพย์จัดทำนโยบาย วิธีการ และขั้นตอนเกี่ยวกับการ

ปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประเมินมูลค่าหลักประกัน เสนอให้คณะกรรมการของบริษัทบริหารสินทรัพย์พิจารณาอนุมัติก่อนจัดส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณาอนุมัติ โดยที่ ทั้งนโยบายวิธีการ และขั้นตอนดังกล่าวอาจจะเหมือนกับของสถาบันการเงินที่เป็นผู้จัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์ก็ได้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 4 ธันวาคม 2543 และวันที่ 28 ธันวาคม 2543)

3.10 หลักเกณฑ์การใช้บุคลากรร่วมกับบุคคลอื่น

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ การใช้บุคลากร สถานที่ อุปกรณ์และบริการต่างๆ ให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ถือปฏิบัติเพิ่มขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1) ให้ใช้เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ติดตามและปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของลูกค้าหนี้ ซึ่งได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งที่เป็นลูกหนี้รายเดียวกันและไม่ใช่อยกเดียวกันร่วมกับบุคคลอื่นได้

2) ต้องมีระเบียบปฏิบัติควบคุมดูแลบุคลากรที่ใช้ร่วมกับผู้อื่นและผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ให้มีการนำข้อมูลของลูกค้าหนีไปใช้เพื่อประโยชน์ใดๆ โดยมีขอบ และให้มีการดูแลปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวโดยเคร่งครัด รวมทั้งมีบทกำหนดในการลงโทษ

3) ต้องควบคุมดูแลบุคลากรที่ใช้ร่วมกับบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ รวมทั้งลูกหนี้จะต้องได้รับข้อมูลที่ชัดเจนว่าบุคลากรดังกล่าวกำลังทำงานให้แก่บุคคลใด เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดจากการที่บุคลากรนั้นทำงานให้บุคคลอื่นเกินกว่า 1 แห่ง เพื่อป้องกันความสับสนตลอดจนต้องกำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ หากเกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้โดยที่ลูกหนี้ได้ใช้ความระมัดระวังตามปกติวิสัยที่พึงปฏิบัติแล้ว

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 มีนาคม 2543)

3.11 ขอบเขตการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบกิจการวิเทศธนกิจของธนาคารพาณิชย์ฉบับใหม่ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ให้กิจการวิเทศธนกิจสามารถมีสินทรัพย์เป็นเงินบาทไว้ในประเทศไทย ซึ่งเป็นเงินลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ได้ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2) กิจการวิเทศธนกิจสามารถลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หรือใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นของนิติบุคคลที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อม อันเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 มิถุนายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 9 มิถุนายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ 14 มิถุนายน 2543)

4. มาตรการสินเชื่อ

4.1 หลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่อยู่อาศัย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียน ให้แก่สถาบันการเงิน โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงินปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อที่อยู่อาศัย ให้ลูกค้าทราบเป็นการทั่วไปอย่างชัดเจนและเปิดเผย ณ ที่ทำการของสถาบันการเงิน โดยให้ระบุรายละเอียด รวมทั้งจัดทำตารางประมาณการผ่อนชำระเงินเพื่อให้ลูกค้าทราบก่อนตัดสินใจใช้บริการ

2) ในกรณีที่ลูกค้าทำสัญญาเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยลอยตัวรวมถึงผู้ที่เปลี่ยนจากอัตรา

ดอกเบี้ยคงที่มาเป็นอัตราดอกเบี้ยลอยตัว ให้สถาบันการเงินพิจารณาดำเนินการขยายระยะเวลาการผ่อนชำระแทนการปรับเพิ่มเงินงวดเป็นลำดับแรก หากมีความจำเป็นต้องปรับเพิ่มเงินงวด และเงินงวดที่ชำระยังพอชำระดอกเบี้ยที่สูงขึ้นได้ ให้สถาบันการเงินปรับเพิ่มเงินงวดได้ปีละไม่เกิน 1 ครั้งและไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินงวดที่ลูกค้าผ่อนชำระ ถ้าเงินงวดไม่คุ้มกับดอกเบี้ยที่ปรับสูงขึ้น ให้สถาบันการเงินปรับเงินงวดสูงขึ้นได้เท่ากับดอกเบี้ยที่จะต้องจ่ายในแต่ละครั้งที่มีการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย

สำหรับลูกค้าที่ทำสัญญาเป็นสินเชื่ออัตราดอกเบี้ยคงที่เปลี่ยนทุก 3 ปีหรือ 5 ปีตลอดอายุสัญญา เมื่อครบกำหนดการปรับเพิ่มเงินงวดอาจปรับเพิ่มเกินร้อยละ 10 ของเงินงวดที่ผ่อนชำระอยู่เดิมได้

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2543)

4.2 การขยายความอนุเคราะห์ทางการเงิน แก่วสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs)

ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควรขยายความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่ SMEs ภาคการค้า การให้บริการ และการรับจ้างทำของ จากเดิมที่ให้เฉพาะภาคการผลิตเท่านั้น นอกจากนี้ ยังให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินในรูปของเงินทุนหมุนเวียนแก่ SMEs ที่เข้าโครงการปรับโครงสร้างหนี้และได้ลงนามในสัญญาปรับโครงสร้างหนี้แล้ว สำหรับวงเงินที่ธนาคารจะให้กู้ยืมแก่ SMEs นั้น ได้ปรับเพิ่มขึ้นจาก 42,000 ล้านบาท เป็น 51,000 ล้านบาท

(ประกาศชาวรพท. ฉบับที่ 46/2543 ลงวันที่ 30 มีนาคม 2543)

4.3 ขอความร่วมมือในการขอความยินยอมจากลูกค้าเพื่อเปิดเผยข้อมูลเครดิต แก่นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินให้ขอความยินยอมจากลูกค้าเพื่อเปิดเผยข้อมูลเครดิตของลูกค้า ซึ่งได้แก่ ข้อมูล

ทางการเงินและประวัติของลูกค้าที่สถาบันการเงิน แก่นิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต รวมทั้งให้สามารถเปิดเผยข้อมูลเครดิตนั้นให้แก่สถาบันการเงินที่ร่วมเป็นสมาชิกด้วย

อนึ่ง สถาบันการเงินจะต้องนำข้อมูลนั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อหรือการให้กู้ยืมเท่านั้นห้ามนำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นโดยมิชอบ

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2543)

4.4 ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ ความหมายของเงินให้สินเชื่อที่ใช้คำนวณ การปฏิบัติตามเงื่อนไขในการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์เปิดสาขา (เงื่อนไขข้อ 6)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการคำนวณเงินให้สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อ 6 ที่ให้ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเปิดสาขาในส่วนภูมิภาคต้องให้สินเชื่อไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ของเงินฝากที่ได้จากภูมิภาคนั้น ว่าให้นับรวมเงินให้สินเชื่อที่ถูกจัดชั้นเป็นหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารพาณิชย์ตัดออกจากบัญชี เนื่องจากได้กันเงินสำรองครบถ้วนแล้ว เข้าไปในการคำนวณด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 21 สิงหาคม 2543)

4.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้สินเชื่อ การก่อภาระผูกพัน การลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยขอให้ธนาคารพาณิชย์ ทบทวนข้อกำหนดเกี่ยวกับนโยบาย ระเบียบและหลักเกณฑ์ในการให้สินเชื่อ การก่อภาระผูกพัน การลงทุนในหลักทรัพย์และการขายหลักทรัพย์ โดยให้มีการมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน ตลอดจนมีกระบวนการบริหารความเสี่ยง เช่น การให้สินเชื่อและการก่อภาระผูกพันให้กำหนดในเรื่องประเภทและสัดส่วนของวงเงินให้สินเชื่อโดยรวม และการก่อภาระผูกพันแก่ภาคเศรษฐกิจต่างๆ หรือ

ประเภทธุรกิจที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระจุกตัวของสินเชื่อและการก่อภาระผูกพัน

นอกจากนี้ ยังให้กำหนดผู้รับผิดชอบงานความเสี่ยงทางเครดิตแยกจากบุคคลอื่นโดยรับผิดชอบการพิจารณาสินเชื่อและการก่อภาระผูกพันก่อนนำเสนอผู้มีอำนาจอนุมัติ ส่วนการลงทุนในหลักทรัพย์ให้มีข้อกำหนดในเรื่องผู้รับผิดชอบและขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงขั้นตอนการจ่ายเงินและการรับเงิน การรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุมัติแล้วเช่นเดียวกับการให้สินเชื่อ เป็นต้น

(หนังสือเวียนลงวันที่ 16 สิงหาคม 2543)

4.6 ยกเลิกการจัดทำเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

ธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นควรให้ธนาคารพาณิชย์ยกเลิกการจัดทำเป้าหมายการให้สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2544 เป็นต้นไป และให้รายงานเฉพาะผลการให้สินเชื่อดังกล่าวเป็นรายเดือน โดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับเป้าหมายประจำปีดังที่เคยปฏิบัติตามแบบรายงานเดิม เริ่มตั้งแต่ข้อมูลเดือนมกราคม 2544 เป็นต้นไป

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 กันยายน 2543)

4.7 การให้บริการบัตรเครดิต

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงในเรื่องการให้บริการบัตรเครดิตและได้รวบรวมหลักเกณฑ์ในหนังสือเวียนฉบับก่อนให้มารวมอยู่ในหนังสือเวียนฉบับเดียวกันนี้สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ถือบัตรหลักในการออกบัตรใหม่ ต้องมีรายได้ทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า 180,000 บาทต่อปี และมีอายุไม่ต่ำกว่า 22 ปี (จากเดิมต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 240,000 บาทต่อปี)

2) ปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ถือบัตรเสริมให้มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี (จากเดิมไม่ต่ำกว่า 22 ปี)

3) การผ่อนชำระหนี้บางส่วน ที่กำหนดให้ผู้ถือบัตรต้องชำระขั้นต่ำในแต่ละงวดอย่างน้อยร้อยละ 10 ของยอดสินเชื่อคงค้าง ต้องไม่ต่ำกว่างวดละ 2,000 บาท ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป แต่ได้ผ่อนผันให้ผู้ถือบัตรรายเก่าที่สมัครก่อนวันที่ 1 มกราคม 2541 ผ่อนชำระแต่ละงวดในอัตราร้อยละ 5 ของยอดสินเชื่อคงค้างทั้งสิ้นแต่ต้องไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อไปได้อีก 1 ปี

(หนังสือเวียนเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

5. มาตรการกำกับและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

5.1 การดำรงเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่องการดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์ สาขาธนาคารต่างประเทศและบริษัทเงินทุน โดยกำหนดให้เงินให้สินเชื่อ หรือเงินลงทุนในบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินถือหุ้นเต็มจำนวน รวมถึงเงินให้สินเชื่อซึ่งนิติบุคคลดังกล่าวรับรอง รับอาวัลหรือค้ำประกัน หรือเงินให้สินเชื่อที่มีตราสารที่ออกโดยนิติบุคคลดังกล่าวเป็นประกัน รวมทั้งดอกเบี้ยค้างรับมีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับศูนย์ (ไม่นับรวมกรณีบริษัทบริหารสินทรัพย์เอกชนที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูไม่ได้ถือหุ้นเต็มจำนวน)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 มีนาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 2 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 17 มีนาคม 2543)

5.2 สินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ และสินทรัพย์ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่องสินทรัพย์ที่ไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และสินทรัพย์

ที่สงสัยว่าจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ขยายระยะเวลาในการประเมินราคาหรือตีราคาสังหาริมทรัพย์จากทุก 6 เดือนเป็นทุก 12 เดือน โดยสถาบันการเงินต้องกันเงินสำรอง 100 % สำหรับผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่ามูลค่าที่ได้จากการประเมินราคาหรือตีราคาในทันที

2) การเลือกใช้วิธีการประเมินราคาหรือการตีราคาสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาจากการชำระหนี้หรือซื้อจากการขายทอดตลาด ให้สถาบันการเงินใช้วิธีการประเมินราคาสำหรับอสังหาริมทรัพย์แต่ละแปลงที่มีราคาตามบัญชีตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป (รวมทั้งอสังหาริมทรัพย์หลายแปลงที่ไม่สามารถแยกจำหน่ายจากกันได้หากมีราคารวมกันตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป) ส่วนอสังหาริมทรัพย์ที่มีราคาต่ำกว่า 5 ล้านบาท จะใช้วิธีการตีราคาหรือการประเมินราคาก็ได้

3) สำหรับสินทรัพย์อื่นที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ให้สถาบันการเงินกันเงินสำรองเป็นรายหลักทรัพย์เฉพาะหลักทรัพย์ที่มีราคาทุนสูงกว่าราคาตลาดหรือราคายุติธรรม โดยให้กันเงินสำรองเฉพาะส่วนที่เป็นผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่าราคาตลาดหรือราคายุติธรรม

(หนังสือเวียนลงวันที่ 10 เมษายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศลงวันที่ 17 มีนาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543)

5.3 ปรับปรุงเกณฑ์การยื่นขอเปิดสาขาย่อยและการปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนให้แก่ ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาเปิดสาขาย่อยและการปิดสาขาของธนาคารพาณิชย์ สรุปได้ ดังนี้

1) หลักเกณฑ์การเปิดสาขาย่อย ให้ยื่นคำขอได้ตลอดเวลาจากเดิมที่ให้ยื่นคำขอได้ปีละครั้ง พร้อมทั้ง ได้ยกเลิกเงื่อนไขที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ลำดับที่ 1-4 ต้องยื่นเปิดสาขาย่อย

ในเขตอำเภอรอบนอกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคำขอทั้งหมด

2) หลักเกณฑ์การยื่นขอปิดสาขา จะต้องยื่นขออนุญาตต่อธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างน้อย 45 วันล่วงหน้าก่อนปิดทำการ และหากไม่ได้รับการทักท้วงภายใน 30 วันนับจากวันที่ยื่นก็ให้สามารถดำเนินการปิดสาขาได้ โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณา เช่น ต้องมีสาขานาการออมสิน หรือธนาคารอาคารสงเคราะห์ หรือธนาคารพาณิชย์เหลืออยู่ในอำเภอหรือกิ่งอำเภอนั้นอย่างน้อย 1 แห่ง ยกเว้น อำเภอหรือกิ่งอำเภอที่ไม่มีสาขานาการพาณิชย์ในวันที่ 1 มกราคม 2543 ฯลฯ

(หนังสือเวียนและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2543)

5.4 การใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet) ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเรื่องการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (internet) ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสถาบันการเงินในลักษณะของการโฆษณาหรือเผยแพร่ธุรกิจ ที่ให้บริการเป็นการทั่วไปหรือให้แก่ลูกค้ารายหนึ่งรายใดได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ในการดำเนินการทำธุรกรรมหรือนิติกรรมใดๆ รวมทั้งการโอนเงินหรือรับโอน หรือการปฏิบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกรรมหรือนิติกรรมนั้นๆ จะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อน

อนึ่ง ในการขออนุญาตให้สถาบันการเงินแจ้งรายละเอียดตามที่กำหนดไว้ด้วย เช่น มาตรการดูแลความปลอดภัยของระบบและข้อมูล เป็นต้น รวมทั้งพร้อมที่จะอธิบายหรือชี้แจงเพิ่มเติมและปฏิบัติตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยสั่งการ

ต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) การใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet)

ในการประกอบธุรกิจของธนาคารพาณิชย์หรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ ที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยก่อนดำเนินการ

สำหรับธนาคารพาณิชย์ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว ตามประกาศฉบับลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542 ให้สามารถใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ภายในข้อกำหนดของประกาศฉบับนี้ทันที ส่วนธนาคารพาณิชย์ที่ยื่นคำขอตามที่กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ ให้มีผลเป็นการอนุญาตเมื่อพ้นกำหนด 60 วันนับแต่วันยื่นคำขอ เว้นแต่ จะมีข้อทักท้วงจากธนาคารแห่งประเทศไทย

2) เมื่อธนาคารพาณิชย์ได้รับอนุญาตแล้ว ต้องใช้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการประกอบธุรกิจภายในขอบเขตที่จำกัด เช่น ธนาคารพาณิชย์สามารถแสดงเครื่องหมายการค้า (Logo) หรือข้อความของธุรกิจของตนบน Web Site ของธนาคารพาณิชย์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้าผู้ใช้บริการได้ ฯลฯ

3) การคิดค่าธรรมเนียมในการให้บริการจากลูกค้าผู้ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ต้องจัดให้เป็นไปตามกลไกตลาดเพื่อก่อให้เกิดการแข่งขันและต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมต่อลูกค้า

(ประกาศข่าวรพท.ฉบับที่ 27/2543 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 หนังสือเวียนลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 30 ธันวาคม 2542 สำหรับธนาคารพาณิชย์ และประกาศกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2543 สำหรับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2543 และหนังสือเวียนลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2543)

5.5 การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงิน มีสาระสำคัญ โดยธนาคารพาณิชย์ต้องให้ผู้ฝากเงินแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับตนเองอย่างละเอียดในแบบรายการคำขอเปิดบัญชีเงินฝาก เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ปัจจุบัน อาชีพ สถานที่ทำงาน และสถานที่ที่สะดวกในการติดต่อ และถ้าเป็นนิติบุคคลต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับประเภทธุรกิจหรือวัตถุประสงค์ของผู้ฝากเงิน ทั้งนี้ ในการเปิดบัญชีเงินฝากผู้ฝากจะใช้นามแฝงหรือใช้ชื่อปลอมไม่ได้

ทั้งนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องเรียกสำเนาเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอเปิดบัญชีเงินฝากและต้องเก็บรักษาเอกสารหลักฐานไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ต่อมา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศผ่อนปรนให้ธนาคารพาณิชย์ปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงิน ตามข้อเสนอขอปรับปรุงแก้ไขของสมาคมธนาคารไทยและสมาคมธนาคารต่างชาติ โดยได้ผ่อนปรนให้ในกรณีที่ผู้ฝากเป็นบุคคลธรรมดาต้องมีเอกสารอย่างน้อยเป็นเอกสารที่ระบุเลขประจำตัวประชาชน ส่วนผู้ฝากที่มีสัญชาติไทยสามารถใช้หนังสือเดินทาง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวได้ ฯลฯ และในเรื่องการจัดเก็บรักษาเอกสารหรือสำเนาเอกสารได้ผ่อนปรนให้เก็บไว้ในสถานที่ปลอดภัย ณ ธนาคารพาณิชย์ได้ แทนที่จะเก็บไว้ในห้องมั่นคง ส่วนการดำเนินการต่อผู้ฝากเงินอยู่แล้ว ก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศภายใน 6 เดือนนับแต่วันบังคับใช้ โดยผ่อนปรนให้มีข้อยกเว้น สำหรับบัญชีเงินฝากที่ไม่มีการเคลื่อนไหว และธนาคารพาณิชย์ได้แจ้งทางจดหมายลงทะเลเบียนให้ผู้ฝากดำเนินการแล้ว

(ประกาศลงวันที่ 7 เมษายน 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2543 และหนังสือเวียนลงวันที่ 29 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 22 สิงหาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2543)

5.6 การกำหนดอัตราส่วนการให้กู้ยืมเงิน หรือลงทุน หรือก่อภาระผูกพันหรือจ่ายเงิน ตามภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับ เงินกองทุนของบริษัทเงินทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เรื่อง การกำหนดอัตราส่วนการให้กู้ยืมเงิน หรือลงทุน หรือก่อภาระผูกพัน หรือจ่ายเงินตามภาระผูกพันเพื่อ บุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุนของบริษัทเงินทุน มีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ปรับปรุงวิธีการนับลูกหนี้รายใหญ่ในการ ให้กู้ยืมด้วยการรับซื้อ ซื้อมด หรือรับช่วงซื้อมดตัวเงิน โดยแยกประเภทของตัวเงินออกเป็นตัวเงินที่มีคุณภาพ และตัวเงินที่ไม่เข้าข่ายเป็นตัวเงินที่มีคุณภาพ

2) กำหนดนิยามของตัวเงินที่มีคุณภาพ เช่น ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ส่งจ่ายหรือ ออกโดยบริษัทจำกัด ซึ่งได้รับการจัดอันดับความ น่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ AA ขึ้นไป หรือตัวแลกเงิน ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ AA ขึ้นไป โดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

3) ขยายนิยามของภาระผูกพันให้หมาย รวมถึงการรับประกันการจำหน่ายตราสารแสดงสิทธิ์ ในหนี้ และตราสารทุนแบบรับประกันทั้งจำนวน (Firm Underwriter)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 26 มิถุนายน 2543 เพื่อนำส่ง ประกาศลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2543)

5.7 ตราสารที่ให้นับเข้าเป็นเงิน กองทุน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศ เพิ่มเติมรายละเอียดคุณสมบัติของตราสารที่มี ลักษณะคล้ายทุนที่ให้นับเข้าเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 2 ดังนี้

1) กำหนดให้อายุของตราสารที่มีลักษณะคล้าย ทุนไม่ต่ำกว่า 10 ปี และในช่วง 5 ปีสุดท้ายก่อน ครบกำหนด ให้สถาบันการเงินทยอยลดการนับเงิน ที่ได้รับ เนื่องจากการออกตราสารดังกล่าวเข้าเป็น กองทุนลงร้อยละ 20 ต่อปี

2) ให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมีสิทธิ์ เลื่อนการชำระดอกเบี้ยตามตราสารออกไปได้ ในกรณีที่ไม่มีกำไรจากการดำเนินงานและไม่จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ แต่จะต้อง เลื่อนการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยในกรณีที่การชำระ ดังกล่าวทำให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนมี อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงต่ำกว่าร้อยละ 0 หรือเมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยแทรกแซงโดยมี คำสั่งให้ลดทุนและเพิ่มทุน

อนึ่ง ในกรณีที่มีการเลื่อนการชำระดอกเบี้ยของ ตราสารที่มีลักษณะคล้ายทุนนี้ออกไป หากประสงค์ จะจ่ายดอกเบี้ยจำนวนนี้ก็ก็สามารถจ่ายได้ในอัตราที่ ไม่เกินกว่าที่ระบุไว้ตามหน้าตราสาร (Original Coupon Rate)

(หนังสือเวียนลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่ง ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 22 สิงหาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2543)

5.8 การเพิ่มเติมประเภทของ สินทรัพย์สภาพคล่อง

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้ธนาคาร พาณิชย์และบริษัทเงินทุน สามารถใช้หลักทรัพย์ที่ บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย (Secondary Mortgage Corporation) ออกใหม่ตามพระราชกำหนด นิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็น หลักทรัพย์ พ.ศ. 2540 นำมาใช้ในการดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องได้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 24 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่ง ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2543 โดยมีผลบังคับใช้ 23 มิถุนายน 2543)

5.9 การขยายขอบเขตการประกอบ ธุรกิจของสถาบันการเงิน

● การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนประกอบ
ธุรกิจเพิ่มเติมและมีสำนักงานสาขา โดยให้บริษัท
สินเอเซียจำกัด (มหาชน) เป็น Super Finance

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 กรกฎาคม 2543 โดยมีผล
บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2543)

● การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจ
หลักทรัพย์ประเภทกิจการยืมและให้ยืม หลักทรัพย์
และการขายชอร์ต

(หนังสือเวียนลงวันที่ 12 กันยายน 2543 เพื่อนำส่ง
ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยลงวันที่ 6 กันยายน
2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน
2543)

● การอนุญาตให้บริษัทเงินทุนหรือบริษัท
เงินทุนหลักทรัพย์ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์
ประเภทกิจการยืมและให้ยืมหลักทรัพย์และ
การขายชอร์ต

(หนังสือเวียนลงวันที่ 18 ธันวาคม 2543 เพื่อนำส่ง
ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 20 พฤศจิกายน
2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2543)

● การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจ
Custodian Service ของธนาคารพาณิชย์

(หนังสือเวียนลงวันที่ 18 กันยายน 2543)

● การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจให้
ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแทนจำหน่ายหุ้น

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 กันยายน 2543)

● การอนุญาตให้บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
ประกอบกิจการตัวแทนเรียกเก็บหนี้

(หนังสือเวียนลงวันที่ 23 สิงหาคม 2543 เพื่อนำส่ง
ประกาศกระทรวงการคลังลงวันที่ 26 กรกฎาคม

2543 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม
2543)

● การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจ ของ
บริษัทเงินทุน โดยอนุญาตเป็นการทั่วไปให้เป็นนาย
หน้าตัวแทนจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาลและตราสารหนี้
ของรัฐบาลวิสาหกิจ ฯลฯ และอนุญาตโดยกำหนด หลัก
เกณฑ์เงื่อนไข ให้ทำธุรกิจจัดการออก จัดจำหน่ายและ
คำตราสารแห่งหนี้

อนึ่ง ในกรณีที่บริษัทเงินทุนประสงค์จะขาย
หลักทรัพย์โดยที่ยังไม่มีหลักทรัพย์นั้นอยู่ใน
ครอบครอง บริษัทเงินทุนจะทำได้เฉพาะเพื่อป้องกัน
ความเสี่ยงของตน และมีหลักฐานชัดเจนว่าจะได้
หลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นกรรมสิทธิ์ในอนาคต

(ออกหนังสือเวียนลงวันที่ 6 ตุลาคม 2543)

5.10 การเปิดบัญชีเงินฝากของผู้สมัคร รับเลือกตั้งหรือพรรคการเมือง

ตามประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง เรื่อง
การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้ง
และ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประกาศผลการ
ตรวจสอบรายการค่าใช้จ่าย ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน
2543 ที่กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรค
การเมืองที่ส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชี
รายชื่อเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันไว้กับธนาคาร
พาณิชย์ ชื่อ “บัญชีเงินฝากเพื่อการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร” (ระบุชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือ
พรรคการเมือง) และกำหนดให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
ออกหนังสือเวียนให้สถาบันการเงินปฏิบัติตาม
ประกาศดังกล่าวโดยเคร่งครัด และอำนวยความสะดวก
สะดวกในการเปิดบัญชีเงินฝาก พร้อมทั้งเก็บ
หลักฐานการนำเงินเข้าบัญชีเงินฝากดังกล่าวไว้
เพื่อให้คณะกรรมการเลือกตั้งตรวจสอบด้วย

(หนังสือเวียนลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2543)

3.3 มาตรการตลาดทุน

มาตรการ ก.ล.ต.

1. การปรับโครงสร้างของบริษัท

จดทะเบียนที่เป็น Holding Company และมีบริษัทในเครือหลายแห่งประกอบธุรกิจหลายประเภทที่ไม่อยู่ในตลาดฯ หรือกลุ่มบริษัทหนึ่งที่มีบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งในตลาดฯ และบริษัทจดทะเบียนเหล่านั้นมักมีการทำ Swap หุ้นกัน ดังนั้น เพื่อความชัดเจน ก.ล.ต. จึงออกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่พร้อมกับการทำค่าเสนอซื้อหลักทรัพย์เดิมของบริษัทจดทะเบียนเพื่อปรับโครงสร้างการถือหุ้นและการจัดการ สำคัญคือกำหนดให้ (1) อนุญาตบริษัทจดทะเบียน และ Holding Company ให้เสนอขายหลักทรัพย์ โดยต้องได้รับมติผู้ถือหุ้นด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของผู้ถือหุ้น และ หลักทรัพย์ใหม่กับหลักทรัพย์เดิมที่นำมาแลกกันต้องมีลักษณะที่สอดคล้องกัน และ (2) ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล และการทำการ Tender Offer ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 มกราคม 2543 เป็นต้น

2. การแก้ไขประกาศเรื่องหลักเกณฑ์

เงื่อนไข และวิธีการในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจของบริษัทหลักทรัพย์เพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ จำกัด (TSFC: Thai Security Finance Corporation) ทาง การได้อนุญาตให้ TSFC สามารถให้กู้ยืมเงินแก่นักลงทุนรายย่อย (Margin Loan) ได้ จากเดิมให้กู้ยืมเงินได้เฉพาะบริษัทหลักทรัพย์เท่านั้นและยังได้ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของ TSFC ให้สามารถประกอบกิจการยืมและให้กู้ยืมหลักทรัพย์ (SBL : Securities Borrowing and Lending) ได้ ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 มกราคม 2543 เป็นต้นไป

3. การยกเว้นการบังคับใช้อัตราส่วน

การลงทุนของกองทุนที่จัดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 10 สิงหาคม 2542 สำหรับการลงทุนในหลักทรัพย์ และทรัพย์สินประเภทตราสารทุน

ของกระทรวงการคลัง ธปท. และกองทุนฟื้นฟูฯ ตราสารหนี้บางประเภทและหน่วยลงทุน ซึ่งปกติจะติดกฎเกณฑ์ว่าต้องมีมูลค่ารวมกันไม่เกินร้อยละ 15 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม และผ่อนผันให้กองทุนดังกล่าวไม่จำเป็นต้องมีเงินฝากในสถาบันการเงินไม่เกินร้อยละ 45 ของมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนรวม ทั้งนี้ ประกาศเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2543 เป็นต้นไป

4. การจัดอันดับความน่าเชื่อถือของหุ้นกู้ที่เสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัดที่มีจำนวนเกิน 100 ล้านบาทขึ้นไป ตั้งแต่วันที่ 3 เม.ย. 43 เป็นต้นไป ก.ล.ต.กำหนดให้หุ้นกู้ที่เสนอขายแก่บุคคลในวงจำกัด (หุ้นกู้ PP) ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตลอดอายุหุ้นกู้ ยกเว้นการเสนอขายไม่เกิน 100 ล้านบาท หรือ การเสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจงซึ่งมีจำนวนไม่เกิน 10 ราย หรือการเสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ให้แก่บุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของผู้ได้รับอนุญาตให้ขายหุ้นกู้อื่นเนื่องมาจากการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ รวมทั้งกรณีนิติบุคคลเฉพาะกิจที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ต่อบุคคลในวงจำกัดภายในประเทศด้วย

5. ก.ล.ต. รับโอนงานกำกับดูแลกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจากกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2543 ซึ่งทำให้ก.ล.ต. ต้องแก้ไขประกาศ 4 ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ (1) นิยามของคำว่า ลูกค้ายของกองทุนส่วนบุคคล ให้รวมถึงกองทุนสำรองเลี้ยงชีพด้วย (2) ก.ล.ต. ให้บริษัทจัดการสามารถลงทุนในธุรกรรมการซื้อขายโดยมีสัญญาขายคืนและธุรกรรมการให้ยืมหลักทรัพย์ได้ นอกจากนี้ ก.ล.ต. ห้ามบริษัทจัดการให้สมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพกู้ยืมเงินของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (3) เพิ่มประเภทผู้รับฝากทรัพย์สินนอกเหนือจาก ธ.พ. บง. บงล. ยังมีบริษัทประกันชีวิต บลจ. สถาบันการเงินที่มีกฎหมายจัดตั้ง และ (4) ผู้จัดการกองทุนสามารถยื่นขอความเห็นชอบเป็นผู้จัดการกองทุนรวมหรือผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลหรือทั้ง 2 ประเภท ได้ในเวลาเดียวกัน ประกาศเมื่อ 4 เม.ย. และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 20 เม.ย. นี้

6. การแก้ไขหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนซึ่งเป็นคนต่างด้าว (Thai Trust Fund : TTF) โดยให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมสามารถถือหุ้นเพิ่มทุนได้โดยตรงเพื่อความสะดวกในการใช้ TTF เป็นเครื่องมือเพื่อการระดมทุนโดยการออกหุ้นทุนขายให้แก่ผู้ลงทุนต่างประเทศ ทั้งนี้ ประกาศเมื่อ 12 พ.ค. และมีผลบังคับใช้ 16 มิ.ย. นี้เป็นต้นไป

7. การปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการออกและเสนอขายหุ้นต่อประชาชน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการระดมทุนของบริษัทที่มีขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) โดยเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การพิจารณาเชิงคุณภาพโดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับ Good Corporate Governance และระบบการควบคุมภายในที่ดีของผู้ออกหุ้น สาธะสำคัญคือกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในและการจัดเก็บเอกสารที่สำคัญ อาทิ ระบบการควบคุมภายในระดับผู้บริหาร การมีคณะกรรมการตรวจสอบหรือกรรมการอิสระ และการจัดเก็บเอกสารสำคัญของผู้ถือหุ้นและบริษัทย่อย สามารถตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาอันควรเมื่อได้รับการร้องขอ เป็นต้น ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2543

8. การแก้ไขหลักเกณฑ์ในการออกอนุญาตเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพที่ออกใหม่ จะต้องเป็นบริษัทที่ออกจะต้องเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยผู้ถือหุ้นกู้แปลงสภาพต้องแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญที่ออกใหม่ของบริษัทที่ออกหุ้นกู้นั้น ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาดตราสารหนี้ และยังเป็นทางเลือกในการระดมทุนตราสารชนิดใหม่ๆ ของภาคเอกชน ทั้งนี้ ประกาศและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 9 มิ.ย. 43 นี้เป็นต้นไป

9. การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ที่ออกใหม่ สาธะสำคัญ คือ (1) คุณสมบัติผู้ออกกรณี Private Placement ต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งตามกฎหมายไทยและมีมติของผู้ถือหุ้นให้ออก ซึ่งสามารถใช้หุ้นหรือดัชนี หรือ Set 50 Index เป็นตัวอ้างอิงได้ แต่ต้องเสนอ ก.ล.ต. ก่อน ส่วนกรณี Public Offering ต้องมีคุณสมบัติเหมือนกับ PP

และผู้บริหารไม่มีลักษณะต้องห้าม บริษัทที่ออก Derivative Warrant (D.W.) ต้องไม่มีประวัติขาดความรับผิดชอบ (2) มีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 500 ล้านบาท รวมทั้ง (3) ในวันเสนอ D.W. ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือใน 4 อันดับสูงสุด นอกจากนี้ (4) กรณี D.W. ออกเพื่อการฟื้นฟูกิจการหรือปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องมียกย่องคล้าย D.W. ที่ออกโดยกระทรวงการคลังภายใต้โครงการ 14 สิงหาคม 2541 ผู้ออกจะต้องเป็นสถาบันการเงินไทยหรือต่างประเทศหรือบริษัทเฉพาะกิจ (SPV) และ มีหลักเกณฑ์การอนุญาตผ่อนปรนกว่ากรณี D.W. ทั่วไป ทั้งนี้ ประกาศเมื่อ 11 มิ.ย. 2543 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 27 มิ.ย. 2543 นี้เป็นต้นไป

10. มาตรการเร่งด่วนสนับสนุนตลาดทุนไทย คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แถลงเมื่อ 18 ก.ค. 2543 ประกอบด้วยมาตรการสนับสนุนตลาดทุนไทย 3 ด้าน ได้แก่ การเพิ่มอุปทาน การเสริมสร้างอุปสงค์ และการปรับปรุงโครงสร้างตลาด สาธะสำคัญมีดังนี้

1) การเพิ่มอุปทาน (Supply) ที่สำคัญคือ

1.1 การผลักดันให้มีการกระจายหุ้นของธุรกิจขนาดใหญ่ให้แก่ผู้ลงทุนทั่วไป

1.2 การจูงใจให้บริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

1.3 การสนับสนุนให้บริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ เพื่อเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

1.4 เพิ่มทางเลือกให้ผู้ลงทุนชาวไทยสามารถลงทุนในตราสารทางการเงินที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนเช่นเดียวกับนักลงทุนในต่างประเทศ (Exchange Traded Fund) ซึ่งตราสารนี้จะถูกกำหนดเป็นหลักทรัพย์ตามกฎหมาย และนำมาจดทะเบียนซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ ซึ่งจะส่งผลในการเพิ่มปริมาณการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ

1.5 การเร่งให้มีสินค้าประเภทตราสารอนุพันธ์

2) การเสริมสร้างอุปสงค์ (Demand)

ที่สำคัญมีดังนี้

2.1 การเพิ่มทางเลือกให้ผู้ลงทุนชาว

ต่างประเทศที่ไม่สามารถลงทุนในกองทุนรวม Thai Trust Fund สามารถลงทุนในตราสารทางการเงินอื่นได้ด้วยการออก Non- Voting Depository Receipt (NVDR) ซึ่งเป็นรูปบริษัทเฉพาะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้น เพื่อไปซื้อขายหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทยได้เมื่อชาวต่างประเทศมีการซื้อหรือขายคืน ซึ่งจะได้ผลตอบแทนทางการเงินเพียงแต่ไม่มีสิทธิในการออกเสียงเท่านั้น

2.2 การสนับสนุนให้มี Internet Trading ในวงกว้างเพื่อลดต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์

2.3 การสนับสนุนให้มีการออมระยะยาวเพื่อการเกษียณอายุโดยใช้กองทุนรวมที่มีข้อกำหนดพิเศษเป็นเครื่องมือ (Retirement Mutual Fund : RMF)

3) การปรับปรุงโครงสร้างตลาด (market) ที่สำคัญมีดังนี้

3.1 การปรับโครงสร้างของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นบริษัทเอกชน

3.2 การจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างสำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ

3.3 การพิจารณาลดอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นบริษัทจดทะเบียน

11. แผนพัฒนาตลาดทุนไทยปี 2543-2545

คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีมติเห็นชอบจัดทำแนวทางการพัฒนาตลาดทุนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเป็น 6 ด้านได้แก่

1) ตลาดตราสารทุนจะพัฒนาสินค้าให้เป็นที่น่าสนใจของผู้ลงทุนส่งเสริมการขายฐานผู้ลงทุนและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความคล่องตัวและมีความสามารถในการแข่งขัน

2) ตลาดตราสารหนี้จะพัฒนาตลาดแรกให้มีสินค้าประเภทใหม่ๆ และให้มีคุณภาพสนับสนุน

การลงทุนทั้งจากผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนทั่วไปและพัฒนาตลาดรองโดยวางโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสมบูรณ์

3) ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจะผลักดันกฎหมายให้มีผลใช้บังคับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

4) ธุรกิจหลักทรัพย์จะวางโครงสร้างการประกอบธุรกิจให้มีความคล่องตัวและเหมาะสมสนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการให้บริการและปรับปรุงหลักเกณฑ์ต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่นและเอื้อต่อการประกอบธุรกิจ

5) ธุรกิจจัดการลงทุนจะปรับปรุงโครงสร้างและรูปแบบการประกอบธุรกิจให้มีความมั่นคง ความคล่องตัว และมีการจัดการที่ดี รวมทั้งสามารถกำกับดูแลให้ผู้บริหารทรัพย์สินของประชาชนแก้ไขข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมให้มีการระดมเงินออมผ่านเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและสร้างระบบคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุน

6) ผู้ลงทุนจะให้ความคุ้มครองและความรู้แก่ผู้ลงทุนจัดให้มีข้อมูลสำหรับผู้ลงทุนอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจลงทุน

12. มาตรการอื่นๆ ของ ก.ล.ต.

1) การปรับปรุงเกณฑ์การทำธุรกรรมและการให้บริการด้านอนุพันธ์นอกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (OTC Derivatives) ของบริษัทหลักทรัพย์ให้มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวยิ่งขึ้นเพื่อช่วยสนับสนุนการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ที่มีขึ้นในอนาคต โดยการทำอนุพันธ์จะต้องทำเป็นเพื่อป้องกันความเสี่ยง (Hedging) ที่มีคู่สัญญาเป็นสถาบันการเงิน ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุญาตหรือถ้าบริษัทหลักทรัพย์ทำเพื่อฐานะอนุพันธ์ของบริษัทฯ เอง บริษัทหลักทรัพย์นั้นต้องมีคุณสมบัติตามที่ ก.ล.ต. กำหนดและต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. ด้วย นอกจากนั้น ก.ล.ต. ยังกำหนดให้สินค้าอ้างอิงเป็นตราสารทางการเงิน จำกัดประเภทผู้ลงทุนเฉพาะผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดา

ที่มีการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 5 กันยายน 43 เป็นต้นไป

2) การปรับปรุงการมีสำนักงานสาขาของบริษัทหลักทรัพย์ ทั้งการจัดตั้งสำนักงานสาขาเต็มรูปแบบ (Full Branch) และสำนักงานสาขาออนไลน์ (Cyber Branch) โดยไม่ต้องยื่นขออนุญาตต่อ ก.ล.ต. หากบริษัทหลักทรัพย์มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งในด้านฐานะทางการเงินประวัติการดำเนินธุรกิจสำหรับสำนักงานสาขาออนไลน์สามารถให้บริการได้เพียงให้ลูกค้าส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านเครื่องมือสื่อสาร On Line แต่จะต้องไม่ให้บริการแนะนำในด้านการลงทุนและไม่มีการให้บริการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ใดๆ นอกจากนี้ สาขาดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ อาทิ ต้องดำรงอัตราส่วน Net Capital Rule (NCR) ตามเกณฑ์ รวมทั้งจะต้องมีผู้ถือหุ้นล่าสุดเป็นบวก และอื่นๆ ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

3) ปรับปรุงเกณฑ์การให้กู้ยืมเงิน เพื่อซื้อหลักทรัพย์ฯ โดยกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ฯ จะให้กู้ยืมได้เฉพาะสำหรับการซื้อหลักทรัพย์จดทะเบียนที่ไม่ใช่ประเภทใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์และออปชั่น โดยให้บริษัทหลักทรัพย์กำหนดอัตราดอกเบี้ยเริ่มต้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 หรือตามอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดแล้วแต่อัตราใดจะสูงกว่า ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

4) ปรับปรุงข้อกำหนดสำหรับบริษัทหลักทรัพย์ที่ดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยรวมถึงกรณีบริษัทหลักทรัพย์มีเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิต่ำกว่าศูนย์ (NCR ติดลบ) ติดต่อกันเกิน 5 วันทำการ และให้รวมเงินลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์ฯ หรือการดำเนินการตามภาระผูกพันที่ค้างอยู่ในระหว่างที่ถูกระงับการประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

5) การกำหนดทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วของบริษัทหลักทรัพย์ที่จะขอรับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคลและการกำหนด

อัตราค่าธรรมเนียมโดยบริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เฉพาะกองทุนส่วนบุคคลต้องมีทุนชำระแล้วไม่น้อยกว่า 20 ล้านบาท แต่ถ้าบริษัทหลักทรัพย์มีการประกอบธุรกิจ การเก็บรักษาทรัพย์สินหรือลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อบริษัท หรือรับผิดชอบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ สำหรับอัตราค่าธรรมเนียมให้คิดในอัตราร้อยละ 0.0045 ของค่าเฉลี่ยของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนส่วนบุคคล ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 28 กันยายน 2543 เป็นต้นไป นอกจากนี้ บริษัทจัดการ (ทั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชน จำกัด) กองทุนส่วนบุคคลที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะต้องมีเงินกองทุนหมุนเวียนที่เพียงพอต่อประมาณการรายจ่ายในการประกอบธุรกิจของบริษัทจัดการในระยะเวลา 12 เดือน และให้บริษัทจัดการกองทุนส่วนบุคคลดำรงหลักประกันหรือสินทรัพย์สภาพคล่องส่วนเกิน อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันให้มีมูลค่าเพียงพอตามที่ ก.ล.ต.กำหนด ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

6) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นนายหน้าซื้อขายและการค้าหลักทรัพย์ฯ อันเป็นตราสารแห่งหนี้ และมีใช้ตราสารแห่งหนี้ โดยกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีระบบควบคุมภายในที่ดี ควบคุมระบบบริหารความเสี่ยง และระบบป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์สำหรับการติดต่อให้บริการลูกค้า บริษัทหลักทรัพย์ต้องรู้ข้อมูลของลูกค้าอย่างเพียงพอเพื่อสามารถให้บริการได้อย่างเหมาะสม มีการเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้องแก่ลูกค้า และเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้าเป็นอย่างดี รวมทั้งบุคลากรที่ต้องติดต่อกับลูกค้าต้องมาขึ้นทะเบียนกับ ก.ล.ต. ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 6 ตุลาคม 2543 และ 1 มกราคม 2544 ตามลำดับ เป็นต้นไป

13. การแก้ไขเกณฑ์การอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่และเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลประจำปีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ประเด็นเกี่ยวกับกรรมการอิสระ ระยะเวลาห้ามขายหุ้น (Silent Period) การเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อ Internet การจัดทำข้อมูลประจำปี และการจัดทำงบการเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการโอนงานด้านกำกับดูแลการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนตาม MOU ที่ ก.ล.ต. ได้จัดทำร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้ง ให้แก้ไข

นิยามผู้บริหารที่มีหน้าที่ต้องรายงานการถือครองหลักทรัพย์ด้วย สารดังกล่าวอยู่ในประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ได้แก่ (1) การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ (ฉบับที่ 3) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พ.ย.43 (2) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรายงานการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 7) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธ.ค. 43 และ (3) การจัดทำและเปิดเผยรายงานการถือหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 44

14. การอนุญาตให้ควบและรวมกองทุนรวม และการเปิดให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอนุญาตให้กองทุนรวมที่มีลักษณะคล้ายกันสามารถควบหรือรวมกันได้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการลงทุนของกองทุนรวม และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้วยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขอบเขตในการให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความชัดเจน และสอดคล้องกับแนวทางกำกับดูแลการทำธุรกรรมด้านหลักทรัพย์ ผ่านสื่อ On-Line สำหรับการให้บริการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้ขยายขอบเขตการให้บริการ ให้ครอบคลุมถึงการขายหรือรับซื้อคืนหน่วยลงทุนทาง Internet เครื่องฝากถอนเงินอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine) และบริการทางโทรศัพท์ (Telebanking) ซึ่งจะต้องออกประกาศ 3 ฉบับคือ (1) การควบกองทุนรวมและการรวมกองทุนรวม (2) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการชำระบัญชีของกองทุนรวม เนื่องจากการควบกองทุนรวมหรือการรวมกองทุนรวม และ (3) หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดตั้งและจัดการกองทุนรวม (ฉบับที่ 3) ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 เป็นต้นไป

15. การปรับปรุงเกณฑ์การจัดการกองทุนส่วนบุคคล โดยอนุญาตให้บริษัทจัดการกองทุนส่วนบุคคล (บริษัทจัดการ) สามารถมอบการจัดการช่วง หรือการร่วมจัดการในการจัดการกองทุนส่วนบุคคลให้กับบุคคลอื่น เพื่อให้สามารถให้บริการแก่ลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยลดต้นทุนของลูกค้า ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พ.ย 43 เป็นต้นไป

มาตรการตลาดหลักทรัพย์

1. ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นชอบให้นำระบบการซื้อขายผ่าน INTERNET โดยจะบริการให้เฉพาะบริษัทสมาชิกก่อน โดยจะเน้นความปลอดภัยของข้อมูลของหลักทรัพย์ ขั้นตอนการดำเนินงานจะมี 2 ขั้นตอนคือขั้นที่ 1 เป็นการปฏิบัติระหว่างตลาดฯ กับบริษัทสมาชิก และขั้นที่ 2 เป็นการปฏิบัติระหว่างบริษัทสมาชิกกับลูกค้า ทั้งนี้ ประกาศและมีผลบังคับใช้ในเดือนมกราคม 2543 เป็นต้นไป

2. ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นชอบให้ปรับอัตราค่าธรรมเนียมในการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน พ.ศ. 2543 มีอัตราขั้นต่ำที่ร้อยละ 0.25 สำหรับลูกค้าทุกกลุ่ม ยกเว้นลูกค้าเป็น Sub-Broker ที่ได้มีการเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมฯ ทั้งนี้ ให้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2543 นอกจากนี้ ตลาดฯ จะเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมฯ ทุกประเภทตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2545 เป็นต้นไป

3. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เลื่อนเวลาปิดทำการเป็นเวลา 17.00 น ส่วนการซื้อขายหลักทรัพย์ยังคงเป็นเวลาปิดปกติ (16.30 น.) ซึ่งหลังจากเวลาปิดการซื้อขายอีกอย่างน้อย 5 นาที ตลาดฯ จะให้โอกาสสมาชิกส่งคำสั่งซื้อเพิ่มเติม หลังจากนั้นจึงใช้วิธี Call Market คำนวณราคาปิดซึ่งใช้หลักเกณฑ์คือ (1) เป็นราคาปิดที่ทำให้เกิดการซื้อขายได้ปริมาณมากที่สุด (2) ถ้ามีราคาที่ก่อให้เกิดปริมาณซื้อขายมากที่สุดมากกว่า 1 ราคา ให้ใช้ราคาใกล้เคียงกับราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายก่อนหน้านั้นมากที่สุด และ (3) ถ้ามีราคาที่ใกล้เคียงกับราคาซื้อขายครั้งสุดท้ายก่อนหน้านั้นมากกว่า 1 ราคา ให้ใช้ราคาที่สูงกว่าเป็นราคาที่ใช้คำนวณ ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่ 2 พฤษภาคม 2543 เป็นต้นไป

4. ตลาดหลักทรัพย์มีนโยบายที่จะเพิ่มความหลากหลายของสินค้าในตลาด MAI ได้ขยายเงื่อนไขการรับบริษัทเข้ามาจดทะเบียนให้มีความผ่อนคลายขึ้น โดย (1) บริษัทอาจจะมีการไรสุทธิไม่ต่ำกว่า 30 ล้านบาท ก่อนเข้าตลาด 1 ปี หรือมียอดขายไม่น้อยกว่า 2 พันล้านบาท ในปีหลังสุด ก่อนเข้าตลาดฯ และ หรือมี Market Capitalization

ไม่น้อยกว่า 1.5 พันล้านบาท (2) มีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท และ (3) ราคาตรา (Par Value) เดิมกำหนดราคาไว้ไม่ต่ำกว่า 10 บาท เป็นไม่ต่ำกว่า 5 บาท ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 16 มิ.ย.2543 เป็นต้นไป

5. มาตรการอื่นๆ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1) การจัดตั้งบริษัทที่ออกไปแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหลักทรัพย์อ้างอิงไทย (Non-Voting Depository Receipt : NVDR) โดยกำหนดให้ NVDR เป็นหลักทรัพย์ และสามารถออก NVDR ที่อ้างอิงกับหลักทรัพย์จดทะเบียนใดๆ ก็ได้ ซึ่งจะต้องออกโดยบริษัทที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 99 การเสนอขาย NVDR จะต้องได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต. การออก NVDR นี้เป็นมาตรการเสริมสร้างอุปสงค์ที่จะแก้ไขอุปสรรคกรณีการลงทุนของผู้ลงทุนสถาบันต่างประเทศให้สามารถลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมเพื่อผู้ลงทุนต่างด้าว (Thai Trust Fund: TTF) ได้

2) การจัดตั้งโครงการประมูลทางเครื่องอิเล็กทรอนิกส์และระบบ Market Maker ให้แก่สมาชิกและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นเวลา 6 เดือน หลังจากนั้นจะทำการประชาพิจารณ์ในกลุ่มสมาชิกและบริษัทจดทะเบียน ซึ่งโครงการนี้จะเริ่มในปี 2544

3) การอนุญาตให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกอบธุรกิจอื่น โดยเฉพาะบริษัทย่อยเพื่อให้บริการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านระบบ internet ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการเสริมสร้างอุปสงค์ที่สนับสนุนให้มี internet trading เพื่อลดต้นทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์

6. ตลาดหลักทรัพย์ฯ ประกาศเปลี่ยนวิธีคำนวณ Market Capitalization โดยตัดหน่วยลงทุน (Unit Trusts) ออกจากการคำนวณเช่นเดียวกับ Derivative Warrants ทั้งนี้ เนื่องจากการนำหน่วยลงทุน (Unit Trusts) มารวมคำนวณจะทำให้เกิดการนับซ้ำ ผลของการปรับวิธีการคำนวณดังกล่าวจะทำให้การคำนวณ Market Capitalization ของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และจะมีมูลค่าลดลงเล็กน้อยประมาณร้อยละ 1 ตั้งแต่วันที่ 6 พ.ย 43 เป็นต้นไป

3.4 มาตรการอสังหาริมทรัพย์

1. พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543

มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. 2543 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญที่แตกต่างจากกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดินฉบับเก่า (ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 286) ที่ยกเลิก คือ พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ผู้จัดสรรที่ดินต้องบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตจัดสรร จนกว่าจะจดทะเบียนโอนทรัพย์สินดังกล่าวให้เป็นสาธารณประโยชน์ หรือมีนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ หรือนิติบุคคลอื่น รับโอนสิทธิประโยชน์ดังกล่าวไปจัดการและดูแลบำรุงรักษา และเพิ่มความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจการจัดสรรที่ดิน โดยการกระจายอำนาจการอนุญาตและควบคุมดูแลการจัดสรรที่ดินไปสู่ระดับจังหวัด และกำหนดเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่แน่นอน ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาหกสิบวัน

2. ร่างพระราชบัญญัติการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2543 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ โดยการสร้างระบบการจัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา ทั้งนี้ ในระบบดังกล่าวจะมีผู้จัดการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาทำหน้าที่เป็นตัวแทนของทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในการรับชำระเงินงวดจากผู้ซื้อ และโอนเงินดังกล่าวให้ผู้ขายเมื่อมีการโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ขายให้ผู้ซื้อ

อย่างไรก็ตาม ระบบนี้จะทำให้ต้นทุนในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์สูงขึ้น ดังนั้น ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงไม่ได้บังคับให้ผู้ซื้อและผู้ขายอสังหาริมทรัพย์ทุกรายต้องใช้ระบบนี้ในการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์

3. มาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2543 เห็นชอบมาตรการส่งเสริมการฟื้นตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ 3 ประการ คือ

1) ขยายระยะเวลาการลดค่าจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ (จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01 ของราคาประเมิน) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2542 จากเดิมซึ่งจะสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543 เป็นสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544 และขยายขอบข่ายการลดค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้รวมถึงการโอนที่ดินเปล่าที่ได้รับอนุญาตจัดสรร และการโอนอาคารและ/หรือที่ดินโดยการเคหะแห่งชาติหรือหน่วยงานราชการที่มีอำนาจทำการจัดสรรที่ดินตามกฎหมาย

2) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย เพิ่มเติมจากเดิมที่ยกเว้นภาษีให้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บาท เป็นไม่เกิน 50,000 บาท และขยายสิทธิประโยชน์ข้างต้นให้ครอบคลุมถึงการซื้อ หรือเช่าซื้ออาคารที่อยู่อาศัยมากกว่า 1 หลัง รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากการกู้ยืมใหม่เพื่อชดเชยเงินกู้ยืมเดิม (Refinance) ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2543

3) ลดอัตราภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับรายรับจากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้าหรือหากำไรทุกประเภท จากร้อยละ 3.3 เหลือร้อยละ 0.11 ของรายรับก่อนหักรายจ่าย โดยให้มีผลบังคับใช้ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2544

4. ขยายระยะเวลาการถือครอง อสังหาริมทรัพย์ของสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหนังสือเวียนลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2543 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมกิจการวิเทศธนกิจ) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ขยายระยะเวลาการถือครองอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับโอนมาก่อนวันที่ 1 มกราคม 2540 ออกไปอีก 5 ปี นับจากวันที่ครบกำหนดต้องจำหน่าย หรือวันที่ครบกำหนดผ่อนผัน โดยสถาบันการเงินจะต้องเสนอรายละเอียดของอสังหาริมทรัพย์ และแผนการปรับลดยอดอสังหาริมทรัพย์ที่รอการขายดังกล่าวให้ธนาคารแห่งประเทศไทยพิจารณา ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันการเงินได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายกับผู้ซื้อแล้ว โดยระยะเวลาของสัญญาดังกล่าวต้องไม่เกิน 5 ปี และได้รับการชำระเงินแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ให้ถือว่าได้รับการผ่อนผันขยายระยะเวลาการถือครองไปถึงสิ้นสุดระยะเวลาแห่งสัญญานั้น

5. การจัดตั้งกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกาศเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2543 อนุญาตให้มีการจัดตั้งกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และสิทธิเรียกร้อง เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 ทั้งนี้ กองทุนดังกล่าวมีลักษณะสำคัญคือ

1) ต้องลงทุนเพื่อให้ได้มาหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ สิทธิการเช่าอสังหาริมทรัพย์ หรือสิทธิเรียกร้อง มีมูลค่ารวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ภายในระยะเวลา 6 เดือนนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง

2) สามารถลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ที่ยังสร้างไม่เสร็จ และลงทุนในสิทธิเรียกร้องที่เกิดจากการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินที่เป็น performing หรือ non-performing loan ซึ่งมีหรือไม่มีหลักประกันก็ได้

3.5 มาตรการราคา

มาตรการราคาเพื่อดำเนินการในปี 2543
สรุปได้ดังนี้

การปรับราคาปูนซีเมนต์

กระทรวงพาณิชย์เห็นชอบให้บริษัท
ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) ปรับขึ้นราคา
จำหน่ายปูนซีเมนต์ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
10 มกราคม 2543 รายละเอียด ดังนี้

- ปูนซีเมนต์ผสม ราคา ณ โรงงานจากเดิม
ราคาตันละ 1,778 บาท ปรับเป็นราคาตันละ 1,878
บาท ปรับขึ้นตันละ 100 บาท

- ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ ราคา ณ โรงงาน
จากเดิมราคาตันละ 2,380 บาท ปรับเป็นราคา
ตันละ 2,490 บาท ปรับขึ้นตันละ 110 บาท

การปรับอัตราค่าโทรศัพท์

คณะรัฐมนตรีมีมติให้องค์การโทรศัพท์แห่ง
ประเทศไทย (ทศท.) ปรับอัตราค่าบริการโทรศัพท์
สาธารณะสำคัญ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การคิดเวลาการใช้โทรศัพท์
ทางไกลกรณีมากกว่า 1 นาที

แนวทางที่ 1 เศษ 1-30 วินาทีไม่คิด
ค่าบริการ และเศษ 31-60 วินาทีคิดเป็น 1 นาที

แนวทางที่ 2 คิดทุก ๆ 6 วินาที (เศษ 1-5
วินาที คิดเป็น 6 วินาที)

2. ปรับอัตราค่าเช่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ
470 Mhz จากเดิมเดือนละ 450 บาทต่อ 1
เลขหมาย เป็นเดือนละ 300 บาทต่อ 1 เลขหมาย

3. การเพิ่มรูปแบบการคิดค่าบริการ

รูปแบบที่ 1

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 100 บาทต่อ 1 เลขหมาย

- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตราครั้งละ 3 บาท

- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกล อัตรา 3, 6, 9, 12, 15,
18 บาทต่อนาที

รูปแบบที่ 2

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 120 บาทต่อ 1 เลขหมาย

- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตราครั้งละ 3 บาท

- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกล อัตรา 3, 6, 9, 12, 12,
12 บาทต่อนาที

รูปแบบที่ 3

- อัตราค่าเช่าเดือนละ 90 บาทต่อ 1 เลขหมาย

- ค่าใช้โทรศัพท์ในท้องถิ่น อัตรา 1 บาทต่อ 1 นาที

- ค่าใช้โทรศัพท์ทางไกล อัตรา 3, 6, 9, 12, 12, 12
บาทต่อนาที

4. ปรับอัตราค่าบริการโทรศัพท์สาธารณะ ค่าใช้
โทรศัพท์ทางไกล จากอัตราเดิม 3, 6, 8, 12, 15, 20 บาท
ต่อนาที เป็นอัตราใหม่ 3, 6, 9, 12, 12, 12 บาทต่อนาที

การปรับอัตราค่าไฟฟ้า

คณะอนุกรรมการกำกับสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้า
อัตโนมัติ ปรับอัตราค่าไฟฟ้าอัตโนมัติ (Fi) ตามต้นทุน
เชื้อเพลิงที่สูงขึ้น ระยะเวลาในการปรับ 4 เดือนต่อครั้ง
ซึ่งในรอบปี 2543 มีการปรับ 2 ครั้ง ดังนี้ (1) การปรับใน
เดือนเมษายน 2543 ทำให้ค่ากระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจากเดิม
ร้อยละ 2.3 และ (2) การปรับในเดือนสิงหาคม 2543 ทำให้
ค่ากระแสไฟฟ้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.31 ในวันที่ 3 ตุลาคม
2543 คณะรัฐมนตรีมีมติให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคปรับปรุง
โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ เพื่อให้เหมาะสมกับต้นทุน
ที่แท้จริงและภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่
เดือนตุลาคม 2543 สรุปสาระสำคัญดังนี้

- อัตราค่าไฟฟ้าเฉลี่ยลดลงประมาณร้อยละ 2

- แยกค่าไฟฟ้าให้ชัดเจน โดยแยกเป็น กิจการระบบผลิต กิจการระบบส่ง กิจการระบบจำหน่าย และกิจการค้าปลีก

- ปรับปรุงราคาและช่วงเวลาอัตราค่าไฟฟ้าตามช่วงเวลาของวัน (Time of Use : TOU) และขยายขอบเขตให้ครอบคลุมการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยเกิน 250,000 หน่วยต่อเดือน และกำหนดใช้กับกิจการเฉพาะอย่างทุกราย รวมทั้งเป็นอัตราเลือกสำหรับประเภทบ้านอยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็ก

- ปรับค่าไฟฟ้าฐานใหม่ และกำหนด Ft ใหม่ ณ จุดเริ่มต้นเท่ากับ 0

การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตลทราย

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงพาณิชย์กำหนดราคาจำหน่ายน้ำตลทราย มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มิถุนายน 2543

1. ราคาจำหน่ายส่ง ส่งมอบ ณ โรงงาน

- น้ำตลทรายขาวบริสุทธิ์ กระสอบละ 1,284 บาท เดิมกระสอบละ 1,200 บาท (กระสอบ = 100 กิโลกรัม)

- น้ำตลทรายขาว กระสอบละ 1,177 บาท เดิมกระสอบละ 1,100 บาท

2. ราคาจำหน่ายส่ง (ตั้งแต่ 3 กระสอบขึ้นไป) ส่งมอบ ณ สถานที่จำหน่ายของผู้จำหน่ายส่ง

- น้ำตลทรายขาวบริสุทธิ์ กระสอบละ 1,353.55 บาท เดิมกระสอบละ 1,265 บาท

- น้ำตลทรายขาว กระสอบละ 1,246.55 บาท เดิมกระสอบละ 1,165 บาท

- น้ำตลทรายสีรำ กระสอบละ 1,219.80 บาท เดิมกระสอบละ 1,140 บาท

3. ราคาจำหน่ายปลีก ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

- น้ำตลทรายขาวบริสุทธิ์ กิโลกรัมละ 14.25 บาท เดิมกิโลกรัมละ 13.50 บาท

- น้ำตลทรายสีรำ กิโลกรัมละ 12.75 บาท เดิมกิโลกรัมละ 12.00 บาท

การปรับค่าโดยสารรถปรับอากาศ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ปรับราคาค่าโดยสารรถประจำทางปรับอากาศ เริ่มตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2543 โดยการปรับราคาค่าโดยสารครั้งนี้เป็นการปรับราคาค่าโดยสารรถปรับอากาศของ ขสมก. และรถปรับอากาศเอกชนร่วมบริการ จากเดิมราคา 6, 8, 10, 12, 14, 16 บาท เป็นราคา 8, 10, 12, 14, 16 บาท ตามระยะทาง และปรับราคาค่าโดยสารรถปรับอากาศ ยูโรวัน และยูโรทู มีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2544 จากราคาเดิม 8, 10, 12, 14, 16, 18 บาท เป็นราคา 10, 12, 14, 16, 18, 20 บาท ตามระยะทาง

การปรับค่าโดยสารรถประจำทางต่างจังหวัดและระหว่างจังหวัด

คณะกรรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม ปรับอัตราค่าโดยสารรถประจำทางและ รถขนาดเล็กที่วิ่งระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัด มีผลตั้งแต่วันที่ 21 กันยายน 2543 เนื่องจากต้นทุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับสูงขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ราคาน้ำมัน บาท/ลิตร	อัตราค่าโดยสาร (บาท)								
	40 กม.แรก			เกิน 40 กม.แรก แต่ไม่เกิน 150 กม.			เกิน 150 กม. ขึ้นไป		
	กม.ละ			กม.ละ			กม.ละ		
	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค	อัตรา ก	อัตรา ข	อัตรา ค
ต่ำกว่า 11.29	0.40	0.45	0.50	0.33	0.38	0.43	0.28	0.33	0.38
11.29-12.50	0.41	0.46	0.51	0.34	0.39	0.44	0.29	0.34	0.39
12.51-13.72	0.42	0.47	0.52	0.35	0.40	0.45	0.30	0.35	0.40
13.73-14.95	0.43	0.48	0.53	0.36	0.41	0.46	0.31	0.36	0.41
สูงกว่า 14.95	0.44	0.49	0.54	0.37	0.42	0.47	0.32	0.37	0.42
ในกรณีที่คำนวณค่าโดยสารได้ต่ำกว่า 4 บาท ให้คิดค่าโดยสารเท่ากับ 4 บาท									

ในกรณีที่คำนวณค่าโดยสารถีต่ำกว่า 4 บาท ให้คิดค่าโดยสารถีเท่ากับ 4 บาท

หมายเหตุ	1. อัตรา ก หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับถนนลาดยางหรือถนนคอนกรีต 2. อัตรา ข หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับถนนลูกรังหรือทางขึ้นลงเขา ซึ่งมีความลาดชัน ตั้งแต่ร้อยละ 4 ขึ้นไป เป็นระยะทางไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของช่วงทางขึ้นลงเขานั้น 3. อัตรา ค หมายถึงอัตราค่าโดยสารที่ใช้กับทางชั่วคราวหรือทางขึ้นลงเขา ซึ่งมีความลาดชันตั้งแต่ร้อยละ 4 ขึ้นไป เป็นระยะทางไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 ของช่วงทางขึ้นลงเขานั้น
----------	---

3.6 มาตรการเกษตร

1. การแทรกแซงตลาดข้าวสาร ฤดูการผลิตปี 2542/43 ตามมติ กนข. ของ อศส. และ อตก.

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2543 เห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ แนวทางและวิธีการดำเนินการโครงการแทรกแซง ตลาดข้าวสารปี 2542/43 ของ อศส. และ อตก.

2. โครงการนิคมอุตสาหกรรมเกษตร ครบวงจร คณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานผล การดำเนินงานเพื่อสนับสนุนโครงการนิคม อุตสาหกรรมเกษตรครบวงจร ตามที่กระทรวง สาธารณสุขเสนอ ดังนี้

1) การพัฒนาระบบประกันความปลอดภัย อาหารให้เข้าสู่ระบบสากล

1.1 กำหนดการพัฒนาความรู้ ความ
เข้าใจแก่บุคลากรในโรงงาน เพื่อสามารถสร้างระบบ
ประกันความปลอดภัยคือ GMP/HACCP (Good
Manufacturing Practice/Hazard Analysis Critical
Control Point) ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยโครงการ
มาตรฐานอาหารระหว่างประเทศ (Codex) และเป็น
ที่เชื่อถือของ WTO

1.2 สำนักงานคณะกรรมการอาหาร
และยา (อย.) ได้ร่วมกับสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์
อุตสาหกรรม จัดทำโครงการตรวจประเมินโรงงาน
เพื่อออกไปรับรองระบบ HACCP

1.3 กระทรวงสาธารณสุขไทยและญี่ปุ่น
ได้ร่วมกันจัดให้มีการประเมินระบบประกันความ
ปลอดภัยของโรงงานที่จะส่งออกผลิตภัณฑ์อาหาร
ไปญี่ปุ่นเพื่อเข้าสู่ระบบ Precertification System
เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกไปญี่ปุ่น

2) การเจรจากับประเทศคู่ค้า ได้มีการ
ประสานงานกับประเทศคู่ค้าให้ยอมรับผลการ
รับรองคุณภาพสินค้าของ อย. ซึ่งได้ดำเนินการ

สำเร็จแล้วกับนิวซีแลนด์ในการนำเข้ามขันทาน
จากไทย และขณะนี้กำลังประสานงานกับสำนักงาน
อาหารและยาของสหรัฐฯ (USFDA) ในการนำเข้า
อาหารกระป๋องที่มีความเป็นกรดต่ำ

3. อนุมัติแลกปุ๋ยเคมีกับยางพาราของ โครงการแทรกแซงตลาดยางพารา

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2543
เห็นชอบการแลกปุ๋ยเคมี (จากสาธารณรัฐประชาชน
จีน) กับยางพาราของโครงการแทรกแซงตลาด
ยางพาราตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

4. เงินเพิ่มค่าอ้อยขึ้นต้นฤดูการผลิต ปี 2542/43

สืบเนื่องจากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16
พฤษภาคม 2543 ได้มีการพิจารณาแนวทางในการ
แก้ไขปัญหาเงินเพิ่มค่าอ้อยขึ้นต้นฤดูการผลิตปี
2542/43 แล้วมีมติให้กระทรวงการคลังประสานกับ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
พิจารณาจัดสรรเงิน 5,320 ล้านบาท เพื่อนำไปจ่าย
เพิ่มเป็นค่าอ้อยขึ้นต้นให้ชาวไร่อ้อยต้นละ 100 บาท
ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม
2543 ตามที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
เสนอ ดังนี้

1) เห็นชอบให้ดำเนินการแยกภาษี
มูลค่าเพิ่มออกจากราคาจำหน่ายน้ำตาลทรายภายใน
ประเทศ และรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้นำเข้ากองทุนอ้อย
และน้ำตาลทราย

2) เห็นชอบมาตรการในการปรับปรุง
อุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายดังนี้

2.1 การปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับอ้อย

(1) กำหนดพื้นที่เหมาะสมสำหรับ
เพาะปลูกอ้อยและกำหนดปริมาณอ้อยเป้าหมายให้
ชาวไร่อ้อย

(2) จัดระเบียบการส่งอ้อยของชาวไร่ โดยให้อ้อยที่เพาะปลูกในพื้นที่ใกล้โรงงานใดเป็น คู่สัญญากับโรงงานนั้นเพื่อลดต้นทุนการผลิต

(3) กำหนดปริมาณอ้อยเป้าหมาย ในแต่ละปีการผลิตให้สอดคล้องกับภาวะตลาด ทั้งภายในและต่างประเทศ และกำหนดระเบียบ การจัดการอ้อยส่วนเกิน

2.2 การปรับปรุงด้านโรงงานน้ำตาล

(1) จัดระเบียบการรับอ้อยของโรงงาน

(2) กำหนดปริมาณการผลิต น้ำตาลทรายเป้าหมายในแต่ละปีการผลิตเพื่อไม่ให้ มีปริมาณน้ำตาลทรายผลิตเกินความต้องการของตลาด

(3) กำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพ การผลิตน้ำตาลทรายของโรงงาน

(4) กำหนดระเบียบจัดการ น้ำตาลทรายส่วนที่ผลิตเกินปริมาณที่กำหนด

5. โครงการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือ เกษตรกรปี 2543

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาโครงการฯ ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอและมีมติเมื่อ วันที่ 20 มิถุนายน 2543 เห็นชอบตามมติคณะกรรมการและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ในโครงการฯ ดังกล่าว โดยให้องค์กรเกษตรกร เป็นผู้จัดหาเงินจัดซื้อจำนวน 2,885.4 ล้านบาท ระยะเวลาชำระเงินคืน 1 ปี ดังนี้

1) อนุมัติเงินยืมปลอดดอกเบี้ยจาก กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรสำหรับคำปุ๋ย วงเงิน 1,300 ล้านบาท เพื่อให้องค์กรเกษตรกร ยืมไปซื้อปุ๋ย และเงินจ่ายขาดในการดำเนินงาน ของส่วนราชการตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 1 ของวงเงินฯ จำนวน 33.6 ล้านบาท

2) วงเงิน 1,585.4 ล้านบาท ให้ใช้เงิน ปลอดดอกเบี้ยจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หากมีไม่เพียงพอจะขอใช้จากกองทุนอื่นๆ

6. ร่างพระราชบัญญัติสภาเกษตรกร แห่งชาติ พ.ศ.....

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการพระราชบัญญัติฯ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2543 ตามที่กระทรวง เกษตรและสหกรณ์เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อวางแผนพัฒนาการเกษตรและเสริมสร้างความ เข้มแข็งและศักยภาพให้แก่เกษตรกร โดยมีสาระ สำคัญดังนี้

1) กำหนดให้มีสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากสภา เกษตรกรจังหวัดๆ ละ 3 คน ทำหน้าที่กำหนด นโยบายเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งแก่องค์กร เกษตรกร จัดทำและเสนอแผนแม่บทและนโยบาย การเกษตร ประสานการดำเนินการระหว่างองค์กร เกษตรกับรัฐ เสนอข้อแนะนำการแก้ไขปัญหา การเกษตรแก่รัฐ

2) กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารสภาฯ ประกอบด้วยประธานคนหนึ่งและกรรมการไม่เกิน 20 คน โดยมีเลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่กำกับและตรวจสอบการดำเนินงานของ เลขาธิการ

3) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ สภาฯ โดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการ ของสภาฯ โดยมีเลขาธิการเป็นหัวหน้าสำนักงาน

4) กำหนดให้สำนักงานฯ มีรายได้จาก ค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงจากสมาชิก งบประมาณ แผ่นดินและเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

5) กำหนดให้แผนแม่บทเพื่อพัฒนา การเกษตรที่สภาฯ จัดทำขึ้นและคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้รายงานต่อรัฐสภา เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา และมีผลผูกพัน หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการตาม แผนแม่บทนั้น

6) กำหนดให้มีสภาเกษตรจังหวัด ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนจากองค์กรเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้ต่อสภาเกษตรจังหวัด องค์กรละ 1 คน ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กรเกษตรกรในระดับจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกรกับรัฐในระดับจังหวัด

7) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ สภาเกษตรจังหวัดโดยมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานด้านธุรการของสภาเกษตรจังหวัด

7. มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 เห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีสาระสำคัญ คือ จะให้การช่วยเหลือเกษตรกรทุกสาขาการผลิต (ยกเว้นประมงทะเลที่ได้ดำเนินการช่วยเหลือไปแล้ว) จำนวน 5.6 ล้านครัวเรือน ที่ได้รับผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น เนื่องจากน้ำมันดีเซลเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในการผลิตภาคการเกษตร โดยให้ได้รับการชดเชยราคาน้ำมันเป็นรายครัวเรือนๆ ละ 45 ลิตร อัตราชดเชยลิตรละ 3 บาท หรือเป็นเงิน 135 บาท ต่อครัวเรือน รวมทั้งช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการชดเชยและบริหารโครงการของ ธ.ก.ส. โดยให้ใช้เงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรหรือแหล่งเงินอื่น ซึ่งกระทรวงเกษตรฯ จะได้เสนอคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เพื่อขออนุมัติวงเงินต่อไป

8. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2543 เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งได้ตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) ให้มีการจัดตั้งสำนักงานจัดการหนี้และคณะกรรมการจัดการหนี้ของเกษตรกรเพื่อดำเนินการแก้ไขหนี้ของเกษตรกรทั้งหนี้ในระบบ (หนี้จากโครงการส่งเสริมของรัฐ หนี้จากสถาบันเกษตรกรและหนี้จากสถาบันการเงิน) และหนี้นอกระบบ

2) เกษตรกรที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนฯ ต้องขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานจัดการหนี้เกษตรกร (หนี้ในระบบ) ตามหลักเกณฑ์ที่จะประกาศกำหนด และต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือหน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่คณะกรรมการกำหนด (หนี้นอกระบบ) โดยให้เกษตรกรขึ้นทะเบียนภายใน 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

9. โครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจน

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2543 อนุมัติโครงการแก้ไขปัญหาคาความยากจนระยะที่ 2 (พ.ศ. 2541 - 2544) ตามที่คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีสาระสำคัญ เพื่อกระจายโอกาสให้คนยากจนระดับครัวเรือนในหมู่บ้านมีเงินทุนในการประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น จำนวน 10,000 หมู่บ้าน โดยใช้เงินกู้จากต่างประเทศ จำนวน 2,924.80 ล้านบาท โดยแบ่งการเบิกจ่ายเป็นเวลา 2 ปี ปีละเท่าๆ กัน โดยวงเงิน 2,800 ล้านบาท จะใช้เป็นเงินทุนสำหรับหมู่บ้านส่วนที่เหลือใช้ในการฝึกอบรมและเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ

10. นโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ปี 2544

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ปี 2544 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอโดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2544 ดังนี้

1) การนำเข้ากากถั่วเหลืองจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO)

(1) ในโควตา ให้นำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าร้อยละ 5 โดยให้ผู้มีสิทธิ์นำเข้าต้องรับซื้อกากถั่วเหลืองที่ผลิตจากเมล็ดถั่วเหลืองในประเทศทั้งหมดในราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 9.50 บาท ณ โรงงานสกัดน้ำมันพืช กทม.

(2) นอกโควตา ให้นำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าร้อยละ 119

2) การนำเข้ากากถั่วเหลืองจากประเทศนอกสมาชิก WTO

ให้นำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าร้อยละ 6 และค่าธรรมเนียมพิเศษตันละ 2,519 บาท

3) การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในโควตา กำหนดปริมาณนำเข้า 53,832 ตัน อากรนำเข้าร้อยละ 20 โดย ให้นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม - 30 มิถุนายน 2544

นอกโควตา จากประเทศสมาชิก WTO ให้นำเข้าโดยเสรี ทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าร้อยละ 75.4 และค่าธรรมเนียมพิเศษตันละ 180 บาท

นอกโควตา จากประเทศนอกสมาชิก WTO ให้นำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าตันละ 2,750 บาท และอากรพิเศษร้อยละ 13.97 (รวมอากรทั้งหมดใกล้เคียงร้อยละ 75.4) และค่าธรรมเนียมพิเศษตันละ 180 บาท

4) การนำเข้าปลาป่นโปรตีนร้อยละ 60 ขึ้นไป

ให้นำเข้าโดยเสรีทั้งปริมาณและช่วงเวลานำเข้า อากรนำเข้าร้อยละ 15 สำหรับประเทศนอกภาคีอาเซียน และร้อยละ 5 สำหรับการนำเข้าปลาป่นที่มีใบรับรองจากประเทศภาคีอาเซียนซึ่งเป็นไปตามข้อผูกพันภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน

11. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน

คณะรัฐมนตรีรับทราบผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2543 ของคณะกรรมการช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน (กชก.) ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรและผู้ยากจน เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543 ตามที่สำนักงานรัฐมนตรีรายงาน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) เงินทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ. 2528

ปีงบประมาณ 2544 ได้รับงบประมาณเพิ่มเติม 65 ล้านบาท และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินทุนหมุนเวียน 69.9 ล้านบาท ในช่วงวันที่ 31 กรกฎาคม 2539 - 30 กันยายน 2543 ได้อนุมัติให้เกษตรกรและผู้ยากจนกู้ยืมทั้งสิ้น 28.4 ล้านบาท และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีหนี้เงินกู้สะสม 20.6 ล้านบาท

2) กองทุนหมุนเวียนเพื่อปลดปล่อยหนี้สินเดิมของเกษตรกรที่ยากจน พ.ศ. 2543

ปีงบประมาณ 2543 อนุมัติเงินกู้ 408,000 บาท แก่เกษตรกรเพื่อไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดิน ในช่วงวันที่ 5 ธันวาคม 2533 - 30 กันยายน 2543 อนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืม 85.2 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดิน ประมาณ 12,978 ไร่ และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินกองทุนฯ คงเหลือ 49.5 ล้านบาท และมีหนี้เงินกู้สะสม 46.8 ล้านบาท

3) กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ด้านหนี้สินและที่ดิน พ.ศ. 2536

ปีงบประมาณ 2543 อนุมัติเงินกู้ยืม 414.5 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและ ซื้อคืนที่ดิน และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2536 - 30 กันยายน 2543 อนุมัติให้เกษตรกรกู้ยืม 1,681.2 ล้านบาท เพื่อช่วยไถ่ถอนและซื้อคืนที่ดินประมาณ 139,709 ไร่ และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2543 มีเงินกองทุนฯ คงเหลือ 159.7 ล้านบาท และมีหนี้เงินกู้สะสม 1,241.6 ล้านบาท

3.7 มาตรการอุตสาหกรรม

1. การดำเนินการตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจ มีมติเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2543 ให้ความเห็นชอบโครงการ และสินเชื่อภายใต้แผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2 (พ.ศ. 2543 – 2547) จำนวน 59 โครงการ วงเงิน 2,999.41 ล้านบาท ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ รวมทั้งเห็นชอบสินเชื่อเพื่อการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมในปี 2543 อีกเป็นวงเงิน 8,100 ล้านบาท ซึ่งแยกเป็นวงเงินสินเชื่อจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) จำนวน 5,000 ล้านบาท บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) จำนวน 2,400 ล้านบาท และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) จำนวน 1,100 ล้านบาท

สำหรับการดำเนินการโครงการตามแผนปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมระยะที่ 2 จำนวน 59 โครงการ วงเงิน 2,999.41 ล้านบาทนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 อนุมัติในหลักการให้คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอกช.) โดยความเห็นชอบจากสำนักงบประมาณ มีอำนาจอนุมัติเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการตามแผนฯ ระยะที่ 2 จำนวน 59 โครงการ ภายใต้เงื่อนไขวงเงินเดิม และระยะเวลาดำเนินโครงการตามกรอบเวลาเดิม (ไม่เกินปี 2547) ส่วนการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการนั้น กอกช. จะต้องมอบหมายให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณารายละเอียดและอนุมัติเป็นรายโครงการ

2. การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

2.1 แผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 11 เมษายน 2543 ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ โดยให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการประสาน และจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริม

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยร่วมกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา หรือเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะจัดตั้งขึ้นเมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีผลบังคับใช้

2.2 การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs) ปี 2543

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 อนุมัติแนวทางการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ปี 2543 ตามที่กระทรวงการคลังและกระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบวงเงินสินเชื่อและวงเงินค้ำประกันสินเชื่อที่สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่เกี่ยวข้องจะให้ความสนับสนุนแก่ SMEs ในปี 2543 จำนวน 29,700 ราย ในวงเงินรวม 50,300 ล้านบาท ดังนี้

สถาบันการเงิน	วงเงินสินเชื่อ (ล้านบาท)	วงเงินค้ำประกัน (ล้านบาท)
1. ธนาคารแห่งประเทศไทย	13,000	
2. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม	6,000	
3. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	15,000	
4. ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	7,000	
5. ธนาคารออมสิน	1,300	
6. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	4,000	
7. บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม		4,000
รวม	46,300	4,000

ทั้งนี้ สถาบันการเงินเฉพาะกิจเหล่านี้ได้จัดทำแผนงานและกลยุทธ์การดำเนินงานที่จะสนับสนุนการปล่อยสินเชื่อและค้ำประกันสินเชื่อแก่ SMEs ไว้เรียบร้อยแล้ว

2) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการให้สินเชื่อและค้ำประกันสินเชื่อแก่ SMEs ให้บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม (บอย.) และบริษัทประกันสินเชื่อ

อุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เพิ่มขึ้นช่วงแรกในวงเงิน 2,500 ล้านบาท และ 4,000 ล้านบาท ตามลำดับ

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้ดำเนินการเพิ่มทุนช่วงแรกให้ บอย. แล้วจำนวน 1,000 ล้านบาท เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2542 และจะเพิ่มทุนให้ บอย. อีกจำนวน 1,500 ล้านบาท เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการใช้เงินของ บอย.

3. การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2543 อนุมัติโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

- ให้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีไมโครอิเล็กทรอนิกส์ โดยการสร้างสายการผลิตต้นแบบระดับ 0.5 ไมครอน ด้วยเครื่องจักรใหม่
- ให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับดำเนินโครงการ โดยประกอบด้วยเงินลงทุนที่กู้จากต่างประเทศ ในปีงบประมาณ 2543 จำนวน 36.723 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 1,395.50 ล้านบาท (ที่อัตราแลกเปลี่ยน 38 บาท ต่อดอลลาร์ สรอ.) และค่าดำเนินการจากงบประมาณแผ่นดินปีละ 150 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ. 2544 - 2548) รวม 750 ล้านบาท ทั้งนี้ ภายหลังจากเมื่อศูนย์ฯ เปิดดำเนินการและมีรายได้แล้ว เห็นควรให้นำรายได้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อลดภาระงบประมาณแผ่นดิน

4. การปรับลดอัตราอากรขาเข้าสินค้าภาคอุตสาหกรรม

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2543 อนุมัติให้ปรับลดอัตราอากรขาเข้าวัตถุดิบขั้นปฐม ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง และสินค้าทุนเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การปรับลดอากรขาเข้าสินค้าครั้งนี้มีจำนวนทั้งหมด 542 รายการที่สำคัญได้แก่ กระดาษอลูมิเนียมฟอยล์ โพลีเอทิลีน แผ่นอลูมิเนียม เหล็กแผ่นรีดร้อนที่นำมาผลิตเหล็กแผ่นเคลือบ เยื่อใยยาว ชิ้นส่วนยานยนต์ ฯลฯ โดยลดอัตราอากรขาเข้าสินค้าเหล่านี้จากร้อยละ 5, 10, 20 และ 30 เหลือร้อยละ 1, 3, 5, 10 และ

15 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับชนิดและผลิตภัณฑ์ (รายละเอียดตามประกาศของทางราชการ) อนึ่ง การปรับลดอัตราอากรขาเข้าครั้งนี้ แม้จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้ปีละประมาณ 3,300 ล้านบาท แต่จะสามารถชดเชยได้จากการเก็บภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่มได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งผู้บริโภคจะสามารถซื้อสินค้าได้ในราคาที่ต่ำลง

5. นโยบายพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจมีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2543 เห็นชอบกรอบนโยบายและกลยุทธ์การพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

- กรอบนโยบาย ให้รัฐบาลกำหนดแนวทางการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และ 10 โดยกำหนดให้มีแผนระดับชาติรองรับ และจัดทำแผนรายสาขา รวมทั้งดำเนินการในมาตรการต่างๆ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีการค้าโลก และให้ความสำคัญโครงสร้างทางกฎหมาย แกไขกฎระเบียบราชการ และกฎเกณฑ์ที่กีดขวางต่อการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- กลยุทธ์การพัฒนา กำหนดให้มีกลยุทธ์การพัฒนาด้านการเงิน ด้านกฎหมาย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ การศึกษาระบบการชำระเงินในปัจจุบัน แนวโน้มระบบการค้าของโลก การปรับปรุงกฎหมายธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งผลักดันกฎหมายใหม่ให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ และให้มีการดำเนินการตามแผน แม้บทว่าด้วยกิจการด้านโทรคมนาคม

6. การกำหนดราคาอ้อยและน้ำตาลทราย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 และ 26 ธันวาคม 2543 อนุมัติหลักเกณฑ์การกำหนดราคาอ้อยฤดูการผลิตปี 2542/43 และ 2543/44 ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอ ดังนี้

1) กำหนดราคาอ้อยขั้นสุดท้ายฤดูกาลผลิตปี 2542/43 เป็นรายเขต 5 ราคา โดยที่ระดับความหวาน 10 ซี.ซี.เอส ราคาอ้อยเขต 1,2,3,4,5 กำหนดไว้ดังนี้ละ 464.63 บาท 483.86 บาท 486.23 บาท 490.80 บาท และ 482.28 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราขึ้น/ลง ของ ราคาอ้อยในเขต 1 – 5 อยู่ระหว่างดังนี้ละ 27.878 บาท 29.032 บาท 29.174 บาท 29.448 บาท และ 28.937 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส ตามลำดับ

2) กำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฤดูกาลผลิตปี 2543/44 ในอัตราต้นละ 600 บาท ที่ระดับความหวาน 10 ซี.ซี.เอส อัตราการขึ้น/ลง ของราคาอ้อยต้นละ 36.00 บาท ต่อ 1 หน่วย ซี.ซี.เอส และผลตอบแทน การผลิตและ จำหน่ายน้ำตาลขั้นต้นในอัตรากระสอบละ 305.44 บาท

3.8 มาตรการการค้า

1. มาตรการการค้า

1.1 โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมผักและผลไม้เพื่อการส่งออก

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2543 ให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์การจัดตั้งศูนย์รวบรวมผักและผลไม้เพื่อการส่งออกเพื่อยกระดับมาตรฐานในการส่งออกสินค้าเกษตรไทยลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการส่งออก สร้างเสถียรภาพราคาสินค้าผักและผลไม้ในประเทศ รวมทั้งพัฒนาตลาดกลางผักและผลไม้ไทยให้สามารถเป็นแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระยะเวลาโครงการ ไม่น้อยกว่า 15 ปี นับจากวันที่เริ่มเปิดดำเนินการให้บริการ ไช้งบประมาณปี 2544 จำนวน 27.3 ล้านบาท โดยภาครัฐจะทำหน้าที่ตรวจสอบสินค้าและออกเอกสาร

สำคัญเพื่อให้บริการในการส่งออกอย่างครบวงจร ส่วนภาคเอกชนจะทำหน้าที่จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ส่งออก และเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ เพื่อให้บริการแบบเบ็ดเสร็จแก่ผู้ส่งออก ผู้ค้า และเกษตรกรในรูปแบบ One Stop Service

1.2 การเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบและนมพร้อมดื่มตามข้อผูกพันภายใต้ องค์การการค้าโลก ปี 2543

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2543 อนุมัติการเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบและนมพร้อมดื่มตามข้อผูกพันภายใต้ข้อตกลงการค้าโลก ปี 2543 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รายการสินค้า	ในโควตา		นอกโควตา
	ปริมาณ (ตัน)	อัตราภาษี (%)	อัตราภาษี (%)
นมผงขาดมันเนย	55,600	5	225.6
น้านมดิบ	2,322.63	20	43.0
นมพร้อมดื่ม	26.70	20	87.6

1.3 การผ่อนคลายเงื่อนไขการนำเข้าโทรศัพท์เคลื่อนที่และวิทยุติดตามตัว

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2543 อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ ... (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 (กำหนดเครื่องวิทยุคมนาคมให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องได้รับใบอนุญาตให้มีนำเข้า และค่าเครื่องวิทยุคมนาคม) ยกเว้นการขอรับใบอนุญาตนำเข้า และค่าเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบวงผึ้ง (CELLULAR) และเครื่องวิทยุติดตามตัว (RADIO PAGING) เฉพาะเครื่องที่มีตราอักษร (brand name) แบบหรือรุ่นที่ได้ผ่านการทดสอบรับรองตัวอย่างจากกรมไปรษณีย์โทรเลขรวมถึงเครื่องลูกข่ายของผู้ให้บริการในประเทศหรือผู้ให้บริการต่างประเทศ

1.4 การนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปี 2544

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 ให้ความเห็นชอบนโยบายและมาตรการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ ปี 2544 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอโดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2544 มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การนำเข้ากากถั่วเหลือง กรณีการนำเข้าในโควตาจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 5 โดยมีเงื่อนไขให้ผู้มีสิทธินำเข้าต้องทำสัญญากับกระทรวงพาณิชย์

และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อรับซื้อกากถั่วเหลือง ที่ผลิตจากเมล็ดในประเทศทั้งหมดของโรงงานสกัดน้ำมันพืช ในราคาไม่ต่ำกว่ากิโลกรัมละ 9.50 บาท ส่วนการนำเข้า นอกโควตาต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 119

สำหรับกรณีนำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่ สมาชิก WTO ต้องชำระอากรนำเข้าร้อยละ 6 และ ค่าธรรมเนียมพิเศษ 2,519 บาทต่อตัน (ร่างประกาศ กระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 (อคล.8.3) เรื่อง ยกเลิก การลดอัตราอากร ลดอัตราอากรศุลกากร ผ่านการอนุมัติ จากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543)

2. การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์การนำเข้า ในโควตาต้องชำระอากรร้อยละ 20 และนำเข้าระหว่างวันที่ 1 มีนาคม ถึง 30 มิถุนายน 2544 การนำเข้านอกโควตา ไม่จำกัดช่วงเวลานำเข้าแต่ต้องชำระอากรร้อยละ 75.4 กรณีนำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือชำระอากร ในอัตราที่ต่ำกว่า 2.75 บาท และอากรพิเศษร้อยละ 13.97 (รวมแล้วใกล้เคียงกับร้อยละ 75.4) กรณีนำเข้า จากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก WTO โดยทั้งสองกรณีต้อง ชำระค่าธรรมเนียมพิเศษอีกในอัตรา 180 บาทต่อตัน (ร่างประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 เรื่อง ยกเลิกการลดและลดอัตราอากรศุลกากร และร่างประกาศ กระทรวงการคลังที่ ศก. /2543 เรื่อง การเรียกเก็บอากร พิเศษผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2543)

3. การนำเข้าปลาป่นโปรตีน ร้อยละ 60 ขึ้นไป นำเข้าได้โดยไม่จำกัดปริมาณ และช่วงเวลานำเข้าโดยชำระ อากรตามปกติ หรือชำระอากรนำเข้าตามข้อผูกพันภายใต้ เขตการค้าเสรีอาเซียนแล้วแต่กรณี

1.5 การผ่อนผันการเรียกเก็บอัตราค่าภาระ ของท่าเรือกรุงเทพ

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการผ่อนผันการเรียกเก็บ อัตราค่าภาระของท่าเรือกรุงเทพในอัตราเดิมออกไปอีก จนกว่าการท่าเรือจะปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าภาระ แล้วเสร็จเพื่อลดปัญหาภาระค่าใช้จ่ายที่จะกระทบต่อต้นทุน การขนส่งสินค้า อันจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก

1.6 การร่วมทุนเพื่อซื้อและขายยางจาก มูลภัณฑ์กันชนขององค์การยางธรรมชาติระหว่าง ประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือด้านยางพารา ระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย

วันที่ 27 มิถุนายน 2543 คณะรัฐมนตรี พิจารณาตามข้อเสนอของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วมีมติอนุมัติร่างข้อตกลงร่วมทุนเพื่อซื้อและขายยาง จากมูลภัณฑ์กันชนของ INRO และให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ไปซื้อขายจากสต็อกของ INRO ในประเทศ ไทย ตามความจำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพราคายาง ของประเทศ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ของไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรมขึ้นปฐมของประเทศมาเลเซีย (Dato's Seri Dr.Lim Keng Yaik) ได้ประชุมพิจารณาเรื่อง การระบายยางในมูลภัณฑ์กันชนของ INRO และ เห็นชอบให้มีการตั้งบริษัทร่วมทุนไทย - มาเลเซีย (Thai - Malaysia Joint Venture : TMJV) เพื่อซื้อ ยางจาก INRO กรณีการระบายมูลภัณฑ์ยางจาก INRO มีผลกระทบต่อราคายาง

2. มาตรการอื่น ๆ

2.1 การเจรจาสองฝ่ายระหว่างไทยกับจีน ในการเข้าเป็นสมาชิก WTO ของจีน

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2543 คณะ รัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการเจรจาสองฝ่ายระหว่าง ไทยกับจีนในการเข้าเป็นสมาชิก WTO โดยให้ ฝ่ายไทยเร่งสรุปผล การเจรจากับจีนโดยเร็ว ในประเด็นต่อไปนี้

1. ผลักดันให้จีนลดอัตราภาษีในโควตา ของผลิตภัณฑ์ข้าวลงอีก หรือให้จีนบริหารจัดการจัดสรร โควตาข้าวเมล็ดยาวให้ภาคเอกชนเพิ่มขึ้น และจัด สรรโควตาผลิตภัณฑ์ข้าวในอัตราที่เหมาะสม

2. ให้จีนพิจารณาเรื่องเงิน re-export น้ำตาลทรายไม่ให้มีปริมาณมากเกินไปจนกระทบ การส่งออกของไทย

3. ผลักดันให้จีนลดอัตราภาษีในโควตา
ยางพาราลงอีก

2.2 การดำเนินการการค้าต่างตอบแทน

เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2543 คณะรัฐมนตรี
มีมติเห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
ดำเนินการการค้าต่างตอบแทน ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ
อนุมัติในหลักการแล้วเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2541 มีสาระ
สำคัญในการกำหนดหลักปฏิบัติสำหรับการซื้อ หรือการจ้าง
บริการโดยส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มี
ข้อสังเกต สรุปได้ดังนี้

1. การออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการค้า
ต่างตอบแทน นอกจากจะถือว่าเป็นอุปสรรคทางการค้า
รูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการของ WTO
แล้วยังอาจถูกพิจารณาว่าเป็นการดำเนินการที่ขัดกับ
การปฏิบัติเยี่ยงชาติ (National Treatment) ของ GATT
ด้วย

2. ประเทศไทยอาจจะถูกประเทศสหรัฐ
อเมริกาใช้มาตรการตอบโต้ทางการค้าโดยการตัด
GSP หรือใช้มาตรา 301 ในการดำเนินการตอบโต้
ทางการค้าในรูปแบบอื่นๆ ได้

3.9 มาตรการแรงงาน

การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและกำหนด อัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐาน

คณะกรรมการค่าจ้างมีมติปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำทั่วประเทศอีก 3 บาทจากอัตราเดิมที่กำหนดในแต่ละจังหวัด หลังจากทบทวนการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเมื่อต้นปี 2543 และได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพื้นฐานของทั้งประเทศที่ 133 บาทต่อวัน โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2544 เป็นต้นไป ทั้งนี้ สำหรับลูกจ้างที่ทำงานอย่างน้อย 1 ปี เห็นควรให้มีการปรับอัตราค่าจ้างตามผลงาน

ร่างพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครอง คนหางาน

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางานเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2543 ตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ เพื่อขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือคนหางานซึ่งเคยส่งเงินเข้ากองทุนและยังคงทำงานอยู่ในต่างประเทศให้ได้รับสิทธิประโยชน์จากกองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศต่อไปอีก 5 ปี นับแต่วันสิ้นสุดสัญญาจ้างครั้งแรก ซึ่งสิทธิประโยชน์ที่คุ้มครองอาทิ รับการสงเคราะห์จากกองทุนกรณีเจ็บป่วย ทุพพลภาพจากสาเหตุการทำงาน และเสียชีวิต กรณีถูกนายจ้างละเลย เป็นต้น